

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA DĚJIN UMĚNÍ

OBOR: DĚJINY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

Ing. Josef Kšíř
1892 – 1978
Konzervátor památkové péče v Olomouci

Diplomová práce

Michaela Nováková

PhDr. Marek Perůtka
Vedoucí práce

OLOMOUC 2010

*Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně
s využitím uvedených pramenů a literatury.*

.....

Podpis autora práce

Obsah

Obsah.....	2
Josef Kšír	3
Úvodem	4
Životopis Josefa Kšíra.....	6
Publikační činnost Josefa Kšíra	9
Josef Kšír – konzervátor státní památkové péče.....	20
„Černá věž“ v Drahanovicích.....	22
Kostel sv. Markéty na Mírově	24
Salmův palác.....	31
Evidenční soupis výtvarných památek v okrese olomouckém (1954).....	33
Institute a aktivity působící v Olomouci na poli péče a obnovy památek v letech 1950 - 1973.....	35
Chronologicky řazené zápisy ze schůzí památkových aktivů	38
Závěrem.....	67
Poznámky	70
Prameny	74
Literatura	92
Personální bibliografie Josefa Kšíra	94
Summary	110
Seznam vyobrazení	113
Obrazová příloha.....	114

Josef Kšíř

30. listopad 1892, Hodonín na Moravě – 19. červen 1978, Olomouc

Úvodem

Tato práce má za cíl pokus o shrnutí a zhodnocení celoživotního díla osobnosti, která se významným způsobem podílela na fungování olomouckého veřejného života, a to nejen jako dlouholetý pracovník stavebního odboru městského úřadu Olomouckého a konzervátor státní památkové péče, ale také jako člen celé řady dobrovolných spolků a organizací, které významným způsobem formovaly kulturní život v Olomouci a jejím okolí.

Literatura, která by reflektovala Kšířův významný přínos pro regionální uměleckohistorické bádání, je poměrně skoupá. Jedná se převážně o texty vydané k příležitostem čtených životních jubileí, a plní tudíž spíše jen funkci oslavnou.

První část této práce se věnuje líčení Kšířových životních osudů. Druhá část mapuje Kšířovu rozsáhlou publikační činnost, která je jedním z významných aspektů celého jeho profesního života. Rozsáhlou součástí jeho publikační činnosti tvoří texty, které se zabývají lidovou architekturou oblasti Hané. Zde se, jako jeden z prvních autorů, pokusil shrnout a zmapovat všechny dochované stavební a dispoziční typy staveb lidové architektury i s jejími okrajovými prvky, jako jsou například hospodářské budovy. Další významnou součástí jeho díla jsou texty zaměřující se na jednotlivé významné památky města Olomouce, v těchto spisech se pokouší jak o uměleckohistorickou analýzu jednotlivých prvků, tak celých budov, ale jsou to právě tyto texty, kde se projevuje jeho nedostatečné vzdělání v oblasti uměleckohistorické. Zatímco v pracích čistě technického charakteru se praxe stavebního inženýra jeví jako velice přínosná, v pracích uměleckohistorických se dopouští unáhlených a nepodložených závěrů, které byly zpravidla pozdějším bádáním vyvráceny.

Třetí část práce se zaměří na Kšírovu činnost jako konzervátora státní památkové péče a jeho činnost jako člena a předsedy řady odborných aktivů a spolků zaměřených na kulturní osvětu a péči o obnovu památek na území okresu Olomouc. Ing. Josef Kšíř se díky své houževnatosti stal podílníkem četných úspěchů na poli zachování cenných dokladů stavebního vývoje města Olomouce.

Celoživotní památkářská vášeň učinila z Josefa Kšíra, byť můžeme mít k jeho názorům z dnešního hlediska jisté metodologické výhrady, významnou osobnost regionální uměleckohistorické scény.

Životopis Josefa Kšíra

„... Podepsaný je 32 let starý (naroz. 1892 v Hodoníně na Moravě) je státním občanem rep. Čsl. (příslušný do Olomouce) ženatý, zachovalý, z vojenské služby propuštěný, je znalý české i německé řeči. Jest absolventem české státní reálky v Olomouci, absolventem české vysoké školy technické v Brně, odboru stavebního inženýrství a prokázal ukončení studia I. a II. státní zkouškou stavebního inženýra. Složil zkoušku autorizační civ. inženýra stavebního, zkoušku pro oprávnění stavitele a má koncesi stavitelskou...“¹

Josef Kšír se narodil 30. listopadu 1892 v Hodoníně Josefu Kšírovi, c. k. inspektoru při c. k. hejtmanství v Hodoníně, manželskému synu Jana Kšíra, zednického mistra v Batelově a jeho manželky Marie, roz. Hradecké a Růženě, manželské dceři Josefa Dostála, městského lékaře v Přerově, a jeho manželky Antonie, roz. Zrzavé. Mezi léty 1898 a 1902 navštěvoval čtyř třídní obecnou školu v Olomouci a od roku 1902 do roku 1909 českou státní reálku v Olomouci, zde také 17. července 1909 odmaturoval. Od roku 1909 do roku 1914 byl řádným posluchačem v oboru stavebního inženýrství na c. k. české technické vysoké škole Františka Josefa v Brně. První státní zkoušku složil 26. dubna 1912, druhou dne 30. června 1917.

14. března 1921 se v Královských Vinohradech v kostele sv. Aloise oženil s Františkou, rozenou Slámovou (1. dubna 1894 – 3. července 1975), pocházející z Opavy, svědky jim byli spisovatel Alois Jirásek a major Ferdinand Kšír.

Svou pracovní praxi zahájil ve stavební kanceláři civilního stavebního inženýra a stavitele Ing. Janiše v Přerově, kde působil od 1. června 1914 do 1. dubna 1915. Poté 21. června 1915 narukoval k 54. pěšímu plu-

ku v Olomouci. Od 8. září 1915 do 28. října 1918 byl přidělen k vojenskému stavebnímu oddělení Krakovského sboru a působil při provádění vojenských staveb v Niepolovicích. Po státním převratu nastoupil službu u Československého 54. pěšího pluku v Olomouci u stavebního oddělení. V letech 1919–1948 působil jako technický úředník na městském stavebním úřadě v Olomouci.

K roku 1938 působil jako skupinář regulačního oddělení, referent regulační komise a policie pozemních staveb, referent živnostenských, železničních a poštovních záležitostí, referent lesních a hospodářských objektů, zástupce vodního práva města Olomouce a zástupce stavitelské koncese města Olomouce. Za protektorátu byl zbaven všech uvedených funkcí a stal se skupinářem silničního oddělení, zůstal jen zástupcem stavitelské koncese města Olomouce, a také měl na starost vrchní vedení a projekty veškerých protiletceckých krytů.

Během 2. světové války se v důsledku činnosti v domácím odboji stal obětí vykonstruované tzv. „Cingrošovy“ aféry a byl mezi 5. červnem 1944 – 27. listopadem 1944 vězněn.²

V roce 1945 se stal přednostou městského stavebního referátu, působil také jako konzervátor státní památkové péče a stal se členem školské a kulturní komise. Ke dni 30. září 1948 byl tento městský vrchní technický rada přeložen na trvalý odpočinek, ale v jeho případě to neznamenovalo odpočinek v pravém slova smyslu, ale jen větší míru volnosti pro rozvíjení jeho čínorodé památkářské aktivity. Již v roce 1947 byl jmenován konzervátorem státní památkové péče pro okres Olomouc – město a Olomouc – venkov a tuto funkci svědomitě vykonával téměř do konce svého dlouhého a plodného života.

Mezi lety 1946–1954 absolvoval odborné přednášky dějin umění jako mimořádný posluchač v semináři dějin umění na univerzitě Palackého v Olomouci. V letech 1948/9 zde byl knihovníkem a v letech 1949–1951 působil jako pomocná vědecká síla. V letech 1951–1953 vedl odborné

přednášky o fotografii ve výtvarné výchově a v letech 1954–1956 přednášel o architektonických tvarech a technických konstrukcích stavebních památek.³ V akademickém roce 1954/1955 v přednáškách o architektonických tvarech a technických konstrukcích stavebních památek přednesl 28 přednášek zabývajících se celou problematikou stavebních konstrukcí počínaje stavebními materiály, spojovacími látkami, plánovou dokumentací, jednotlivými druhy vazeb zdiva, přes konstrukce stropů a podlah, typy kleneb, tvary a konstrukce schodišť až po problematiku urbanismu. Své přednášky také doplnil exkurzemi do terénu, tak aby mohl studentům danou problematiku co nejnázorněji osvětlit. Jeho akademická činnost byla ukončena po přesunutí semináře dějin umění z Olomouce do Brna.

Ing. Josef Kšíř zemřel po krátké nemoci 19. června 1978.

Publikační činnost Josefa Kšíra

Ing. Josef Kšír se zapsal do dějin města Olomouce především jako důsledný a pečlivý sběratel faktů, vášnivý milovník fotografie a historie, jež mu byla zároveň také celoživotním koníčkem. Díky této jeho houževnatosti a lásce vznikl unikátní soubor textů, zaměřených převážně na stavebně-historický vývoj města Olomouce se všemi jeho památkově významnými budovami a také na celou oblast Hané se všemi jejími stavebně-historickými specifiky. Jeho vášeň pro lidové stavitelství jej přivedla k vytvoření souboru mapujícího veškeré významné projevy lidového stavitelství na Hané. Zpracoval tyto objekty nejen po stránce textové, ale také kresebné a fotografické.⁴ Díky této komplexní snaze dnes známe podobu nejen budov obytných, ale také budov hospodářských, užitných. Veškerou svou práci dokumentoval detailními kresbami, u nichž se projevila jeho dlouholetá praxe v oblasti stavebního inženýrství, jež mu dovolila detailně pojednat také technickou a konstrukční stránku věci. Tento přínos Kšířův je i dnes stěží nahraditelný. Mezi jeho stěžejní díla z oblasti lidového stavitelství patří publikace *Lidové stavitelství na území Horní Hané* (1968), *Lidové stavitelství na Hané* (1961), *Hanácký žudr, jeho druhy a rozšíření* (1950), *Dřevěné zvoničky na Hané* (1946), *Hliněný dům na Hané* (1965), *Lidové stavitelství na Hané. Žudry – boží muky – zvonice – kapličky* (1941), *Lidové stavitelství v jižní oblasti Šumperska* (1964), *Statek se žudrem v Cholině. Popis a plány* (1941), *Dřevěný vjezd a vchod do usedlosti* (1972), *Hanácký žudr v Holici* (1973), *Lidové stavebnictví na Hané. Území vlastní Hané, obydlí a stavební materiál* (1956), *Lidové stavitelství na Hané. Drobné objekty ve dvoře a v zahradě* (1958).

Z tohoto výčtu je dobře patrné, že některým z těchto prací se Ing. Josef Kšír věnoval takřka po celý svůj život a i práce, které sám označuje za „narychlo napsané z materiálu, který byl zrovna po ruce“ prozrazují obrovské množství podkladového materiálu, který jim dal vzniknout.⁵

Z důvodu několikerého rozšiřování většiny statí není žádoucí věnovat se každé zvlášť, ale je účelnější pozastavit se pouze nad pracemi nejnovějšími, neboť tyto většinou shrnují veškeré dřívější poznatky týkající se dané problematiky.

Ve své publikaci *Lidové stavitelství na území Horní Hané* (1968) doplnil celkový stavební obraz Hané,⁶ který rozvíjel již mezi léty 1956 až 1961 v práci *Lidové stavitelství na Hané*.⁷ Neopomněl zde specifikovat geografickou a geologickou povahu území Horní Hané a také sídelní a klimatické podmínky. Zařadil lidovou architekturu Horní Hané do širšího etnografického a historického kontextu a analýzou všech těchto faktorů došel k odůvodnění stavební dispozice typického hornohanáckého statku. Venkovská zemědělská usedlost se skládala z obytného domu s veškerým hospodářským příslušenstvím, dvorem a polnostmi, vznikla z reálných potřeb zemědělské výroby. Obytné stavení dospělo k určitému vyhraněnému typu, který nebylo zapotřebí výrazněji měnit, neboť jeho nejdůležitější vlastností byla účelnost. Zmiňuje zde také vliv protipožárních nařízení na vývoj jednotlivých součástí hanáckého statku, a to především v oblasti použitých materiálů. Neomezil se však pouze na samotnou obytnou budovu, ale popsal zde také vývoj, dispozici a konstrukce stájí, chlévů, stodol, kůlen i výměnků což umožňuje vytvořit si komplexní obrázek nejen o samotných stavbách, ale také o životě jejich obyvatel až do počátku 20. století.

V práci *Hanácký žudr, jeho druhy a rozšíření* (1950) se Kšír v úvodní kapitole věnoval souhrnu dosavadního bádání zaměřeného na problematiku typologie a výskytu žudrů na území tehdejšího Československa.⁸ Cituje zde několik odborných názorů na otázku, co je žudr a jaký je jeho účel. Mezi jinými cituje i část textu *Hanácký grunt* (1983) Vítězslava Houdka, který napsal, že „(...) charakteristikou zevnějšku severohanáckého gruntu byl ještě v 19. století veliký, masivní výstupek uprostřed domu, přede dveřmi vyčnívající do návsi, nazývaný žudr. Žudr na moravském

*Slovácku je pouhý výklenek, v němž mohly stát dvě osoby. Žudr na jižní Hané je výstupek větší, ve kterém na lavičce při postranní zdi, mohly sedět dvě osoby. Kdežto žudr na severní Hané je nebo byl velký čtvercový nebo obdélníkový výstupek o jedné straně 6–8 kroků dlouhý; průčelní stěna žudru se otevírala na náves širokou klenutou branou. Tato vstupní brána či oblouk byl s obou stran zastaven zídou nebo dřevěným plotem (parkanem) kromě úzkého vchodu uprostřed, kterým prošla jen jedna osoba, takže vchod nabyl zcela zvláštní formy. Postraní zdi žudru měly vždy jedno polokruhové okno. V žudru byla zděná lávka, často kolem dokola. Severo-hanácký žudr byl vždy jednopatrový; v patře byla sýpka, komora na obilí s malými okénky. Uprostřed průčelní zdi nad vstupním obloukem byl slepý výklenek pro umístění sošky, obyčejně sv. Floriána, nebo pro zasklený obrázek. Střecha na žudru vybíhala ze střechy obytné budovy a končila se nad průčelím žudru, buď dřevěným nebo v pozdější době i zděným štítem nebo valbou. (...)“⁹ Dále cituje také názor Josefa Klvani z roku 1907, kdy v článku *O Hané jak bývala*, napsal že „(...) grunt na Hané hlavně Lito-velsku, Olomoucku a Prostějovsku se vyznačoval obzvláště žudrem. Byl to velký, malé světničce podobný výstupek před dveřmi stavení, po stranách s okénky nezasklenými, polokruhovými a volnou branou vpředu, s lavičkami po stranách, býval dobrým úkrytem před deštěm a místem večerního a nedělního besedování. Nad ním v I. patře byly sýpky nebo komora, kde spaly domácí dcerky. (...)“¹⁰ Na závěr první kapitoly přidává Kšir také výňatek z vlastní práce *Lidové stavitelství na Hané* (1941).¹¹ Napsal zde: „(...) Hanácký žudr byl mohutný, jednopatrový přístavek před průčelím obytné budovy statku. Byla to otevřená předsíň vystupující z domovního traktu do návsi. Přístavek byl dosti veliký vystupující několik metrů před budovu a byl o značné šířce. Bylo to vlastně otevřené loubí, s velkými zaklenutými polokruhovými otvory po stranách a se zaklenutým otvorem vstupním přímo v průčelí žudru. Žudrem se vstupovalo do dnešní prostorné síně. Výška žudru dosahovala skoro výšky obytného stavení,*

keré má zvýšené zdivo nad přízemím, kde jsou sýpky a komory, takže vzhled obytné budovy je jednopatrový. A žudr byl tedy také jednopatrový, neboť dole měl vstup a na hoře komoru. V přízemí žudru bylo vstupní loubí, otevřené ze tří stran. V čele přízemí žudru byl vstupní otvor zaklenutý pěkně do oblouku, ale mohly to být místo jednoho otvoru také otvory dva neb vedle vstupního otvoru byly po každé straně zvláštní otvory osvětlovací. Obě boční strany žudru byly stejné a měly jen po jednom osvětlovacím okenním otvoru, který byl rovněž zaklenut do oblouku a měl zídku do výše parapetu. Tato parapetní zídka byla úzká, nebyla ve stejné šířce jako ostatní zdivo; byl tím vytvořen okenní parapet, ve kterém byla zasazena deska, takže se v otvoru mohlo pohodlně sedět. V patře žudru kde byla komora, byly v průčelí otvory, poměrně dosti malé a místěné vždy v ose nad otvorem v přízemí. Někdy těch okének bylo i více nežli os v přízemí, aby osvětlení a větrání komory bylo účinnější. (...)“

Avšak práci jako celek se rozhodl zaměřit na podrobné rozlišení jednotlivých stavebních typů. Rozeznává zde čtyři základní typy žudrů. První tvoří žudry s otevřenými oblouky, tuto skupiny dělí dále na žudry uprostřed obytné budovy a žudry na rohu obytné budovy. Druhou skupinu tvoří žudry dělené, třetí skupinou jsou žudry bez otevřených oblouků, ale vchodem do statku. Čtvrtou skupinu tvoří žudry bez oblouků a bez vchodu. U každého z typů sepsal podrobný soupis v dané době stále existujících žudrů, nebo žudrů již neexistujících, ale v dřívějších pracích zmapovaných. Každý takový záznam opatřil výstižně charakterizujícím popisem a rozměry, což by i dnes umožnilo je rekonstruovat. Práci také obohatil o soupis s geografickým umístěním jednotlivých typů žudrů, o souhrn všech materiálů užívaných ke stavbě žudrů a také bohatou fotodokumentaci všech dochovaných žudrů.

Evidenční soupis výtvarných památek v okrese Olomouckém (1954) lze považovat za jeden z Kšírových klíčových úspěchů na poli pa-

mátkové praxe, neboť pořízení tohoto soupisu bylo plně v jeho režii a do jisté míry naplňovalo jeho životní poslání.¹² V roce 1954 byl v Olomouckém okrese proveden evidenční soupis v 77 obcích, 11 osadách a zčásti v dalších dvou obcích, nebyly přehlédnuty také polní tratě, kde stojí kříže, sochy a boží muka. Zpracováno bylo přes 700 objektů s výjimkou objektů lidové architektury, průčelí statků na návších a stodol za humny (z těch bylo evidováno 582 památek na evidenční listy). Téměř všechny památky byly během soupisu fotograficky dokumentovány. Tento soupis byl v minulosti publikován, ale bohužel bez odpovídající obrazové přílohy, což z něj bohužel činí jen jakýsi výčet lokalit a datací, které jsou však stále velmi přínosné i pro dnešní výzkum.

Publikace *Olomoucké sady a parky* (1973),¹³ je práce, která dokládá Kšírovi všestrannou pozornost věnovanou nejen památkám stavebním, ale také Olomouci jako místu vhodnému pro život. Promítá se zde jeho záliba v archivním bádání, která se projevuje především v bohaté faktografii, skrz kterou se Kšír snaží v této publikaci postihnout vývoj olomoucké veřejné zeleně. V jednotlivých kapitolách se věnuje historii každého parku či sadu zvlášť a neopomněl zde uveřejnit také kapitolu věnovanou tradičním zahradnickým výstavám a také stavbám, které dnes vnímáme jako nedílnou součást parkového koloritu.

Vlastní město Olomouc je od svých předměstí odděleno veřejnými sady, ty vznikly v těsné blízkosti samých hradeb, a tak jejich vzniku po dlouhou dobu bránil status města Olomouce jako hraniční pevnosti, tudíž sady, jak je známe dnes, mohly vznikat až po zmírnění a následném zrušení tohoto statutu.

Kšír zde popisuje okolnosti a důvody vzniku veřejných sadů a parků. Po třicetileté válce obyvatelstvo Olomouce využívalo prostor za hradbami k vytváření okrasných zahrad francouzského typu, a ty hojně využívalo v letních měsících k odpočinku a osvěžení. Tato příznivá situace

se radikálně proměnila po prohrané válce s Pruskem v roce 1742, kdy Marie Terezie rozhodla, že se z Olomouce stane pohraniční pevnost. Ta se začala brzy stavět a všechna předměstí, ležící před středověkými hradbami musela jí ustoupit i se svými zahradami. Po bezvýsledném obležení pevnosti pruským vojskem v roce 1758 byla předměstí nově vystavěna, ale ve větší vzdálenosti od pevnosti. Do rozvoje veřejných sadů opět zasáhly válečné události v roce 1866, kdy pruské vojsko vtrhlo do severovýchodních Čech, a olomoucká pevnost se musela připravit na vojenské povinnosti. Kácelo se stromoví a keře v zahradách, na polích podél silnic a v celém okolí pevnosti. Po uzavření míru v Mikulově v červenci 1866, se ale opět začalo s obnovováním zeleně a tento trend pokračuje až do dnešních dnů.

Ing. Kšír ve svých textech zaměřil také na jednotlivé historicky i stavebně významné budovy a objekty nacházející se ve městě Olomouci. K těmto pracím můžeme přiřadit článek *Bývalý Salmův palác Olomouci* (1953), *Merkurova kašna v Olomouci* (1953), *Stavební historie domu Krajské lékárny v Olomouci* (1965), *Budovy Slovanského gymnasia v Olomouci* (1967), *Klášter Všech svatých nyní Dům armády v Olomouci. Stavební historie budov* (1970), *Olomoucké kašny* (1971), *Olomoucké Mincovny v 17. století* (1954), *Olomoucké renesanční portály* (1969), *První budova stavovské akademie v Olomouci* (1964), *Tereziánská pevnost Olomoucká* (1957), *Universitní budovy – 400 let trvání* (1973), *Barokní supraporta a Národní dům v Olomouci* (1963), *Budova bývalé hudební školy „Žerotína“, nové sídlo Parku kultury a oddechu v Olomouci* (1966), *Budova velkého divadla v Olomouci* (1959), *Bývalý Hauenschildův palác v Olomouci* (1961), *Dvě neznámé a dosud existující středověké brány v Olomouci* (1967), *Kapitoly ze stavební historie Olomouce, část 1–12* (1964), *Lékárna „U Salvátora“ v Olomouci* (1974), *Letní divadlo v Olomouci* (1959), *Petrášův palác v Olomouci* (1972) a celá řada dalších.

Text týkající se bývalého *Salmova paláce* (1953) popisuje veškeré okolnosti jeho vzniku „(...) spojením tří starších domů na daném místě se

*nacházejících, jejichž stavební dispozice je ve vnitřní stavbě budovy dodnes patrná, neboť majitel tohoto paláce přistoupil k finančně méně náročné variantě pořízení honosného barokního sídla.(...)*¹⁴ Autor podrobně popisuje stavební i konstrukční situaci budovy se všemi jejími úskalími, která se projevovala při snahách o stavební sjednocení tohoto objektu. Mezi nejzávažnější komplikace, které se při realizaci vyskytly, lze nepochybně zařadit nestabilní podloží, což bylo řešeno zarážením dřevěných pilotů. Autor zde také uvádí v chronologickém pořadí jednotlivé majitele, z nichž každý svými stavebními zásahy tuto budova mírně pozměnil. Co se týče autorství portálu paláce, uvádí Kšír jeho podobnost s hlavním portálem arcibiskupské rezidence, s portálem kapitulního probošství v Křížkovské ulici č. 8 (rektorát univerzity), s portálem kostela na Svatém Kopečku i s portálem piaristické koleje v Příboře (1693). Jehož doloženým autorem je Giovanni Pietro Tencalla. Z těchto podobností pro autora poměrně jasně vyplývá, že autorem portálu Salmova paláce může být také samotný Tencalla. Vzhledem k faktu, že se Kšír při psaní textu opíral především o historické údaje v té době známé a nikoli o podrobný stavebně historický průzkum, dopustil se zde několika omylů, na které později v roce 1995 upozornil ve stavebně-historickém průzkumu tohoto objektu Josef Gardavský:

„zakoupil tři domy.“

Ve skutečnosti bylo sjednoceno domů více, jak píše Gardavský, byly v Riegrově ulici minimálně čtyři, ale spíše pět domů a ulička, v ose Horního náměstí minimálně dva domy a do ulice 28. října asi čtyři domy a ulička.

„V roce 1764 se zřítla v domě stáj.“

Asi se jednalo o severovýchodní dvorní křídlo s volnými vjezdy z nádvoří. „1791–1801 zednický mistr Freiwald se pustil do velké stavby a přestavby domu.“

Velké zásahy byly provedeny od přízemí přes I. a II. patro až do patra III., které bylo celé nově vybudováno, v objektu byly zaklenuty nové četné okenní a dveřní záklenky, vložena řada příček a jednotně upravena fasáda.

„V půdorysu je budova dvoutraktová.“

Původně byl palác dvoutraktový jen do Riegrovy ulice, do ulice 28. října byl až do přestavby jednotrakt. Zřízení dvoutaktu v I–III. patře vyvolalo zásahy do kleneb v přízemí.

„Mezi okny jsou patra spjata svislými lesénami.“

Lizény jsou pouze v úrovni III. patra, prvky mezi I–II. patrem jsou pilastry s vlastní patkou, ale bez hlavice.

„Ve sklepech je viditelné, že dům pozůstával ze tří domů.“

Ve sklepech je zřejmé, že původně byly na pozemku četné domy, jež se lišily polohou vlastních sklepů vůči ulici, jejich délkou a šířkou a byly postupně spojovány. O více domech svědčí též řada zrušených sestupů a schodišť do jednotlivých sklepů.

„Kučelky na zábradlí při schodišti (...) přestavba z roku 1687 s portálem a kuželkami na schodišti (...) skoro úplně stejné kuželky najdeme na arcibiskupském paláci.“

Kuželky nad portálem arcibiskupského paláce jsou zvlhěné, zcela jiného typu než kuželky na schodišti, jež jako celek je z pozdně barokní stavební etapy; kdyby kuželky pocházely z doby vrcholně barokní, musely by být do dnešních míst dodatečně přemístěny, ve vrcholně barokní době není pravděpodobné zřízení pilířového schodiště, které je charakteristické pro pozdně barokní klasicismus a empír.

„Mansardový krov.“

Historické fotografie před 1906 ukazují, že tzv. „mansardový krov“ měl tvar dvojité sedlové střechy, jejíž horní i dolní část měla stejný sklon, nešlo tedy o pravou mansardu z konce 18. nebo poloviny 19. století.

„Nadstavba je empírová.“

V architektonice fasády je sice řada prvků blížících se empíru, přesto však jde o velice pozdní projev barokního klasicismu.

„Portál a schodiště jsou z období počátečního slohu barokního.“

Portál jeví již výrazné rysy nastupujícího baroka vrcholného, byť si podržuje veškeré prvky baroka raného, schodiště již má výrazné rysy baroka pozdního.

Stavební historie domu Krajinské lékárny v Olomouci (1965) je krátká strojopisná práce zaměřená na budovu jedné z nejstarších lékáren v Olomouci, která dokonce od založení první lékárny v roce 1571 Faustinem Primsem neplnila jiný nežli lékárnický účel. Jako ve všech svých pracích i zde uvádí Kšír budovu lékárny do širšího kontextu situačního i historického. Nejstarší domovní jádro je ještě gotické, což prokazují nálezy z přestavby domu v roce 1960. Dnešní podoba domu pochází

z přestavby z roku 1818 a adaptace z roku 1929, kdy došlo k obložení průčelí v přízemí a vyzdobení klenáku domovního vstupu figurálním reliéfem patronů lékárníků sv. Kosmy a Damiána od Julia Pelikána. Určitou pozornost věnuje i samotnému zařízení lékárny, které se v určitých modifikacích dochovalo až do roku 1960, kdy byla tato lékárna radikálně přestavěna.

V práci věnované *Olomouckým renesančním portálům* (1969) došel k několika závěrům o jejich vývoji.¹⁵ Popisuje vývoj portálů od jejich nejjednodušších forem postrádajících jakoukoli profilaci až po portály bohatě profilované a zdobené erby a domovními znameními. Olomoucké portály rozdělil do tří elementárních skupin. První tvořily portály s rovným překladem, druhou portály završené půlkruhem, třetí skupinu tvoří portály s edikulou. Výsledek jeho pátrání o vývoji portálu je, že u olomouckých portálů nelze sestavit takovou vývojovou linii, která by přesněji objasnila jejich vzájemné časové vztahy. Co se týče sledování stránky výtvarné, zdůrazňuje Budínem zprostředkovaný severoitalský vliv a také pozdější vliv umění doby jagellonské. Až později, po vpádu Turků do Uher, se více začíná prosazovat severní cesta vlivu, a to hlavně prostřednictvím Slezska, jež bylo umělecky závislé na Sasku. V úvodu této práce uvádí nezbytnou soubornou bibliografii mapující dosavadní literaturu věnující se problematice portálů v Čechách a na Slovensku.

Jednu část své práce věnoval Kšír přípravě textů informačních brožur, průvodců a map města Olomouce. Mezi tyto brožury patří i *Olomoucké kašny* (1958), kde kromě popisu jednotlivých kašen objasňuje důvod netypického výběru postav antické mytologie jako vliv legendy o založení města Olomouce Juliem Caesarem.

Klášter Všech svatých, nyní dům armády v Olomouci stavební historie budov (1970)¹⁶ je článek objasňující komplexně celou stavební historii objektu. V úvodu nastínil důvody, jež vedly k přeměně komplexu klášterního v komplex vojenský. Kapitulu věnovanou popisu budovy zahájil jejím místním vymezením a následující část textu věnoval podrobnému

umělecko-historickému popisu. V následující kapitole rozebral stavební historii od založení kláštera až po jeho přestavbu pro vojenské účely. V závěrečném souhrnu uvedl, že: „Z hlediska umělecko-historického pochází budova Domu armády z několika období uměleckých slohů (...) Nejstarší část budovy je bývalá čtyřhranná bašta v severozápadním rohu a situovaná při vstupu do parku Letního divadla (...) Kaple Všech svatých ze 13. století byla přestavěna na kostel r. 1501 a znovu opravena po vyhoření r. 1675, přitom vyzdobena freskami a vzácnými malbami od Antonína Lublinského, a štukaturou od Baltazara Fontany; kaple zanikla úplně odbouráním v r. 1814. Stejný osud potkal rajský dvůr přiléhající ke kostelu s křížovou chodbou pocházející z let 1421–1533 a stojící v projektované nové ulici Pekární. Tyto objekty byly postaveny ve slohu gotickém, vyzdobeny v období počátečního baroka a byly umělecky nejhodnotnější z celého bývalého kláštera. (...) Nynější budova má do hlavní ulice průčelí sice jednotného vzhledu, ale jednotlivé její části pocházejí z různých stavebních období. (...) Sjednocení celého hlavního průčelí bylo uskutečněno prostou harmonií architektonických článků a vyváženo kontrasty mezi jemnými ozdobnými detaily a hladkými nezdobenými plochami; nakonec bylo dotvořeno, zdůrazněno a obohaceno oběma rizality a architekturou jejich portálů (...)“¹⁷

Josef Kšír – konzervátor státní památkové péče

Mezníkem v péči o historické jádro Olomouce se stalo jeho vyhlášení za městskou památkovou rezervaci v roce 1950. Bezprostředně po vyhlášení historického jádra Olomouce za městskou památkovou rezervaci byla 16. 10. 1950 v Olomouci z rozhodnutí KNV ustavena Rezervační komise, reprezentující nejvyšší řídicí, výkonný a kontrolní orgán. Členy komise byli jmenováni zástupci krajského národního výboru (Dr. Homola), jednotného národního výboru (Ing. Pospíšil, Ing. Fusek, Ing. Vilímec), Státního památkového úřadu, Stavoprojektu (Ing. Arch. Strnad, Ing. Arch. Capoušek) a Univerzity Palackého, předsedou ústřední výzkumné komise se stal Prof. Janiš a předsedou vlastní komise Ing. Fiala.¹⁸ Na práci komise se aktivně podíleli i konzervátoři státní památkové péče.¹⁹

Tato komise působila především jako poradní a dohlížecí orgán v otázkách rekonstrukcí památkově významných objektů, nebo objektů nacházejících se v památkové rezervaci. Navrhovali a schvalovali postupy oprav jednotlivých objektů a také poskytovali odborné poradenství soukromým vlastníkům. Podstatnou část práce rezervační komise tvořilo také řešení bytové otázky uvnitř samotného historického jádra města Olomouce, neboť obsazení bytů v historicky cenných domech „vhodnými“ nájemníky se jevílo jako klíčové opatření v následující péči o tyto objekty. A tak se v zápisech ze schůzí rezervační komise dočítáme o četných dočasných nebo trvalých přesunech nájemníků, tak aby bylo co nejlépe postaráno o zrekonstruované objekty.

Rezervační komise se stala významnou především díky širokému odbornému zastoupení, které jí dávalo dostatečně silný mandát. O samotné činnosti komise se příliš dokumentace nezachovalo, jedná se především o zápisy z jednotlivých schůzí konaných v letech 1950–1958.²⁰ Z tohoto období lze vyzdvihnout realizaci adaptace klášterního komplexu klarisek na budovy krajského muzea a také přípravu generálního asanačního plánu.

Ing. Kšír se na činnosti rezervační komise podílel již jako penzionovaný stavební úředník ve funkci konzervátora státní památkové péče pro okresy Olomouc – město a Olomouc – venkov, kterým byl poprvé jmenován ministerstvem školství a osvěty již v roce 1947. Zároveň také působil jako předseda aktivu pro péči a údržbu památek při Městském národním výboru v Olomouci. Za dobu svého působení v těchto funkcích významným způsobem ovlivnil a svým odborným posudkem podpořil řadu snah o zachování a obnovu významných dokladů uměleckého života v Olomouci a jejím okolí. Kšírova celoživotní vášně pro lidovou architekturu, která se v jeho památkové praxi projevila hlavně jako snaha o zachování co možná nejucelenějšího obrazu hanáckého lidového stavitelství. A pokud již stav jednotlivých objektů jejich záchranu a obnovu nedovoloval, pak se neváhal na vlastní náklady vrhnout do jejich podrobné dokumentace, zaměření a zakreslení. Tyto jeho výkresy, opírající se o dlouholetou praxi stavebního inženýra, patří k tomu nejcennějšímu, co po sobě Ing. Kšír zanechal. Cenné jsou hlavně z důvodu absolutní faktické přesnosti. Jako člen arcidiecézní památkové rady (od 1934) se podílel odborným posudkem a radou na rekonstrukcích řady církevních památek a také na vzniku několika kostelních novostaveb, při kterých působil jako arcidiecézní konzultant předkládaných projektů. Tak se s jeho posudky setkáváme například při stavbě kostela v Chuchelné – Stěbořicích (1948, arch. Čestmír Šlapeta), při rozšíření farního kostela v Měrotíně (1936) či při stavbě kaple v Radíkově (1935).

V případě realizace novostavby kostela ve Stěbořicích z roku 1947 se v Kšírově pozůstalosti můžeme setkat dopisy vyměněnými nejen mezi Kšírem a arcidiecézní památkovou radou, ale také se samotným architektem, tudíž se nám naskýtá výjimečná možnost sledovat vývoj či zapracování jednotlivých Kšírových připomínek do projektu. Kšírovy připomínky se v tomto případě dotýkaly především nejasností v projektu souvisejících s konstrukčním řešením stavby, a částečně také problematiky estetické,

kdy za zásadní estetický a „bezpečnostní“ problém považoval „*snad až k zemi sahající okna (jejich skutečný rozsah nebyl z předloženého projektu zřejmý), která by umožnila snadný vstup do budovy kostela.*“ Tyto drobnosti našly brzy své vysvětlení a tak nic nebránilo Kšírovi vnímat tento projekt jako „*nevšední a nenavazující na poměry a formu dřívějších dob, ani na základní architektonickou strukturu. Nepřimyká se na staré prostory a projektant sám se vyjadřuje v průvodní zprávě o svém projektu: projektanti se vyvarovali aplikací slohů minulých a dožilých již kulturních období.* (...)“²¹

Jako konzervátor státní památkové péče a člen rezervační komise se, ve spolupráci se Státním památkovým ústavem, podílel na záchraně několika velice hodnotných objektů. Jeho zásluhy se v tomto směru vymezují na oblast pohotovostní dokumentace havarijního stavu jednotlivých objektů, jejich zaměření, fotografování i uměleckohistorické prozkoumání.

„Černá věž“ v Drahanovicích

Mezi Kšírovy velké úspěchy na poli památkové ochrany lze jistě počítat obnovu „*Černé věže*“ v obci Drahanovice. Jak Kšíř píše v přípravné projektové dokumentaci ze srpna 1956, stojí Černá věž na stavební parcele č. 21 v katastrálním území obce Drahanovice.²²

Tvrz v Drahanovicích se poprvé uvádí v roce 1351, kdy prodal tvrz Martin z Drahanovic svému bratru Podobovi a jeho dětem.²³

Černá věž je postavena z lomového kamene a podle poměrně malých rozměrů byla asi původně věží obrannou, a pochází proto ještě z doby před rokem 1412.²⁴ „*V roce 1567 bylo na tvrzi hodně stavěno a také tehdejší obranná věž byla přestavěna na věž výhradně obytnou. Předně vystavěno bylo točité schodiště z pálených cihel, klenba nad I. patrem s žebrovím a se svorníkem. Dveře, dveřní křídla a jejich zámky ozdobené*

rytými rozvilinovými ornamenty jsou soudobé. Také parketová podlaha I. patra je původní a celé průčelí věže bylo tehdy pokryto sgrafitem ve formě psaniček. Teprve z pozdější doby, z druhé poloviny 19. století, je klenba nad sklepem, železné dveře a také krov, neboť jeho konstrukce je dosti nekonstruktivní a opřena do zdiva (podle Aug. Prokopa asi z roku 1870). Roku 1896, po úderu blesku, byla nově zakryta břidlicí. Roku 1941 byla krytina opravena.²⁵

Když se Kšír začal v létě 1956 o věž zajímat, popsal její stav takto: „... na celém průčelí věže je omítka opadlá, sgrafito na některých místech je dobře pozorovatelné. Zdivo lomové je na hraně severozápadní při terénu vypadlé a tvoří velký otvor, který ohrožuje stabilitu zdiva. Jinak jsou menší otvory po vypadlých kamenech i cihlách, podobně je tomu i na ohradních zdech. Ve zdivu věže jsou staré trhliny v lomovém zdivu, tyto prochází středem od okna II. patra svisle dolů k oknu I. patra a i pod toto okno, je tomu na třech stranách věže. Menší trhliny jsou na cihelném zdivu schodiště. Okna chybí vesměs, proto omítka uvnitř věže opadá a dřevěné podlahy jsou zničeny. Strop ve sklepě je prohnilý a pod sklepem je rumisko a suť. Ve schodišti jsou schody uvolněny, některé části chybí. Stavebně je celkový stav budovy dezolátní.“

Technicky popis projektových úprav:

„Otvory po vypadlých kamenech budou vyzděny, otvor na hraně bude podchycen i v základech. Trhliny ve zdivu jsou staré a osazení železných kleštín do zdiva z lomového kamene by vyžadovalo nabourání starého pevného gotického zdiva, které by se tím víc porušilo než pevnilo. Proto kleštiny nebudou osazeny, ale budou odstraněny některé příčiny. Jedna z příčin těchto trhlín je nekonstruktivně provedený krov z konce 19. století; jeho šikmé vzpěry jsou opřeny na rozích věže do zdiva a stěny se rozhání. Proto budou dvojce šikmé vzpěry krovu zachyceny čtyřmi páry kleštín. Chybějící hambalek bude doplněn a všechny čtyři hambalky budou zachyceny

železem k svislému trámu. Ve schodišti střední dubové vřeteno není upevněno ve vrcholu, bude zakotveno do zdi. Další příčina trhlin je valená klenba v přízemí, která je osazena v severní stěně zdiva o síle pouze 75 cm, kdežto v I. patře je síla zdiva této stěny 125 cm. Proto bude zeď na této stěně v přízemí zesílena o 60 cm a převezme tak částečné zatížení zdiva horních pater. Trhliny na průčelí budou opraveny pouze omítkou. Okna budou nově pořízena a osazena do místností obytných, do schodiště i na půdě. Do místností se dají také okenice. Omítky se nově provedou uvnitř i zvenčí, na průčelí se zřídí sgrafito od přízemí nahoru (původně bylo i pod přízemím). Podlahy a dlažby i dveře s cennými renesančními zámky se opraví.“²⁶

Samotná obnova tohoto objektu se i přes četné urgency uskutečnila až v roce 1963, a i když nezahrnovala Kšírem navržené obnovení sgrafitové výzdoby, čerpala z jím navrženého postupu oprav.

Kostel sv. Markéty na Mírově

Mezi další objekty, na jejichž záchraně se Kšíř podílel, patří také kostel sv. Markéty na Mírově. Tento kostel byl v noci ze 7. na 8. ledna 1952 zasazen silným požárem vzniklým v objektu garáží přímo pod kostelem. Při požáru byla zničena střecha kostela i věže, okna, schody na kůr i pískovcové schodiště ve věži. Poškozeny byly i štukové omítky na stěnách a klenbách, stejně jako zdivo.²⁷ Toto poškození však nebylo pro budovu kostela fatální, neboť nebyla narušena jeho statika a nehrozilo tak samovolné zřícení. I přesto se však tehdejší vězeňská správa rozhodla nechat kostel strhnout a hledala pro toto rozhodnutí podporu u památkového ústavu, kde však podporu nenalezla. Ministerstvo spravedlnosti, velitelství sboru vězeňské stráže však ze svého stanoviska nehodlalo ustoupit a v dopise památkovému ústavu ze dne 8. února 1952 napsalo: „(...) protože velitel našeho vězeňského ústavu na Mírově hlásil, že objekt bývalého kostela je po požáru značně poškozen a jeho rekonstrukce nepřichází v úvahu,

*dal jsem příkaz k odklizení trosek. (...)Požár demoloval kostel do té míry, že není možno mluvit o opravě. Jakákoliv úprava by znamenala dlouhotrvající výstavbu kostela, z kterého dnes prakticky existují pouze postraní zdi a to značně poškozené. Nehledě na těžkosti při opatřování finančních prostředků pokládám z národohospodářského hlediska za nesprávné, aby byl používán materiál na stavbu tohoto druhu, která již dlouhou dobu svému účelu nesloužila a nikdy sloužit nebude. Ani materiál, ani pracovní síly naše ministerstvo k dispozici nemá a k zadání této stavby někomu jinému souhlas nedám, a to ze zásadních bezpečnostních důvodů.(...).*²⁸

V dopise z března 1952 píše velitel SVS ministru školství a kultury: „*požár demoloval budovu do té míry, že není možno mluvit o opravě. Šlo by o výstavbu kostela, z kterého dnes prakticky existují pouze postranní zdi a to značně poškozené.*“²⁹

Pracovníci památkového ústavu poslali 22. března 1952 ministru spravedlnosti vyjádření zcela opačné: „*Z vyhořelého kostela zbyly nejen obvodové zdi a zdivo věže, ale i klenby celkem neporušeny, takže až na zničené střechy, schodiště z kruchty do věže a okna zůstala stavba kostela ve své podstatě zachována a kostel je schopný obnovy.*“³⁰

Tento spor se táhl po větší část roku a ukončil ho až 1. října 1952 ministerský předseda Antonín Zápotocký, který rozhodl, že kostel bude obnoven. Ale i přes toto závazné a nezvratné rozhodnutí trvalo ještě celých šest let, než byl kostel opětovně zastřešen. Jako záminka pro oddalování obnovy kostela sloužila jak otázka bezpečnostních rizik, tak nedostatku financí i pracovních sil. Můžeme celkem s jistotou tvrdit, že tyto průtahy byly zapříčiněny snahou o zvrácení rozhodnutí o obnově kostela, neboť absence střešní konstrukce výrazně napomáhala další destrukci, působené především srážkovou vodou. Tato poškození již mohla mít pro osud kostela fatální následky.

Jak vyplývá z dochované dokumentace, se samotnými pracemi se začalo, až ve druhé polovině roku 1957 kdy byly tyto práce také dokončeny. Došlo k zajištění kleneb, znovuvybudování krovové soustavy (dle návrhu vypracovaného Ing. arch. Capouškem) a položení krytiny.

1. dubna 1957 Státní památková správa v Praze Státní památkové správě, pobočka Brno. *„Stavební správa v Praze u Křížovníků s. Nohynek, sdělil dnes na náš telefonický dotaz, že s opravou kaple sv. Markéty bude započato hned, jakmile selepší počasí, a že oprava kaple bude letos uskutečněna. (...)*³¹

3. 12. 1956 Státní památková správa v Praze státní památkové správě, pobočka Brno. *„K Vašemu dopisu č. 13/56 z 30. 10. 1956 ohledně zajištění oprav kaple sv. Markéty na Mírově ještě v letošním roce sdělujeme, že podle informace s. Nohynka ze Stavební správy v Praze u Křížovníků, byly pro letošní rok zajištěny všechny nutné prostředky, tj. finance, materiál i pracovní síly. Práce však nebyly provedeny proto, že nebylo dosud ukončeno jednání mezi soudruhy ministry. Všechny zmíněné prostředky převádí proto vojenská správa stavební na r. 1957.*³²

24. dubna 1957 Odbor kultury rady krajského národního výboru v Olomouci Krajské správě min. vnitra, stav. oddělení. *„Státní památková správa pob. Brno nám sdělila, že pro opravu kaple, s kterou započnete v III./57, nemáte dosud zajištěnou krytinu břidlu a plech.*

*Co se břidly týče, není dosud ani jeden z býv. lomů otevřen. Zjistili jsme ale, že ONV Rumburk prodává velice pěknou břidlu z rozebíraných domů v pohraničí. (...)*³³

14. srpna 1957 dopis Státní památkové správy v Praze pobočce v Brně *„Sdělujeme Vám, že při jednání (...) bylo dosaženo dohody o tom, že okresní stavební podnik v Moravské Třebové začne s opravou kaple sv. Markéty dne 1. 8. 1957 a ukončí ji 31. 10. 1957 (...)*³⁴

4. září 1957 se uskutečnilo jednání na Mírově za účasti s. Nohynka z ministerstva vnitra v Praze, s. Vincence z krajské správy min. vnitra

v Olomouci, zástupců OSP v Mor. Třebové a Ing. Grabmüllera. „*Kostel je vyčištěn a byly provedeny hrubé zednické práce, většinou pro zabezpečení rozrušených zdí. Klenba nad lodí a kopule je již z venku zalita řídkou cementovou kaší a zabetonována. Vazbu krovu a báň bude provádět OSP Moravská Třebová (...).*“³⁵

27. února 1958 Státní památková správa Praha Státní památkové správě, pobočka Brno. „*Žádáme o sdělení, zda už byla dokončena oprava kaple sv. Markéty na Mírově a zda oprava byla provedena podle předem stanovených památkových zásad.*“ „*Podle oddělení KSMV v Olomouci byla oprava kaple provedena*“³⁶

Dnešní podoba kostela sv. Markéty pochází z rekonstrukce provedené v roce 2008 ateliérem Ing. arch. Taťány Tzoumasové Rekonstrukce památkových objektů.

Kšír se s problematikou obnovy mírovského kostela setkal poprvé krátce po ničujícím požáru, kdy na žádost Státního památkového ústavu pořídil fotografie současného stavu objektu. 28. ledna 1952 Kšír obdržel dopis od přednosta brněnského památkového ústavu Ing. Dufky, ve kterém mu děkuje za zaslání fotografie a zprávy a dále zde sděluje, že při šetření na místě zástupci ústavu odmítli dát souhlas ke zboření kostela a požadovali jeho obnovu. V květnu 1952 byl Kšír Státním památkovým ústavem v Brně osloven, aby kostel sv. Markéty vyfotografoval a provedl jeho zaměření. Se samotnou prací ale bylo započato až po 18. červnu 1952, kdy Kšír obdržel dopis vyjadřující souhlas s jím navrhovaným provedením zaměření ze dne 14. června 1952 a byl vyzván k urychlenému zahájení prací.

Jak je zřejmé z Kširova dopisu ze dne 6. ledna 1953, adresovaného Státnímu památkovému ústavu v Brně, zaměřovací práce byly dokončeny a zpracovány s mírným zpožděním až na počátku roku 1953.³⁷

Posudek kostela

„Kostel na Mírově je dílo nevelikých rozměrů, ale řešené ve svých prostředcích a ve své dekoraci překvapujícím způsobem, zvláště hlavní průčelí s věží působí úplně monumentálně.

Omezené místo pro stavbu dalo vzniknout jednoduchému schématu podélnému, neomezena zůstala výška. Již při prvním pohledu na průčelí vidíme, že tendence do výšky byla nejvíce zdůrazněna jednak rozdělením průčelí samého, dále průběžným vysokým řádem v podobě toskánských pilastrů. K dekoraci stěny v průčelí bylo použito bohatého článkování, které stěnu zrovna přeplnilo a mimoto bylo použito i barevného tónu pro vystupňování účinku v nadřazenosti členění proti neutrální ploše zdi.

Na bočních průčelích je tento způsob bohatosti úplně opuštěn, nenalzáme zde již ani soustavu pilastrů, ani značné členění, všechno bylo nahrazeno jen typem lizénovým v tom nejjednodušším podání. Nejvyšší část věže je zpodobněna jako útvar přidávaný, stavebně lehčí, proto byl zde použit novější způsob dekorační – rámování lizénami.

V půdoryse bylo použito linií i ploch úplně rovných, v hlavní části byl uvnitř vytvořen jednotný a ucelený podélný sál, působící při prvním pohledu dojmem centrální. Čtvercové síně, neboť nízká zpěvácká kruchta zamezuje pohled na zbývající třetinu prostoru a svým tmavým segmentem tvoří příznivé tmavé ohraničení pro výhled do vnitřku kostela, ale zamezuje viditelnost celého podélného prostoru, který je ještě nad kruchtou. Osvětlení prostoru je jen okny nad římsou, horním světlem, aby převýšený prostor dělal dojem ještě vyšší a aby do důstojného klidu jednoduchého prostoru byl vnesen jistý neklid. Presbytář sám tvoří uzavřený celek pro sebe a vlastním středem, vyjádřeným hlavním oltářem a s vlastním osvětlením pod kopulí. Je tady optický dojem tvořen světlem a stínem úplně v duchu současné italské tvorby, k čemuž přispívá i členění vnitřku, které při rovných plochách a liniích je dosti bohaté. Ve vnitřku ani na vnějšku není nic z pohybové rozevlátosti pozdějšího slohu, ale je zde jen klidná

monumentalita, ve které světlo a stín jsou harmonicky rozloženy, kde články čistě architektonické přicházejí plně k platnosti, působí jen klidnou mohutností a nejsou zastírány ani nahrazovány dekorací. Kostel na svém vnějšku i vnitřku ukazuje na jedinou dobu vzniku a svým provedením zapadá do současné architektonické a umělecké tvorby počátečního baroka z let druhé poloviny 17. století. Kostel svým hlavním průčelím stojí osamocen v řadě moravských kostelních staveb a je na první pohled zřejmé, že jde bez výhrady o přímý import cizí architektonické ideje.

*Z kvality stavby, z její důslednosti a způsobu, jakým byl zmožen úkol daný touto stavbou, lze usuzovat na osobu architekta dosti významného, sice architekta na svou dobu konzervativního, přesto se smyslem pro koordinaci jednotlivých elementů a jejich podřízení společnému výtvarnému řádu.*³⁸

Autor projektu kostela

Podle archivních zpráv navázal biskup Karel z Lichtensteinu-Castelkorna nejprve spojení s architektem Filibertem, od kterého roku 1665 žádal nové plány zámku v Kroměříži, ale vrátil je jako nevyhovující; roku 1666 jej vyzval k vypracování plánů na Květnou zahradu. Plán pak posílá se změnami architektu Giovannimu Pietru Tencallovu do Vídně.³⁹

„Abychom mohli potvrdit, respektive autora projektu kostela na Mírově určit, stačí nám slohově porovnat zaručené práce Tencallový s tímto kostelem.

Hlavní průčelí kostela na Mírově má členění převážně vertikální, a to velkým řádem toskánských zdvojených pilastrů s dřívky s vpadlými výplněmi na vysoké podnoži. Stejného vysokého řádu užil Tencalla na Klášteře Hradisku na všech bočních průčelích, na věžích i na bočním průčelí konventního kostela jedině s tím rozdílem, že zdvojení pilastrů provedl pomocí lizén. Stejně je tomu na arcibiskupském zámku v Kroměříži na průčelích venkovních i v nádvoří, kanovnické domy tamtéž mají jednoduchý vysoký řád pilastrů s vpadlými výplněmi. Rovněž kostel ve Staré Vodě má zdvoje-

né pilastry na hlavním průčelí, ale též dělicí římsu nad přízemím a kompletním kladím, vše bohatě členěné a vyložené; na nízké atice je nadstavba s trojúhelníkovým frontonem. Boční průčelí kostela ve Staré Vodě je členěno jednoduše lisenovým rámováním.

Stereotomní členění ploch pod výklenky pomocí obdélníků s vpadlými výplněmi a do obloučku vykrojenými rohy, které vidíme na Mírově, jsou obvyklým motivem Tencallovým na všech jeho stavbách pod okny, vedle oken nebo ve vlysech a všude tam, kde se to hodí. Tak je tomu na průčelích i v nádvořích, též na východním štítě konventního kostela na Klášteře Hradisku, v Kroměříži na zámku i na kanovníckých domech i ve Staré Vodě na budově koleje. Diamantový řez užívaný Tencallou ve výplních oblouků, je na portále v Mírově a v nádvořích v Kroměříži a na Klášteře Hradisku. Na celkový rozvrh fasády kostela v Mírově mělo vliv průčelí jezuitského kostela Devíti andělských kůrů ve Vídni nejen vysokým řádem pilastrovým, vysokou podnoží, bohatě vyloženými římsami a provedením výklenků místo okenních otvorů a trojúhelníkovým frontonem. Ale na Mírově je toto aplikováno na celkovém rozdělení, na patru podnože, na vlastním patře, na nízké atice a na celé nadstavbě štítu; tedy v zásadě celé malé průčelí kostela na Mírově je ve shodném uspořádání jak vertikálním tak horizontálním s tímto vídeňským průčelím z let 1662/3. Toto vídeňské průčelí, které je počítáno k nejvelkolepějším a nepůsobivějším barokním kostelním průčelím města Vídně, je považováno za dílo architekta Giovanni Pietro Tencally.

(...) Shrneme-li vše, vidíme, že uvedené formální shody na jednotlivých stavbách projektovaných přímo Tencallou mluví pro jeho autorství i na kostele v Mírově. Kdo jiný mohl zpracovat projekty pro vlastní stavby biskupa Karla Lichtensteina nežli jeho vyvolený architekt Giovanni Pietro Tencalla. (...)“⁴⁰

Evidenční památkové listy

Dalším významným aspektem Kšírovy práce bylo sepsání evidenčních památkových listů pro okres Olomouc – město. Tím byl Kšír pověřen dne 4. listopadu 1959 Krajským vlastivědným střediskem. Kšír evidenční listy dodal 3. ledna 1960. Jednalo se zde o celkem 14 evidenčních památkových listů obsahujících údaje o Salmově paláci, Edelmanově paláci (přední a zadní dům), kapitulním děkanství, dómském proboštství, Herkulově, Neptunově, Jupiterově, Caesarově a Merkurově kašně a kašně Tritónů a také o nádrži fontány v rektorátu Palackého univerzity. Jednotlivé evidenční listy obsahovaly veškeré informace týkající se jednotlivých nemovitostí od uvedení přesné adresy včetně čísla stavební parcely, přes situační i dispoziční popis, historický vývoj až po uvedení pramenů a literatury. Svým precizním postupem umožnil Kšír dalším odborným pracovníkům lehce dohledat jím použité informace bez nutnosti sáhodlouhého průzkumu.⁴¹

Salmův palác

Na Horním náměstí v jeho severozápadním cípu, stojí budova bývalého Salmova paláce se širokým průčelím do náměstí a se dvěma křídly do ulic Riegrovy a ulice 28. října, s velkým dvorem a dvorními křídly a za nimi malý hospodářský dvorek.⁴²

„Budova je třípatrová, do náměstí má 8, do ulice Riegrovy 11 a do ulice 28. října 14 okenních os. V půdoryse je to stavba dvoutraktová; k průčelí uličnímu směřují místnosti, ke dvoru jsou chodby. Uprostřed, v ose, je situováno tříramenné schodiště. Ve dvoře jsou bývalá hospodářská křídla, která jsou jednopatrová, pouze dvě okenní osy jsou dvoupatrové. Dvůr je čtyřhranný a prostorný.

Průčelí do náměstí má nad přízemím průběžnou kordonovou římsu a v ose do náměstí je velký portál s předloženými sloupy, které nesou balkon prvního patra. Vysoké přízemí má v omítce horizontální dělení. Loubí

je zřízeno při ulici Riegrově, v ulici 28. října jsou v přízemí obchodní výklady. Honosné první patro je zdůrazněno nadokenními římsami v různých zvlněných nebo trojúhelníkových formách, a sice dvě římsy nad sebou s bohatou reliéfní výzdobou mezi a pod těmito frontony; znázorněny jsou zbraně všeho druhu, náboje, brnění a v oválných medailonech mužská poprsí kolem akantové listoví. Všechna tři patra jsou mezi okny spjata svislymi lizénami a rohy budovy jsou bosovány.

Ve druhém patře jsou kolem oken profilované obruby jako v prvním patře a nad nimi rovné nadokenní římsy, nad těmito jsou pevně pletené girlandy zavěšená na čtvercových ploškách. Podokenní římsy ve třetím patře jsou protaženy jako kordonová římsa kolem budovy (v Riegrově ulici chybí). Hlavní římsa ukončuje budovu, střecha je sedlová, krytá pálenou taškou. Průčelí v nádvoří je jednoduché, hladce omítané.

Portál je bohatě řešený, půlkruhová archivolta osazená na kamenných pilastrech s hlavicí, uprostřed s klenákem zdobeným mužskou maskou. Po bocích jsou vždy dva polosloupky a před nimi sloup s korintskými stylizovanými hlavicemi, osazenými na hranolové podnoži. Sloupky nesou profilované hladké kladi s římsou, na té jsou osazeny dva hranoly nesoucí balkonovou plotnu, která je hmotnou konzolou podepřena i uprostřed. Ta je opřena o střední klenák archivolty. Zábradlí balkonu je ze železných kovaných tyčí, které jsou spojené železnými kroužky. Skrojky mezi archivoltou mají výzdobu velkého stylizovaného květu s akantovým listem.

Portál prováděl Lorenz Seeger z Tovačova, po jeho smrti měl dokončit práci jeho bratr Theodor kameník z Kroměříže, olomoučtí kameníci si 28. září 1679 stěžovali u cechu v Kroměříži na porušení smlouvy a Theodor nemohl práci dokončit. Spor rozhodl teprve královský tribunál v Brně 3. července 1686 ve prospěch Kroměříže a tak mohl být portál dokončen až v roce 1686.⁴³

Roku 1940 byly prováděny úpravy, mezi nimi: dřevěné podlahy chodeb byly nahrazeny terrazzovou dlažbou aj. Roku 1945 byly zřízeny další široké výklady. Neustálým dalším zatěžováním základů a vlivem otřesů způsobených elektrickou tramvají se chatrné zdivo na křídle v Riegrově ulici roku 1953 neudrželo, klenby nad přízemím se při menší adaptaci zřítily a ve zdivu se objevily povážlivé trhliny. V letech 1953–1955 bylo křídlo do Riegrovy ulice přestavěno a vnitřek budovy byl vyztužen rámovou železobetonovou konstrukcí.⁴⁴

Evidenční soupis výtvarných památek v okrese olomouckém (1954)

„Předkládáme návrh státního seznamu nemovitých kulturních památek, který zahrnuje celou oblast olomouckého okresu s výjimkou území olomoucké památkové rezervace, která bude vyhlášena ministerstvem školství a kultury i se specifikací památkových a rezervačních objektů. Přemyslovský palác, který leží na území rezervace, byl prohlášen za národní kulturní památku usnesením vlády ze dne 30. 3. 1962.

Návrh byl vypracován ve spolupráci se Státním ústavem památkové péče a ochrany přírody v Ostravě a s konzervátory památkové péče.

Při jeho zpracování jsme vycházeli z evidenčního soupisu památek, pořízeného v roce 1955 pro bývalé okresy Olomouc, Litovel a Šternberk. Z něho jsme vypustili ty objekty, jejichž památkový /umělecký, historický/ význam pro naši společnost není takový, aby odůvodňoval jejich ochranu podle zákona č. 22/1958 Sb. Na druhé straně byl ve srovnání s evidenčním soupisem doplněn fond kulturních památek o památky dělnického hnutí a dějin KSČ, o některé památky technické a lidového stavitelství. Ve srovnání se základním soupisem památek se tak snížil počet objektů navržených do státního soupisu zhruba o jednu čtvrtinu. Z památek církevního rázu

*byly v návrhu ponechány pouze ty, které mají význačné hodnoty umělecké a historické, případně jsou hodnotnými projevy lidového umění. (...)*⁴⁵

Výše jmenovaný evidenční soupis památek byl také Kšírovou velkou zásluhou, neboť jako okresní konzervátor státní památkové péče koordinoval a význačnou měrou se podílel na tomto projektu, v rámci kterého došlo ke zmapování více než 700 objektů a zapsání 582 z nich na evidenční listy. Každý tento evidenční list obsahoval název a správní zařazení obce, dále název památky, její kategorii, číslo stavební parcely, na které se objekt nachází, stručný popis a charakteristika dané památky, zhodnocení jejího stavu i stručný přehled dostupné literatury.

Tento soupis poskytl později pracovníkům státní památkové péče užitečné vodítko pro důslednější uplatňování zákona č. 22/1958 Sb., a to především díky kategorizaci památkově chráněných objektů do tří tříd na základě jejich umělecko-historického významu. A také bylo možno díky stručnému popisu současného stavu dané památky účinněji rozhodovat a plánovat jednotlivé kroky údržby a obnovy jednotlivých objektů.

Instituce a aktivity působící v Olomouci na poli péče a obnovy památek v letech 1950 - 1973

Po skončení druhé světové války měly pro památkovou péči naprosto zásadní význam dekrety presidenta republiky (Benešovy dekrety) č. 108/1945 Sb. a zejména pak dekret č. 12/1945 Sb. Po roce 1945 tak přešly jako státní kulturní majetek do státního vlastnictví stovky zámeckých a hradních objektů, řada objektů ve městech a obcích, především pak v pohraničí, a proto se péče o hrady, zámky a historická jádra měst stala hlavním úkolem památkové péče poválečného období. Zákonem ze dne 16. 5. 1946 č. 137/1946 Sb., o Národních kulturních komisích pro správu státního kulturního majetku, byly zřízeny Národní kulturní komise, které přijímaly do své správy jako státní kulturní majetek nejvýznamnější hrady a zámky a účastnily se vytřídování kulturního mobiliáře v objektech, které přešly do státního vlastnictví, byly ústředními orgány pro správu státního kulturního majetku. Dalším významným památkovým počinem této doby bylo prohlášení 30 historických jader měst za městské památkové rezervace. Stalo se tak na základě rozhodnutí vlády ze dne 11. 7. 1950.

Až do roku 1958 nebyla u nás památková péče podložena ani dostatečnou právní normou, ani vyhovujícím systémem institucí a organizací s jednoznačně vymezenými kompetencemi. Památková péče narážela na celou řadu problémů, a to jak věcných, kdy vznikaly spory o to, zda určitá věc zasluhuje památkovou ochranu, tak také kompetenčních, kdy v některých otázkách nebyla přesně vymezena působnost mezi ústřední a krajské orgány.

V té době již bylo zřejmé, že vytvoření právní normy, zastřešující problematiku památkové péče, je nezbytné. Proto se přistoupilo

k vypracování zákona o kulturních památkách, který byl vyhlášen pod číslem 22 dne 3. 5. 1958 a tento den také nabyl účinnosti. Vymezil povinnosti spojené s údržbou kulturních památek, stanovil zásady ochrany a evidence kulturních památek, konservace a obnovy i jejich kulturního využití. Zákon o kulturních památkách obsahoval zmocnění k vydání celé řady prováděcích předpisů, kdy k nejdůležitějším patří vyhláška MŠK č. 116/1959 Ú.l. o evidenci kulturních památek, vyhláška MŠK č. 117/1959 Ú.l. o národních kulturních památkách, vyhláška MŠK č. 181/1959 Ú.l. o památkových rezervacích, vyhláška MŠK č. 118/1959 Ú.l. o památkových ochranných pásmech, a další, např. o činnosti a organizaci krajských, okresních a místních komisí státní památkové péče a o okresních konzervátorech a zpravodajích státní památkové péče.⁴⁶

V roce 1951 došlo k zásadní reorganizaci státní památkové péče, když byl Státní památkový úřad přeměněn na Státní památkový ústav.

V roce 1952 byla vydána směrnice pro památkovou údržbu městských památkových rezervací.⁴⁷

Vzhledem ke skutečnosti, že na území města Olomouce působilo na poli památkové péče a ochrany několik organizací, jejichž činnost i předmět zájmu se často prolínaly, není jednoduché jejich zásluhy na zachování kulturního dědictví přesně specifikovat. A to především z toho důvodu, že jako hlavní zdroje informací o jejich činnosti slouží zápisy pořázené z jednotlivých schůzí, ze kterých sice můžeme částečně jejich práci rekonstruovat, ale do jaké míry se jednotlivé aktivity a organizace ve své činnosti vzájemně ovlivňovaly, je v podstatě problémem nerozpletným také z toho důvodu, že jednotliví členové často zasedali i v několika organizacích najednou, a tak se průkazně informovali o tématech projednávaných na jednotlivých schůzích.

16. 10. 1950 byl odeslán KNV, IV. referátu v Olomouci dopis ministerstva školství, věd a umění, kterým byla zřízena rezervační komise, v tomto dopise stojí „(...) Řada projektů je již hotova a s pracemi je možno započít. Z tohoto důvodu ministerstvo školství, věd a umění tamnímu KNV doporučuje, aby stejně jako v ostatních krajích byla ustavena při IV. referátu jako poradní sbor rezervační komise, která by dohlédla na jakost projektů i práce, řídila její časový postup, opravy by kolelaovala a prováděla výplaty příslušných faktur z částek krajem přidělených. V ostatních krajích tyto komise pozůstávají z předsedy /referent IV. referátu/, ze zástupce technického a plánovacího referátu KNV a ze zástupců MNV, ve vašem případě JNV v Olomouci, k nimž přistupují zástupci stavebního komunálního podniku. Členem komise je také příslušný konservátor státní památkové péče. (...)”⁴⁸

Tato komise hrála díky absenci pobočky Státní památkové péče v Olomouci (Středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Olomouci bylo zřízeno až v roce 1964) vůdčí roli při snaze o zachování a obnovu olomouckého kulturního dědictví. Plnila funkci kontrolního i poradního orgánu a řešila veškerou agendu s touto problematikou související.

Až do přijetí zákona o kulturních památkách č. 22/1958 hrála nejdůležitější roli komise rezervační, ale přijetím zákona, který obsahoval širokou definici památky a její ochrany, se postupy prosazování památkové péče a ochrany změnily.⁴⁹ Dne 13. 10. 1958 proběhla ustavující schůze okresní komise památkové péče, kterou na začátku následujícího roku nahradila krajská komise památkové péče a ochrany přírody (první schůze 17. 2. 1959). Tyto komise sloužily jako poradní orgán pro vzdálená odborná pracoviště státní památkové péče, členové těchto komisí jako odborníci na problematiku olomoucké rezervace předkládali návrhy na obnovu a rekonstrukci památkových objektů a zároveň ve spolupráci s MěNV a KNV dohlíželi na jejich provádění.

Chronologicky řazené zápisy ze schůzí památkových aktivů

Datum konání schůze	Hlavička jednotlivých zápisů	Přítomni	Obsah jednání
16.10.1950	Olomouc, KNV, zřízení reservační komise a provedení stavebních prací v městských rezervacích		Protože se letos celá akce začíná až na sklonku roku, ministerstvo doporučuje, aby se ustavení této komise provedlo s největším urychlením a její práce aby směřovala hned od počátku k tomu, aby se částek vládou povolených ještě co nejintenzivněji využilo.
24.10.1950	Úřední záznam o schůzi reservační komise konané za účasti zástupce MŠVU doc. Dr. Mencla	Dr. Šprinc, F. Kučerová, J. Spáčil, Ing. Gardavský, Ing. Capoušek, Ing. Němeček, F. Drkal, Ing. Trapl, Novotný, Heinz, Beňa	
4.11.1950	Zápis schůze reservační komise	A. Béňa, Dr. Jochman, Fr. Kučerová, Boh. Ambrož, Fr. Drkal, Ing. Capoušek, Frant. Dvořák, Ing. P. Pospíšil, stav. Anderle, stav. Rudolf, J. Heinz, Ing. Gardavský, J. Lichtblau	Ing. Capoušek do jednoho týdne dodá projekt pro domy na Žerotínově náměstí č. 4 a 5.
11.11.1950	Zápis schůze reservačně-asanační komise	A. Beňa, Kučerová, Boh. Ambrož, Arch. Polášek, Mr. Blechta, J. Heinz, stav. Rudolf, Ing. Capoušek, stav. Anderle, J. Lichtblau	Zkontrolovány úkoly jednotlivých členů komise.
16.11.1950	Zápis schůze reservačně-asanační komise	A. Béňa, Dr. Jochman, Fr. Kučerová, Boh. Ambrož, Fr. Drkal, Ing. Capoušek, stav. Anderle, Arch. Polášek, J. Heinz, Dvořák, Ing. Heřman, Ing. Chini, Ing. Trapl, J. Lichtblau	Podle záznamů od Ing. Capouška ze Stavoprojektu s pominutím prvních dvou domů prohlédne zástupce tech. ref. JNV arch. Polášek všechny domy, přicházející v úvahu pro údržbu a zajistí množství potřebného materiálu.

23.12.1950	Zápis schůze asanačně-reservační komise	Béňa, Dr. Jochman, Ing. Heřman, Ing. Trapl, Ing. Chini, Kučerová, Boh. Ambrož, stav. Linek, J. Heinz, stav. Anderle, Ing. Hynek, stav. Lichtblau	Dr. Jochman podává obšírnou zprávu o dosud provedených pracích do konce r. 1950. Projekty: dva jsou hotové, dva připraveny k odeslání, dva rozpracovány, pět připraveno k dalšímu zpracování /celkem 11 ze zamýšlených 30/.
3.1.1951	Zápis schůze reservační asanační komise	Dr. Jochman, stav. Heinzl, Ing. Capoušek, stav. Anderle, Blechta, Heinz, stav. Lichtblau	JNV XI ref. objedná adaptaci Žerotínova náměstí 4, 5, 8 a 9 u Stavebního kombinátu do 12. 1. 1951. Zároveň vystaví po dohodě se stav. kombinátem investiční listy a část nákladu charakteru investičního.
16.1.1951	Zápis schůze reservační asanační komise	Dr. Jochman, stav. Heinzl, Ing. Capoušek, stav. Anderle, Heinz, Drkal, stav. Lichtblau	
19.1.1951	Zápis schůze reservační komise	Dr. Jochman, Blechta, Heinz, Dvořák, Simrod, Lichtblau	Jednáno bylo o přestěhování nájemníků z Žerotínova nám. 4, 5, 8 a 9.
27.2.1951	Zápis schůze reservační komise	Dr. Jochman, Tomášek, Ing. Pospíšil, Heinz, stav. Svoboda, Ing. Capoušek, stav. Lichtblau	
15.5.1951	Zápis o schůzi asanačně-reservační komise	Frant. Kučerová, Ambrož, P. Pospíšil, Dr. Jochman, Jos. Anderle, Jos. Heinz, stav. Lichtblau	Konstatováno, že by bylo zbytečné ustavení subkomise asanačně-reservační při JNV v Olomouci vzhledem k tomu, že dosavadní hlavní komise je řádně ustavena a složena s odborných zástupců jednotlivých pracovních úseků. Pomalý postup zahájených adaptačních prací je zaviněn hlavně a především nedostatkem manuálně pracujících sil jak odborných, tak i pomocných.

14.6.1951	Zápis o schůzi reservačně- asanační komise	PhDr. Jochman, B. Ambrož, stav. Heinzl, Ing. Arch. Capoušek, stav. Anderle, Švec, Hadáček, Dlabaja, Šmoldas, M. Blechta, Ing. Kšír, stav. Lichtblau	Usnesení komise: V případě záporných výsledků provádění asanačně- reservačních akcí uvědomit radu KNV a JNV o stavu věcí. Komise navrhuje k projednání radě JNV, aby veškeré byty získané opravou z titulu reservačně-asanační akce byly bytovou komisí přidělovány pouze těm uchaze- čům, které reservační komise na hlášení volného bytu přímo označí. Reservační komise pověřuje Ing. Arch. Capouška a konzervátora státní památkové péče Ing. Josefa Kšíra vyřešením úprav podkroví pro studentské koleje při PU v ulici Kříž- kovského 8 a v ul. Lidické č. 8. Proti úpravám v Lidické ulici 8 není zásadních námitk.
23.7.1951	Zápis o schůzi reservačně- asanační komise	zástupci JNV – ref. IV. Olomouc, KNV ref. IV. Olo- mouc, ONV Hra- nice, MNV Hra- nice, MNV Úsov, MNV Tovačov, MNV Brodek u Nezamyslic, MNV Konice, zástupci Národní kulturní komise, Stavopro- jektu Olomouc, konzervátor státní památkové péče, tajemník reser- vační komise	Bylo schváleno usnesení, které znamená velký krok vpřed. Padá rozdíl mezi inves- ticí a údržbou v akcích reservačně- asanačních. Zavádí se termín památková údržba. Dalším důležitým bodem je sa- mostatné plánování finanční i materiální pro příští rok.
28.7.1951	Zápis o schůzi reservačně- asanační komise	Ing. Hadáček, Dr. Jochman, Moj. Látal, Jos. Ander- le, Ing. Hynek, J. Lichtblau. Fr. Kučerová, Boh. Ambrož	
18.8.1951	Zápis o schůzi reservačně- asanační komise	Ing. Trušník, Dr. Jochman, Ing. Capoušek, Ing. Hynek, stav. Heinzl, stav. Kotulek, Mikulka, Slámová, Licht- blau, stav. Rudolf	Podána informace o jednání v plánovací komisi a radě KNV o zařazení akcí do plánu. V důsledku toho je třeba vybrat jednotlivé objekty a předložit plánovací komisi s odůvodněním naléhavosti o zařazení na IV. čtvrtletí.

21.9.1951	Zápis o schůzi rezervačně- asanační komise	PhDr. Jochman, Ing. Hadáček, Bohuslav Ambrož, Karel Heinzl, Vilém Pátek, Ing. Václav Capoušek, Miroslav Blechta, Josef Anderle, Ing. Zdeněk Gar- davský, stav. Jan Lichtblau	Hlavním bodem jednání bylo zajištění rezervačních akcí pro rok 1952.
10.10.1951	Zápis o schůzi rezervačně- asanační komise	J. Lichtblau, J. Schwáb, M. Plán- ka, Fr. Slámová, Ing. Kšíř, K. Hein- zl, Ing. Hynek Ing. Capoušek, Ing. Gardavský, Ing. Němeček, Jar. Velísek, Ing. Hadáček, Dr. Jochman	Jednalo se o plánu údržby státní památ- kové péče a zajištění materiálu na rok 1952.
30.11.1951	Zápis o schůzi rezervačně- asanační komise	Ing. Kotrba, Ing. Kšíř, PhDr. Jochman, Holá- sek, Ambrož, Doležal, Ing. Capoušek, Ing. Gardavský, Ru- dolf, Lichtblau	Bylo konstatováno, že dům v Lafayetteově ul. č. 15 byl oficiálně zařazen do akce rezervační.
19.1.1952	Olomouc, reservač- ní komise, změna tajemníka		Výměrem ze dne 22. prosince 1951, zn. IV/2-256-26/12-1951/Sch., učinili jsme opatření, kterým jsme dosavadního ta- jemníka této komise Arch. stav. Licht- blaua zprostilí dnem 31. 12. 1951 výkonu funkce a místo něho jmenovali tajemní- kem této komise Ing. Václava Lupínka.
29.1.1952	Zápis o schůzi rezervační komise	Arch. St. Rudolf, Schwáb, Dr. Šprinc, Hrbek, Hadáček, Ing. Němeček, Dole- žal, Heinzl, Vla- chová, Ing. Kšíř, stav. Anderle, stav. Svoboda, Ing. Arch. Capou- šek, Ing. Arch. Gardavský, Ing. Lupínek	Bylo usneseno znovu rozdělit finanční kvótu na rok 1952, ježto ministerstvo školství věd a umění trvá na zařazení částky 1mil Kč na lidovou architekturu a to na opravu han. statků v Příkazech (se žudrem), které jsou již jedinými tohoto druhu na Hané. Ing. Kšíř, konzervátor památkové péče, podává zprávu o stavu zvonice ve Lhotě u Nákla, jejíž prohlídkou byl pověřen. O potřebné opravě podal zprávu přímo památkovému ústavu v Brně. Ing. Kšíř upozorňuje, že dřevěný mlýn v Uničově, který měl být opraven, byl zbourán.

15.4.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Ing. Kotrba, Schwáb, Ing. Arch. Gardavský, Hadáček, Ing. Němeček, Slámo- vá, Heinzl, Kany- za, Ing. Capou- šek, Ing. Kšír, stav. Svoboda, Čunderle, Dvor- ský, Palla, Ing. Lupínek	Zprávu o postupu v městské rezervaci podal stav. Heinzl a stav. Svoboda. Oprava domu v Lafayetteově 15 a Žerotí- novo 4 pokračuje. Zora n. p. Olomouc žádá o určení místa, kam má přemístit renesanční pomníček /Boží muka/. Návrh m. Svolinského na mříž pro orloj bude možno posoudit, až bude předložen celkový návrh.
6.5.1952	Zápis o schůzi reservační komise KNV v Olomouci	Schwáb, Ing. Gardavský, Ing. Fiala, Hadáček, Slámová, Heinzl, Ing. Kšír, stav. Svoboda Ing. Capoušek, Ing. Lupínek	Bude nutno v Olomouci přikročit k po- stupnému vypracování plánu pro asanaci v historickém jádru rezervace Olomouce a to v blocích. Stav. Svoboda sděluje, že s opravou žudrů v Příkazech započne 15. 5., neboť teprve tehdy budou k dispozici cihly z ciheln v Loučanech.
19.5.1952	Zápis o mimořádné schůzi reservační komise	Ing. Kotrba, Schwáb, Ing. Gardavský, Ing. Němeček, Ing. Fusek, Slámová, Ing. Capoušek, Ing. Kšír, stav. Svoboda, Ing. Lupínek	Hlavním úkolem bylo sestavit pro pláno- vací ref. JNV výhledový plán rezervace města Olomouce až do roku 1970.
10.6.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Schwáb, Dr. Jochman, Hadá- ček, Ing. Fiala, Ing. Gardavský, Ing. Němeček. Heinzl, Slámová, Ing. Kšír, stav. Svoboda, Ing. Hynek, Kanyza, Divina, Ing. Lupí- nek	Podle ujednání u stav. kombinátu budou práce na asanačních pracích urychleny. Ing. Kšír sděluje, že prohlídku emp. pavilonku a obelisku v přírodním parku při zámku v nových zámcích u Litovle prove- de v měsíci červnu.
10.7.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Dr. Jochman, Ing. Němeček, Slámo- vá, Dr. Sperling, Ing. Capoušek, Ing. Kšír, Ing. Lupínek	Na opravě žudrů v Příkazech se pracuje. Ing. Kšír referuje o nutnosti oprav rolnic- kých usedlostí v Dětrichově č. 19. a 20. Dále referuje o prohlídce obelisku a pavilonku Přátelství v Nových Zámcích u Litovle. Usneseno zařadit opravu na r. 1953.

12.8.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Dr. Jochman, Dr. Šprinc, Ing. Gardavský, Ing. Němeček, Slámová, Heinzl, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Svoboda, Čunderle, Ing. Lupínek	Zpráva o postupu staveb na Žerotínově nám. Č. 4, 5 a ve školní ulici 3, 5 a 7. Na návrh Heinzla, aby byla v r. 1953 provedena v rámci památkové údržby oprava domu Hrnčířská 36, bylo usneseno, aby do příští schůze podali: Ing. Gardavský a Ing. Kšíř posudek o domě z hlediska památkového a Ing. Capoušek z hlediska technického.
16.9.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Dr. Jochman, Ing. Gardavský, Dr. Šprinc, Heinzl, Slámová, Konečná, Ing. Kotrba, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Zaccpal, Ing. Lupínek	Referáty o probíhajících stavebních úpravách v Lafayetteově ul. č. 15, Žerotínově náměstí č. 4. a 5. a Školní ulici č. 3.
16.9.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Dr. Jochman, Ing. Gardavský, Dr. Šprinc, Heinzl, Slámová, Konečná, Ing. Kotrba, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Zaccpal, Ing. Lupínek	Stav. Heinzl referuje o postupu prací v Lafayetteově ul. č. 15. Stav. Zaccpal o pracích na Žerotínově nám. Hradební zeď byla dokončena, nový krov ve Školní ul. č. 3 bude 17. 9. dokončen. Pracuje se na dokončení druhého žudru v Příkazech. Usneseno aby Ing. Kšíř zajistil ofotografování žudrů v Příkazech.
21.10.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Schwáb, Dr. Jochman, Hadáček, Ing. Němeček, Pátek, Slámová, Heinzl, Ing. Vilímec, Ing. Dr. Kotrba, Ing. Capoušek, Ing. Kšíř, Zaccpal, Ing. Lupínek	Adaptace domu v Lafayetteově č. 15. se blíží dokončení. Na Žerotínově náměstí č. 4. a 5. budou práce dokončeny do konce roku. Debaty týkající se zastavovacího plánu historického jádra Olomouce se zúčastnil Pátek, Ing. Vilímec a Ing. Capoušek. Ing. Vilímec vysvětlil, proč dosud nebylo přikročeno k vypracování zastavovacího plánu. Teprve nyní se podařilo za pomoci KNV získat souhlas min. stav. průmyslu k pokračování na pracích zast. plánu. PO dohodě s KNV dodá Stavoprojekt (Ing. Capoušek) prozatímní návrh řešení části – Fierlingrova tř. – Lidická.
17.11.1952	Zápis ze schůze reservační komise	Schwáb, Dr. Jochman, Dr. Šprinc, Ing. Gardavský, Hadáček, Neradil, Ing. Němeček, Pátek, Tůma, Slámová, Heinzl, Dr. Ing. Kotrba, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Zaccpal, Ing. Lupínek	Stavitel Zaccpal, podává zprávu o postupu prací v domě Lafayetteova 15 a o domech na Žerotínově náměstí 4. a 5. Dr. Jochman referuje o výsledku společné schůzky regulační komise a členů res. komise konané dne 31. října 1952 u XI. ref. JNV. Regulační komise zaujala kladné stanovisko k přání res. komise a vodní příkop u vodních kasáren bude částečně zachován. Zástupce SPÚ v Praze zdůrazňuje, že res. komise je orgánem poradním v městské rezervaci. Rozhodování o otázkách státní památkové péče přísluší IV. ref. KNV, ve vážných otázkách min. školství po slyšení SPÚ.

17.11.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Schwáb, Dr. Šprinc, Ing. Gardavský, Hadáček, Neradil, Ing. Němeček, Pátek, Tůma, Slámová, Heinzl, Dr. Ing. Kotrba, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Zacpal, Ing. Lupínek	Podle usnesení res. komise z října 1952 provádí se schůzky užší komise vždy v sobotu. Regul. komise zaujala kladné stanovisko k přání res. komise a vodní příkop u vodních kasáren bude částečně zachován. Příkop před Národní bankou bude také prozatím zachován, o definitivním řešení se rozhodne až po vypracování úplného projektu. Ing. Kšíř sděluje, že provedl prohlídku srubové stodoly v Chořelicích u Litovle. Je celkem v dobrém stavu, jen vyžaduje částečnou opravu šindelové střechy. Usneseno aby Ing. Kšíř provedl prohlídku srubové stodoly v Oseku u Plumlova a podal v příští schůzi res. komise zprávu.
16.12.1952	Zápis o schůzi reservační komise	Ing. Němeček, Hadáček, Tůma, Slámová, Heinzl, Ing. Capoušek, Zacpal, Ing. Kšíř, Ing. Lupínek	Lafayetteova 15: řemeslnické práce dokončeny. Žerotínovo nám. 4. a 5.: zednické práce hotovy, započato s pracemi řemeslnými. Žerotínovo nám. 8. a 9.: krovy jsou hotovy, štít je zajištěn. Bouzov: byla provedena oprava střech, omítek a kanalizace.
20.1.1953	Zápis o schůzi reservační komise	Schwáb, Dr. Jochman, Dr. Šprinc, Ing. Gardavský, Hadáček, Dr. Ing. Kotrba, arch. Rudolf, Tůma, Hronek, Heinzl, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Zaspal, Ing. Lupínek	Adaptace domů Žerotínovo náměstí 4 a 5 se dokončuje. V domech na Žerotínovo nám. č. 8 a 9 se provádějí sondy a vyzdívají se komíny. Provedeno nové zastřešení. Po delší debatě týkající se přemístění kašny u Národního domu na jiné místo bylo usneseno s přemístěním v zásadě souhlasit (až na konzervátora památkové péče), ale o novém umístění může r. k. podat posudek až po vypracování příslušného projektu. Podle názoru Dr. Kotrby bude nutno vyhledat místo pro kašnu pokud možno ve stejném nebo aspoň podobném urbanistickém prostředí jako dosud byla. Nedoporučuje se umístění v prostoru volném.
17.2.1953	Zápis o schůzi reservační komise	Schwáb, Dr. Jochman, Ing. Němeček, Ing. Gardavský, Tůma, Slámová, Heinzl, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Čunderle, Ing. Lupínek	Usneseno zadat stav. kombinátu JNV opravu štukového stropu v bývalé modlitebně v domě č. 4 na náměstí RA v I. poschodí; dům je pojat do res. Knihy Olomouc a bude v rámci pam. péče opraven r. 1954. Ing. Gardavský podal zprávu o postupu prací na územním plánu města Olomouce. Slámová podává zprávu o postupu prací na orloji. V nejbližší době má přijet s. Svolský a na místě vyřešit některé otázky, aby dokončení prací bylo úspěšné.

20.3.1953	Zápis o schůzi reservační a krajské památkové komise KNV v Olomouci	Dr. Jochman, Slámová, Hronek, Ing. Capoušek, Ing. Kšíř, K. Čun- derle, stav. Krej- číř, Ing. Lupínek	Slámová referuje o těžkostech, které má IV. ref. JNV s dokončením orloje, ježto prof. Svolinský je tak zaneprázdněn jinými pracemi, že nemůže dodat včas podklady pro práce, které musí být doho- toveny před započítím prací s mosaikou. Ing. Capoušek podává zprávu o opravě kostela na Hradisku, který patří do reser- vace. Opravu provádí církevní oddělení. Usneseno, aby KNV požádalo MŠO o osvědčení k památkové údržbě.
24.4.1953	Zápis o schůzi krajské památkové a reservační komise	Dr. Jochman, Neradil, Ing. Němeček, Slámo- vá, Heinzl, Kellar, Ing. Kšíř, Čunder- le, Krejčíř, Matou- šek, Ing. Lupínek	Bylo konstatováno, že postup prací v reservaci je značně brzděn tím, že asa- nační skupina Stavoprojektu nemůže v důsledku nezařazení potřebné částky do kapacit stavoprojektu. Slámová referuje o těžkostech spojených s dokončením orloje. Bude nutno provést intervenci zástupců IV: ref. KNV a JNV u ministerstva v Praze. S kladením mosaiky má být započato začátkem května.
19.5.1953	Zápis o schůzi krajské památkové a reservační komise	Schwáb, Dr. Ing. Kotrba, Ing. Ně- meček, Dr. Šprinc, Slámová, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Ing. Lupínek	Na Žerotínově náměstí 8. a 9. jsou insta- lační práce dokončeny. Omítky jsou provedeny v I. a II. patře. Na konservaci malovaných stropů pracuje ak. mal. Terš. Ing. Capoušek předložil dva návrhy na úpravu fasád k projednání. Práce na krajském museu pokračují podle plánu. Bylo konstatováno, že je, ale nutno, aby byla co nejdříve zajištěna další spoluprá- ce-asanační skupina Stavoprojektu. Slámová podává zprávu o pokračování prací na orloji. Mozaikáři z nár. podniku Umělecké sklo v Nových Borech započali již s pracemi.

23.6.1953	Zápis o schůzi krajské památkové a reservační komise	Dr. Jochman, Dr. Ing. Kotrba, Dr. Ing. Fiala, Dr. Šprinc, Ing. Gardavský, Ing. Němeček, Pátek, Slámová, Heinzl, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Ing. Lupínek	Velké Losiny: podle zprávy Ing. Němečka a Ing. Lupínka provádí SK Šumperk opravu věže na zámku. Rozhodnuto, aby šindele pro věž byly skoseny tak, jak byl původní tvar šindele na věži a aby šindele byly napuštěny funkisalem, ježto karbolin není k dostání. O event. natření olejovou barvou /temně červenou/ – bude rozhodnuto později, ale včas, než bude odstraněno ležení. Ing. Kšíř předložil, po provedeném průzkumu, rozpis prací na opravu větrného mlýna v Obědkovicích, okr. Kojetín, který má, na rozdíl od jiných dřevěných větrných mlýnů, klec provedenou z tvrdého dřeva. V krajském museu postupují práce velice zvolna pro nedostatek dělníků. Pátek tlumočí žádost plán. komise JNV v Olomouci, aby Merkurova kašna u Národního domu byla přenesena na jiné místo. Bezpečnost trvá bezpodmínečně na odstranění kašny s hlediska zvýšeného provozu. Ing. Kšíř upozorňuje, že jde o jedinou kašnu, která je umístěna na křižovatce a která, jak zdůraznil Ing. Gardavský, působí vnímání bezprostřední blízkosti. Reservační komisi nebyl předložen materiál, který by prokázal, že přemístění kašny je nezbytné z důvodu dopravních i bezpečnostních. Naopak materiál, který má res. komise k dispozici svědčí o tom, že přemístění kašny z těchto důvodů není nutné. Ježto reservační komise je si vědoma důležitosti této záležitosti určila užší komisi sestávající z Ing. Capouška, Ing. Kšíra a Ing. Gardavského, aby tuto otázku vedli v patrnosti.
4.9.1953	Zápis o schůzi reservační a památkové komise KNV	Dr. Ing. Kotrba, Dr. Jochman, F. Slámová, K. Heinzl, Ing. Gardavský, Blechta, Rudolf, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Ing. Lupínek	Bylo usneseno souhlasit s obnovou osvětlení sousoší sv. Trojice na Masarykově nám. Práce provede JNV za odb. dozoru konzervátora pro památkovou péči Ing. Kšíra a K. Heinzla. Delší debata rozvinula se kolem otázky přemístění Merkurovy kašny u Národního domu. Zástupce SVB prohlásil, že z důvodu bezpečnosti musí trvat na požadavku odstranění kašny. Dr. Jochman i Dr. Kotrba zdůrazňují, že není úmyslem res. komise chránit památky i za cenu obětování lidského života, ale do dnešního dne nebyly res. komisy dány k nahlédnutí podklady k tomu aby byla přesvědčena o nutnosti přemístění kašny.

13.10.1953	Zápis o schůzi reservační a památkové komise	Schwáb, Libíček, Dr. Jochman, Ing. Gardavský, Malouzka, Ing. Capoušek, Ing. Kšír, Ing. Lupínek	Byl vysloven souhlas se zadáním reno- vačních prací na dvou portálech v ulici 28. října a 2 kašnách Ústřednímu svazu čs. Výtvarných umělců, kraj. Středisko Olomouc. Obnova osvětlení sousoší sv. Trojice na Masarykově nám. byla po projednání s příslušnými činiteli KNV odložena. Usneseno na návrh Ing. Kšíra, který provedl prohlídku domů č. 24 a 26 v Bruntále /tř. Hrdinů/, v nichž má být zří- zena expositura městské musea, doptat na MNV v Bruntále, aby zamezil vykrá- dání těchto domů, zejména břidly a dříví z krovů.
30.10.1953	Zápis o aktivech OPK v Olomouci ve dnech 30. října a 5. listopadu 1953 ve věci reservační a asanační akce	Dr. Šprinc, Dr. Jochman, Dr. Ing. Arch. Gardavský, Ing. Arch. Capou- šek, Ing. Lupínek, Ing. Vilímeč, Ant. Hronek, V. Pátek	1. Vyřešení asanačního plánu vnitřního města. 2. Koordinace akcí státní památ- kové rezervace, krajské památkové údržby, akcí bytové rekonstrukce, asa- načních akcí a zastavění stavebních proluk vzniklých demolicí. Projekční a stavební zajištění těchto akcí, organiza- ční zajištění akce.
11.11.1953	Zápis o aktivu OPK ve věci reservační a asanační akce	Dr. Jochman, V. Pátek, Ing. Ca- poušek, Dr. Ing. Gardavský, Ing. Lupínek	Byly probrány a ujasněny podklady po- třebné k vypracování hrubé rozvahy asanační a reservační akce vnitřního historického jádra města. Na základě těchto podkladů vypracují do příští schůzky Ing. Capoušek s Dr. Ing. Gar- davským generální návrh akce, který bude obsahovat: 1. Vytyčení hlavních zásad akce po stránce asanace, rekon- strukce a demolice objektů a vybavení veřejnými investicemi. 2. Hrubé propočty nákladů na asanaci bloků a odvozené nároky na stavební a projekční činnost. 3. Souborná zpráva zhodnocující důvody řešení, závady dnešního stavu a porov- nání a běžnou bytovou výstavbou.

24.11.1953	Zápis o schůzi reservační a památkové komise	Ing. Dr. Kotrba, Dr. Jochman, Neradil, Ing. Němeček, Veselý, Fr. Slámová, K. Heinzl, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek	Dr. Jochman stručně zrekapituloval výsledky dosavadního projednávání otázky přemístění kašny. Bylo zdůrazněno, že dle usnesení vlády jsou památkové důvody – zejména v historických jádrech rezervací – podstatně zdůrazňovány. Ing. Capoušek předkládá dva návrhy na řešení dopravy v centru města. Po delší debatě bylo usneseno, že zástupce dopravní bezpečnosti tyto návrhy převezme a dá je příslušným činitelům k projednání a zaujetí stanoviska. Domy na Žerotínově náměstí č. 8. a 9. byly kolaudovány. Menší dokončovací práce provádí ještě stavební podnik. Projekt na Rudé náměstí č. 1 není dosud dodán, ačkoli byla již dříve proplacena podstatná částka. Bylo rozhodnuto, aby Ing. Kšíř provedl dokumentaci třech památkově cenných stodol, které nebude již možno – pro špatný stav zachránit.
27.11.1953	Zápis o aktivu	Dr. Jochman, Dr. Šprinc, Dr. Ing. Gardavský, Ing. Lupínek, Ing. Capoušek, Vilém Pátek, Ing. Vilémec	Vyčíslení úspor na veřejných investicích, odhad doby dožití starého města historického jádra a nákladu, kterého by bylo nutno investovat do běžné údržby, aniž by se životnost podstatně prodloužila, Dr. Šprinc vypracuje kostru generálního plánu.
6.1.1954	Zápis o schůzi reservační a památkové komise	Dr. Jochman, Dr. Kotrba, Dr. Šprinc, Ing. Němeček, Fr. Slámová, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Ing. Lupínek	Bylo usneseno projednat s bytovým podnikem možnost společného postupu při opravě domů v historickém jádru města Olomouce a to užší komisi sestávající ze zás. IV. ref. JNV – s. Slámové, XI. ref. – s. Heinzla, Ing. Kšíra, Ing. Capouška, a kraj. res. komise. Dr. Jochman podává zprávu, že doprava ve středu Olomouce bude řešena tak, že nebude potřeba kašnu u Národního domu přemísťovat na jiné místo, nýbrž jen odsunout asi o 1–2 m.
4.2.1954	Zápis o mimořádné poradě reservační komise se zástupci Krajského musea v Olomouci	Dr. Jochman, Ing. Němeček, Slámová, Heinzl, Ing. Capoušek, Ing. Lupínek, Dr. Kanyza, Dr. Teyrovský, Dr. Strnad, Dr. Šula, Dr. Burian, Hadáček, Divina, Plundrác	Předmětem porada bylo stanovit postup adaptačních prací v domech č. 5. a 6. na Náměstí Republiky pro Krajské muzeum.

4.9.1954			Reservace Olomouc – přenesení agendy. Ve smyslu směrnice pro památkovou údržbu vydaných býv. MŠVU čj. 64.508/52V/8 pověřujeme MěNV – odb. kult. V Olomouci řízením reservační komise. Předsedou bude ve smyslu směrnice vedoucí odboru pro školství a kulturu rady MěNV v Olomouci. Složení dosavadní komise zůstává.
17.9.1954	Zápis o schůzi reservační a památkové komise	Dr. Jochman, Ing. Lupínek, Dr. Šprinc, Hrabovská, F. Slámová, A. Hronek, Ing. Pospíšil, Ing. Kšír	Pokračování v adaptacích krajského muzea. Dokončení: Kapucínská 6 a orloj. Započetí adaptací Školní ul. 9. a Masarykovo nám. č. 25, oprava kašen a soch.
2.11.1954	Zápis ze společné schůze městské plánovací komise, reservační komise a komise regulační	Ant. Hronek, J. Kopečny, Appl, Fr. Hrubý, A. Hrabovská, Spáčil, Pechanec, Ing. Gardavský, Jar. Kubíček, Ing. Balcárek, Dr. Jochman, Ing. Němeček, Ing. Lupínek, Ing. V. Capoušek, Dr. Zd. Šprinc, Ing. Kšír, Slámová, Ing. Fusek, Ing. Vilímec, Ing. Pospíšil, Ing. Hynek, Ing. Hradil, Ing. Typovský, Ing. Strnad	Reservační komise R MěNV v Olomouci pokládá návrh generálního plánu na asanaci a přestavbu historického jádra města Olomouce za plně vyhovující všem požadavkům, bere obsah elaborátu na vědomí a doporučuje jeho schválení radou MěNV a R KNV a jeho předání ústředním úřadům jako impulsu pro naprosto naléhavou přestavbu jádra města. Regulační komise se předběžně k tomuto návrhu připojila, přičemž si vymínila drobné připomínky technického charakteru. Městská plánovací komise předloží radě MěNV v Olomouci elaborát ke schválení dne 12. 11. 1954.
14.12.1954	Zápis ze schůze reservační komise	Hrabovská, Dr. Jochman, Ing. Kšír, Ing. Lupínek, Ing. Kotrba, Ing. Capoušek, stav. Pechanec, stav. Rudolf, Slámová	Dr. Jochman sděluje, že plán na rekonstrukci historického jádra města Olomouce byl radou KNV schválen a že byl velmi příznivě přijat i na ministerstvech. Usneseno, aby odbor pro výstavbu R MěNV zajistil vhodným opatřením, aby v budoucnu byly dílčí stavební změny v památkových prostředích, tj. ve vnitřním městě, prováděny s reservační komisí. Usneseno aby znovu projednala s prof. Svolinským dodání figurek. Termín odhalení orloje stanoven na květen 1955 k 10. výročí osvobození.

25.1.1955	Zápis ze schůze reservační komise	Hrabovská, Ing. Kšír, stav. Rudolf, Dr. Ing. Gardavský, stav. Pechanec, Dr. Jochman, Ing. Lupínek, Ing. Capoušek, Ant. Hronek, Ing. Hynek, Fr. Slá- mová	V souvislosti s otázkou přestavby krajského muzea je třeba zajistit provádění stavebního dozoru s odbornou silou. Bylo rozhodnuto pověřit touto akcí Ing. Kšíra. Komisi byly předloženy Ing. Capouškem technické projekty na rekonstrukci objektu nám. RA čísl. 13 č. p. 188. Na žádost stav. Pechance byla projednána žádost paní Lajdové z objektu Masarykovo náměstí 12. Jmenovaná míní obnovit malbu ve svém bytě v I. patře a žádá rozhodnutí, co se týče památkových prvků. Ing. Dr. Gardavský prohlašuje, že podle výsledku průzkumu jde o neobyčejně hodnotný historický objekt s žebrovou gotickou klenbou o 4 polích v I. patře a s rokokovými štukovými stropy a štukovými nadpražímí s figurální výzdobou v bytech v I. a II. patře. Komisi byl pověřen konzervátor Kšír, aby zjistil stav štukových stropů a podal své odborné vyjádření, co se týče technických možností a potřeby úpravy.
19.4.1955	Zápis ze schůze reservační komise		Projednáno: zachování a konzervace ornamentální a figurální malby v kostele muzea.
26.5.1955	Zápis ze stavební porady muzea	Dr. Kanyza, Dr. Kotrba, Ing. Ca- poušek, Ing. Pospíšil, Jan Hadáček, stav. Plundrák, Havlá- sek, Polák, Fr. Blažek, Slámová	J. Hadáček informoval o finanční situaci a finančním krytí do konce r. 1955. Vytyčil další úkoly: dokončit kostelní loď, severní křídlo a pokračovat v adaptaci křídla východního.
27.6.1955	Zápis ze schůze reservační komise	Zeman, Ing. Lupí- nek, Jan Hadá- ček, Ing. Kšír, Ant. Hronek, Slámová	Zjištění postupu prací v muzeu: kostel je vymalován, fresky jsou restaurovány. Konstatováno, že památkové objekty jsou stále ničeny, a že je nutné upozornit občany vhodnými štítky, že je objekt chráněný.
10.8.1955	Zápis ze schůze reservační komise	Ing. Lupínek, Zeman, Ing. Kšír, stav. Zbořil, Ing. Pospíšil, Ant. Hronek, Dr. Kany- za, J. Hadáček, stav. Rudolf, Ing. Capoušek, A. Hrabovská, stav. Plundrák, Slámo- vá	Zpráva o stavu prací na krajském muzeu. Bylo zásadně rozhodnuto, že reservační komise, ze svých příspěvků min. kultury a státní památkové péče na rezervaci a památkové objekty bude pouze přispívat a nikoli provádět stavbu od prvopočátku až do jejího ukončení. Tudíž jde pouze o příspěvek na stavební úpravy památkového charakteru.

13.10.1955	Zápis ze schůze reservační komise	„přítomni: viz presenční listina“	Zpráva o postupu prací v muzeu. Oprava Passingrova mlýna: bylo rozhodnuto, že bude provedena nejnnutnější oprava. K návrhu MěNV, aby bylo uvažováno o přemístění Merkurovy kašny, sděluje Ing. Kšíř, že dopravní inspektorát upustil od přemístění této kašny.
16.3.1956	Zápis ze schůze městské reservační komise	Dr. Kotrba, Ing. Capoušek, Ing. Pospíšil, J. Hadá- ček, Ant. Hronek, Ing. Kšíř, Dr. Kanyza, Ing. Lupínek, Slámo- vá, Plundrác, Kozák	Zpráva o postupu stavebních prací v budově krajského muzea. Program re- zervačních prací v roce 1956: pro krajské muzeum je v roce 1956 zajištěna částka 1000000 Kčs. Žádost Rektorátu PU Vysoké školy pedagogické o zřízení ateliérů pro výtvarnou výchovu v budově kapitulního děkanství, kterou předkládá Ing. Kšíř, se neschvaluje.
13.4.1956	Zápis subkomise reservační komise	Ing. Dr. V. Kotrba, Ing. Arch. V. Capoušek, Ing. J. Kšíř	Pozemní stavby n. p. Olomouc – tech. skupina Univerzitní náměstí připsal ze 7. 4. 1956, dotazy o povolení nadstavby povolené dvorní budovy a zřízení pod- krovní místnosti v budově bývalé teolo- gické fakulty. Problém třeba posoudit nikoli pod zorným úhlem památkové péče, ale ze širšího hlediska urbanistic- kého a asanačního. Z tohoto hlediska nebylo by možno souhlasit s jakoukoliv změnou v konfiguraci střechy a její silue- ty, tedy zřízení mansardové střechy je zásadně vyloučeno.
11.7.1956	Zápis ze schůze reservační komise	Dr. Kotrba, Ing. Lupínek, Ing. Capoušek, Dr. Kanyza, Ing. Pospíšil, J. Pe- chanec, Plundrác, J. Hadáček, Arch. Hank, Ing. Kšíř, Klimeš, Havlásek, Přidal, Slámová	Hadáček informoval o postupu prací v krajském muzeu a o stavu stěhování nájemníků. Stav. Pechanec předložil plány na rekonstrukci budovy v Pavelčá- kově ul. č. 1.
25.10.1956	Zápis ze schůze městské reservační komise	Hrabovská, Dr. Grasse, Slámová, Ing. Kšíř, Pecha- nec, Hadáček, Dr. Jochman, Ing. Capoušek, Havlá- sek, Arch. Hank	Projednáno: stav postupu prací v muzeu, vystěhování nájemníků a trafiky, další výstavby muzea, oprava kašen a Marián- ského sloupu, oprava hradeb v Purkrab- ské ulici, oprava radniční střechy, výstav- ba skladiště správy dráhy v Olomouci v bývalém kapucínském klášteře na Bla- žejském náměstí.

16.1.1957	Zápis ze schůze reservační komise	Dr. Kotrba, Dr. Lurel, Ing. Kšíř, Zeman, Ing. Lupínek, A. Hrabovská, Dr. Grasse, J. Hadáček, Dr. Kanyza, Pechanec, Bělka, Kvapil, Blažek, Ing. Capoušek	Stav prací v KVM, stavební akce v r. 1957, závady na reservačních objektech.
16.2.1957	Zápis z mimořádné schůze městské rezervační komise	Zeman, Ing. Kšíř, Ing. Capoušek, Ing. Pospíšil, Pechanec, Dr. Lakosil, Pospíšil, Slámová, Dr. Grasso, K. Doležal	Schůzi svolal odbor pro školství a kulturu, protože bylo nutno urychleně projednat úpravu místností v OÚNZ, ulice Božího Těla. Šlo o odstranění památkově chráněného nábytku z místnosti, která má sloužit zdravotnickému provozu. Komise rozhodla, že nábytek bude provizorně umístěn na zámku v Náměšti na Hané. Konzervátor SPS Ing. Kšíř s přestěhováním nábytku souhlasil, vymínil si jen vyjádření Dr. Kotrby.
13.5.1957	Zápis ze schůze reservační komise	Dr. Kotrba, Ing. Kšíř, Zeman, Ing. Lupínek, Dr. Grasse, Slámová, Ing. Pospíšil, Pechanec, Bělka, Dr. Kanyza, Hadáček, Ing. Capoušek, Opavský, Plundrák, Omasta	Kontrola zápisu a splnění úkolů z minulé schůze, žádosti a připisy, závady na reservačních objektech, stav a postup prací v KVM.
27.7.1957	Zápis ze schůze městské reservační komise	Zeman, Ing. Lupínek, Dr. Grasse, Ing. Kšíř, Ing. Pospíšil, Blažek, Plundrák, Smékal, Ing. Capoušek, Dr. Kanyza, Hadáček, Dr. Jochman, Havlásek	Plán prací v KVM na rok 1958, osvětlení města, přípis konzervátora SPS. Členové reservační komise projevovali nesouhlas s umístěním sloupů elektrického osvětlení na náměstí Stalinové a RA. Konzervátor SPS Ing. Josef. Kšíř předal reservační komisi přípis se žádostí, aby byl odměňován za svoji práci a aby mu byl hrazen místní bytový poplatek z jeho pracovního místa.
15.1.1958	Zápis ze schůze městské reservační komise	Jar. Beneš, Anna Hrabovská, Ing. Capoušek, Fr. Blažek, St. Čtvlík, Ing. Kšíř, Jos. Rudolf, Ing. Pospíšil, Dr. Boh. Šula, Dr. Zd. Šprinc, Fr. Slámová, Ing. J. Zdařil, Ol. Zeman	Bylo konstatováno, že elaborát Dr. Gardavského byl v r. 1954 po schválení radou MěNV a KNV zaslán SÚP v Praze s návrhem, aby po projednání příslušnými ministerstvy byl předložen vládě ke schválení. Pracovníci SÚP se vyjádřili v tom smyslu, že elaborát Dr. Gardavského má sloužit jako podklad k vypracování asanačního plánu.

19.2.1958	Zápis ze schůze městské reservační komise	Beneš, Blažek, Zeman, Dr. Gardavský, Ing. Kšír, Ing. Capoušek, Ing. Fusek, Ing. Zdařil, Slámová, Dr. Grasse	Referát Dr. Gardavského, postup prací na asanačním plánu, schválení pracovního plánu na rok 1958, kontrola usnesení z minulé schůze.
19.3.1958	Zápis ze schůze městské reservační komise	Beneš, Čtvrtlík, Ing. Lupínek, Dr. Šprinc, Dr. Gardavský, Ing. Kšír, Dr. Pleva, Rudolf, Ing. Capoušek, Dr. Šula, Pechanec, Ing. Zdařil, Ing. Vagner, Dr. Grasse	Hlavním tématem schůze byly referáty o stavu městské zeleně.
7.5.1958	Zápis ze schůze městské reservační komise	Zeman, Ing. Lupínek, Ing. Capoušek, Ing. Kšír, Pechanec, Rudolf, Blažek, Spáčil, Dr. Grasse	Tato mimořádná schůze byla svolána na žádost odboru pro výstavbu a odboru pro MN, protože bylo nutno urychleně vyřešit opravy a úpravy některých památkových objektů: dům na náměstí Rudé armády č. 7, dům v Pekařské ul. č. 10, dům v Denisově ul. č. 31, dům v Riegrově ul. č. 9, dům na Stalinově nám. č. 5, dům na Žerotínově nám. č. 14.
25.6.1958	Zápis ze schůze městské reservační komise	Čtvrtlík, Dr. Šprinc, Dr. Gardavský, Ing. Kšír, Pechanec, Slámová, Dr. Grasse	Pro malou účast bylo rozhodnuto upustit od dvou hlavních referátů a probrat pouze naléhavé úkoly, spojené s úpravou památkových objektů.
13.10.1958	Zápis o ustavující schůzi okresní komise památkové péče	Ing. J. Kšír, Fr. Mikulka, Jos. Zlámal, St. Krejčí, Jos. Svozil	Předseda komise a okresní konzervátor podrobně vysvětlili pojem kulturní památky. Podrobně byl probrán zákon 22/1958Sb.
9.1.1959	Zápis o schůzi Okresní komise státní památkové péče	Ing. Kšír, St. Krejčí, Jos. Korhoň, Fr. Mikulka, Jos. Svozil	Zastavení stráně pod Sv. Kopečkem: bylo usneseno, aby stráž nebyla zastavována do té doby, než bude vypracován ideový náčrtek a podrobný návrh na úpravu a aby byl proveden do té doby stavební uzávěr. Plán práce: v únoru bude svolán aktiv místních zpravodajů památkové péče. V červnu bude svolána další schůze s programem: přípravy k rozpočtu na rok 1960, ekonomicko technické rozborů obcí, památkářské aktuality.
16.2.1959	Zápis o okresním aktivu místních zpravodajů státní památkové péče	„přítomni dle prezenční listiny“	Okresní konzervátor Ing. Josef Kšír seznámil zpravodaje s ustanoveními památkového zákona č. 22/Sb. ze dne 17. 4. 1958. Dále podal zprávu o ustavení okresní komise státní památkové péče a její dosavadní práci. Před opravou, nebo zbouráním památky nutno vždy provést dokumentaci památky pro kroniku.

17.2.1959	Zápis o první schůzi krajské komise památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Machytka přednesl návrh seznamu objektů, které hodlá KVS navrhnout ministerstvu školství a kultury k prohlášení za národní kulturní památky. Komise projednala a schválila plán práce na zbytek roku 1959.
19.7.1959	zpráva ze schůze odborného aktivu pro péči o památky	přítomno 15 osob	Zpráva o ničení památek, ve spolupráci s VB i se školami byla projednána na odboru MěNV i ONV. Pamětní deska umučených /radnice/ po projednání s Hynkem bude zadána přes fond prof. Novákoví. Ing. Kšír – informace o zhotovení desky Laffayetovy.
15.10.1959	Zápis o schůzi krajské komise památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Návrh plánu památkových oprav na rok 1960 a jeho zajištění stavební výrobou. Krajská komise souhlasí s upuštěním od další památkové ochrany v okr. Jeseníku u těchto objektů: Vápenná č. 173, Nové Vilémovice č. 24, Kamenná – kostel, Hřibová – kostel, Mor. Skorošice – kaple, Hraničná – kaple. Krajská komise nesouhlasí s demolicí těchto objektů: Česná Voda – renesanční dvorec – kaple, Zlaté Hory – filiální kostel sv. Kříže, Javorník – Stalinova č. 8, 9, a 107.
7.4.1960	Zápis ze schůze okresní památkové komise	Korhoň, Mikulka, Krejčí, Ing. Kšír, Zlámal, Svozil, Hlavsa	Drahanovickou věž dosud žádný podnik nevzal do opravy, otázka zpřístupnění hradu Hlubokého (trosek), v rozpočtu na rok 1960–1961 zůstává věž v Drahanovicích, zámek v Tršicích, fasáda nového zámku v Náměšti, Kopeček u Olomouce – zastavění stráně, stavební uzávěra byla vyhlášena v listopadu 1959. Je třeba plochu urbanisticky a politicky vyřešit, měla by se zadat ideová studie úpravy území s eventuální možností zástavby zeleně a chodníku.
1.10.1960	Zápis o schůzi odborného aktivu pro péči a údržbu památek při odboru školství a kultury	Čtvrtlík, Ing. Kšír, Růžička, Skoupil, Dr. Kostka, Běhal, Goldas, Rozsival, Lenhart, Hořínek	Kontrola a dodržování zákona o ochraně památek. Bylo konstatováno, že tento zákon není dodržován, hlavně stavebními podniky, domovními správami a ostatními činiteli, kteří pracují v historickém jádru.
7.6.1961	ustavující schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	Ing. J. Kšír, Jos. Valíček, Jan Vilhelm, Fr. Havlík, St. Krejčí, Fr. Mikulka, Al. Talaga, K. Sedlák, Dr. T. Soušek, Dr. B. Šula, Ing. Bl. Hložková	Hlavním okresním konzervátorem je konzervátor okresu Olomouc.

5.1.1962	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a údržbu památek	„přítomni dle prezenční listiny“	O stavu kašen vypracoval ach. Ing. Hynek posudek s návrhem na jejich rekonstrukci. V roce 1960 nedošlo k rekonstrukci, neboť Stavoprojekt v Ostravě odmítl vypracovat projekt. V roce 1961 se nenašla finanční úhrada.
26.1.1962	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a údržbu památek	„přítomni dle prezenční listiny“	Doporučeno, aby byly v roce 1962 provedeny tyto restaurátorské práce: kašny, Trojice, Terežská brána, Památník RA, Jihoslovanské Mausoleum, obojí schodiště v Bezručových sadech a portál na rohu Pekařské a Zámečnické ulice. Odborný aktiv navrhl, aby školská komise zařídila permanentní čištění kulturně historických objektů.
30.3.1962	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a zachování památek	„přítomni dle prezenční listiny“	
21.8.1962	Zápis z jednání okresních konzervátorů	Dr. Machytka, Jos. Valíček, J. Wilhelm, Ing. Kšir, Jos. Dostál, Miloš Semerád, Zd. Menšík, Emil Hanzelka, P. Kadlčík, M. Málková, Ervín Bártek, J. Urban, Libuše Vilímcová, Lud. Holčák, Ing. Silon, Gust. Kořínek	Projednáni návrhu na usnesení vlády ČSSR ze dne 30. března 1962, čís. 250 o opatřeních k odstranění nedostatků v památkové péči.
15.11.1962	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Vládní usnesení č. 250 z roku 1962 o odstranění nedostatků v památkové péči. Doplnění sítě zpravodajů památkové péče, školení kronikářů, okresní konzervátor přednesl návrh na doporučení poskytnutí příspěvku ve výši 8000 Kčs na záchranu velmi významné lidové architektury – domu č. p. 83 v Příkazech, s návrhem byl vysloven souhlas. Inspektor Šnajdr a okresní konzervátor informovali aktiv o postupu prací na ochranných pásmech hradů a zámků.

20.12.1962	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Zpráva o stavu přírodních rezervací, Dr. Machytka sdělil, že prozatím je bezpečně zajištěna stavební kapacita 1350000 Kčs na asanaci a rekonstrukci historického jádra Olomouce. Pro ostatní opravy kulturních památek v okrese nepotvrdila komise ONV vzory 152. Na dotaz Ing. Kšíra sděleno, že s trvalou expozicí národopisu pro oblast Hané se počítá v Tovačovském muzeu. Dr. Machytka přednesl zprávu o harmonogramu reinstalace hradů a zámků v okrese Olomouc, jednalo se o objekty: hrad Šternberk, kde bylo proveden doplněk instalace o českém gotickém umění, hrad Bouzov bude třeba celý reinstalovat se zaměřením na mezinárodní úlohu řádu německých rytířů, zámek v Náměšti byl v podstatě reinstalován, je tu umístěna sbírka českého umění 19. století z olomoucké galerie. Úsov bude reinstalován počínajíc rokem 1964. S. Hlavík se přimlouvá za instalaci biskupských kočárů v Olomouci místo v Náměšti, kam historicky nepatří.
15.2.1963	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Plán památkových oprav v r. 1963. Krácení rozpočtu se nejvíce dotýká asanace a rekonstrukce historického jádra Olomouce, v důsledku toho nelze zatím zahájit ani rekonstrukci některých domů, která je připravena po stránce projektové. U ostatních památek je kladen důraz především na památky lidového stavitelství. Otázka žudru v Žerotíně bude řešena samostatně po vypracování investičního úkolu. U restaurátorských prací se věnuje nejvíce pozornost památkově nejhodnotnějším a nejvíce ohroženým dílům. Vyhlášení ochranných pásem v Náměšti a ve Šternberku. Ing. Kšír žádá, aby byl proveden průzkum urbanistického útvaru kolem náměšťského zámku a některý z nepřestavěných domků byl dokumentován.
8.3.1963	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Dr. Machytka informoval, že se pracuje na investičním úkolu pro žudr v Žerotíně, oprava sousoší Jana Nepomuckého v Uničově bude provedena ve 2. čtvrtletí t. r. Vojenská správa žádá o vypuštění kostela ve Staré Vodě z památkové ochrany.
19.4.1963	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	

19.4.1963	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	
17.5.1963	Zápis o schůzi okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Oprava žudru v Příkazech. Oprava je řádně plánována na rok 1963 a výrobně zajištěna. Oprava stodol č. p. 34, 49, 50 a 52 v Příkazech, které jsou zapsány do Státního seznamu. Aktiv pověřuje své členy Ing. Kšíra a Valíška, aby projednali v Újezdě u Uničova možnosti provedení oprav stodoly zapsané do Státního seznamu, především po stránce výrobní.
14.6.1963	Zápis ze schůze okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Členové aktivu byli seznámeni s ideovým návrhem prof. Sokola ze Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody na zpřístupnění Přemyslovského paláce v Olomouci, aktiv souhlasí s návrhem, doplněným o připomínku ing. Kšíra na zpřístupnění sousední terasy. Aktiv také souhlasí s dalším postupem prací, tj. průzkumem zdí a omítek v srpnu 1963, vypracováním investičního úkolu v září 1963 a vlastní projekcí v zimním období 1963/64.
27.7.1963	Zápis ze schůze okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Zařazení I. etapy opravy fasády Mořického kostela v Olomouci do plánu MěSP na r. 1964. Zařazení Go fasády Hradiska do plánu stavební výroby krajsky řízených stavebně-montážních organizací na r. 1964. Zajištění prostředků na vypracování projektu národní kulturní památky Přemyslovského paláce /cca 30 000 Kčs/. Průzkum stavebního stavu kulturních památek nebyl dokončen u části olomouckých a části venkovských památek. Kartouzská Dolany: aktiv posoudil na místě stav průzkumových prací na kartouzce v Dolanech, vyslechl výklad s. Buriana o průběhu a výsledcích dosavadního výzkumu a dále výklad Dr. Machytky o způsobu zabezpečování odkrytých částí architektur.

13.12.1963	Zápis ze schůze aktivu pro muzeum, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Dr. Machytka informoval okresní aktiv o stavu jednání o zvýšení prostředků na asanaci a rekonstrukci historického jádra Olomouce. Dosavadní průběh nenasvědčuje tomu, že by došlo ke zlepšení, spíše naopak. Soudruzi Ing. Kšíř a Valíček podali zprávu o průběhu jednání MNV v Újezdě u Uničova. Je třeba ještě zajistit dodávku žita na výrobu došků. S. ing. Fiala podal zprávu o postupu práce na přípravě úprav Přemyslovského paláce. Aktiv doporučuje, aby OŠKK urgovala kraj. S. ing. Kšíř navrhuje, aby byla přístupná terasa východně od kaple sv. Jana, odkud je pohled na obnažené románské zdivo a poslední okna románského paláce. Okresní konzervátor přednesl návrh na doplnění Státního seznamu nemovitých kulturních památek o tyto objekty: stará parní vodárna v Olomouci – Chválkovicích, bývalé tkalcovské domky ve Šternberku, kamenný kříž u Zadního Újezda při silnici na Medlov, kamenná socha sv. Anny Samotřetí severně od Uničova.
21.2.1964	Zápis ze schůze aktivu pro muzeum, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Soudruh Burian a s. Machytka podali zprávu, zhodnocující dosavadní výsledky výzkumu husitského opevnění u Dolan a způsob zabezpečení odkrytých částí zdiva. Oprava stodoly v Újezdě u Uničova – nejvýhodnější se jeví opatření slámy z obce Paseka.
27.3.1964	Zápis ze schůze okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Ve spolupráci se Státním ústavem památkové péče a ochrany přírody a Krajským střediskem památkové péče a ochrany přírody bude proveden výběr v měsíci květnu a červnu pro státní seznam. Okresní konzervátor si vyžádá spolupráci zpravodajů, pokud je o podklady. Pokud jde o církevní objekty, zařizuje KSPPOP tuto přípravnou fázi prostřednictvím far. úřadů a ve spolupráci s kapitulní konsistoří a kraj. cirk. tajemníkem.

1.4.1964	Zápis z pracovní porady okresních konzervátorů a okresních pracovníků památkové péče	„přítomni dle prezenční listiny“	Pracovníci památkové péče a konzervátoři památkové péče v okresech v součinnosti s Krajským střediskem památkové péče připraví do konce června 1964 harmonogram úkolů na rok 1965. Nutnost restaurátorských prací, zhodnocení naléhavosti a požadavky na zajišťování výroby budou projednány odbornými pracovníky Krajského střediska památkové péče a ochrany přírody. Uzavřené hospodářské smlouvy s organizací, pověřenou restaurátorskou činností budou předloženy Krajskému středisku památkové péče a ochrany přírody k přezkoušení po stránce věcné a uměleckého rozsahu.
28.5.1964	Zápis ze schůze okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Investiční úkol opravy národní kulturní památky – Přemyslovského paláce v Olomouci má dvě etapy: 1. Zpřístupnění /s opravou fresek a plastik/ 2. dómský poklad. Předpokládaný náklad 13380000 Kčs. IÚ byl zaslán k vyjádření příslušným složkám.
7.8.1964	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a údržbu památek	Stárek, Lenhart, Fiala, Štrébl, Růžičky, Hořínek ml., Koska, Kšíř, Hník	Aktiv se rozhodl vyzvat komisi škol. a kult., aby předložila radě MěstNV. návrh aktivu, aby investorem pro údržbu památek byly určeny Technické služby města Olomouce. Informace z okresní komise a z městského aktivu cestovního ruchu podal Hník.
15.10.1964	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a údržbu památek	„přítomni dle prezenční listiny“	Předsedou byl schválen Ing. Josef Kšíř. Udržování městských památek přísluší městu dle pokynů odbor. ústavu pam. Je třeba určit investora pro tyto práce a generálního dodavatele. Aktiv doporučuje za investora Technické služby města Olomouce. Dr. Machytka informoval aktiv, že pořízení soupisu movitých památek na celém okrese bude trvat ještě nejméně tři měsíce.
16.10.1964	Zápis ze schůze okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	

26.10.1964	Zápis z porady komise pro rekonstrukci a asanaci historického města Olomouce	Zdeněk Dobeš, Vlast. Tůma, Karel Heinz, Rudolf Tobolka, Josef Skuhravý, Frant. Bednařík, Jar. Hník, Božena Jelínková, Josef Suk, Ing. L. Fiala, Milan Opravil, Ing. Josef Kšír, Dr. Zdeněk Šprinc, Ing. Zdeněk Hynek, Ing. Ant. Škamrada	Přehodnocení asanačního plánu. Asanační plán historického jádra města Olomouce byl projednán a schválen radou MěNV a rovněž radou ONV, není tedy důvod k jeho přehodnocování.
18.12.1964	Zápis ze schůze okresního aktivu pro muzea, památkovou péči a ochranu přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Ing. Kšír podal zprávu o nejdůležitějších bodech jednání ze schůze měst. památ. aktivu: Technické služby by měly být investorem oprav městských památek. Je pamatováno na umístění soch Herkulů ve Smetanových sadech.
5.2.1965	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Zhodnocení činnosti na úseku památkové péče a ochrany přírody za rok 1964 a definitivní plán na rok 1965.
16.3.1965	Zápis z jednání konaného v místnostech arcibiskupské rezidence v Olomouci	Jasiok, Štěpán, Ing. arch. Plavec, Jos. Drmola, Jos. Šnajdr, Frant. Teichmann, Evžen Černý, Max Jablonský, Ing. Kšír, Dr. Machytka, Ing. Fiala	NKP Přemyslovský palác – další postup, zejména otázka investování.
2.4.1965	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Přemyslovská palác – otázka investora není stále jasná. Dne 16. 3. t. r. probíhalo na konsistoři jednání s církevními orgány. Církev nemůže hradit náklady 1800000 Kčs, pro nedostatek finančních prostředků; zbývá možnost financování z památkových prostředků s výhradou, aby příslušná část objektu byla dána ONV v Olomouci do trvalého užívání.
29.4.1965	Zápis o schůzi odborného aktivu pro péči a údržbu památek	Ing. Kšír, Hník, Dr. Strelb, Hlavík, Koldas, Hořínek, Pohlídal, Dr. Kostka, Ing., Fiala, Sýkora, Skoupil	Hník a Sýkora sdělili, že budou osvětleny tyto čtyři kašny: Caesarova, Herkulova, Tritonů, Merkurova (ostatní kašny mají poškozené odtoky). Kašny nebudou osvětleny barevně. Radnice bude rovněž osvětlena a to ohoz na věži, dále bude osvětlena věž. Ing. Fiala předložil náčrtek msta v Bezručových sadech, kde mají být umístěny sochy čtyř Herkulů. Bylo vyhlédnuto místo podél hlavní cesty pod hradbami. Gotický sál bude přeměněn ve sňatkovou síň a sňatková síň bude sloužit, jako poradní místnost pro MěNV.

28.5.1965	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Začalo se pracovat na projektech lidové architektury v Příkazech č. 50 a 26, č. 83 bude zaměřeno a pořídí se dokumentace, požádá se o vynětí z památkové ochrany. Ing. Kšír navrhuje opravit předbrání Terezké brány. Olomouc – Hradisko: stále není výroba na opravu fasády.
27.9.1965	Zápis o schůzi aktivu ochrany památek	Ing. Kšír, Růžička, Dr. Strelb, Jaroslav Hník, Skoupil, Ing. Fiala, Pohlídal, Koldas, Stárek, Kriegerfeld	Seznam 21 umučených, který opatřil Ing. Kšír, bude prověřen na ohlašovacím odboru a nechá se potvrdit Svazem PB. Původní navrhovatel pamětních desek architekt František Novák z projektového ústavu odbočky v Olomouci se s. Kšírem, Růžičkou, Strelbem upraví text nových pamětních desek z pískovce.
8.10.1965	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Byly umístěny sochy čtyř Herkulů v Bezručových sadech. Postup přípravných prací na zpřístupnění Přemyslovského paláce v Olomouci – Dr. Machytka: smlouva o užívání na 50 let (vypuštěna kaple sv. Anny) byla podepsána kapitulní konsistoří, správou biskupského majetku a Vlastivědným ústavem. Ing. Kšír informoval o jednání městského aktivu památkové péče, konaném 27. 9. 1965. Projednáno: umístění pamětních desek za zaměstnance radnice zahynuté za okupace, obnovení pamětní desky generála Lafayettea.
9.12.1965	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Hodnocení za rok 1965: opraveno – Bukovany – Kaplička, Litovel – nám. dům č. 171, Dolany – zámek, Dolany – Kartouzka, zabezpečovací práce, Lhota u Nákla – zvonice, Senice – kaple. Restaurátorské práce: sochy Herkulů, kašna Caesarova, Merkurova a Tritonů, malované stropy RA 7, Žerotínovo náměstí 8, Stará ul. 6, Týnec – sousoší P. Marie a sv. Floriána, Náměšť – socha Jana Nepomuckého, Uničov – Hradby. Nesplněno: Vacanovice – zvonice, Krakořice – rychta, MěSP nepokračoval na opravách zámku Žerotín. Rok 1966, plánuje se: Vacanovice – zvonice, Krakořice – rychta, Příkazy – 2 žudrové domy, Dolany – kartouzka, Litovel – Boskovicova ul.. Restaurátorské práce: V. Bystřice – sousoší, Dub, Senice – Ecce Homo, Olomouc – Trojiční sousoší se opraví jednorázově v roce 1967. Olomouc – Michalská 6 – tento dům byl při hloubání základů v proluce 8, 10 zbořen v rozporu se zák. 87/58 staveb. řádu a zákona 22/58 o kulturních památkách. Nebylo žádáno o vynětí z pam. ochrany ani nebyl vydán demoliční výměr. Aktiv podpořil

			uplatnění zákonných sankcí.
14.1.1966	Zápis o aktivu pracovníků památkové péče	„přítomni dle prezenční listiny“	Caesarova kašna bude letos opravena. Oprava předbrání ve Smetanových sádech. Zhotovení symbolu Merkura z plexiskla. Provede s. Lenhart, který prováděl před tím opravy.
17.2.1966	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Plán památkových úprav na rok 1966: GO Caesarovy kašny; údržba – dva žudry v Příkazech, zvonice ve Vacanovicích, rychta v Krakořicích. Technické památky – čistička vody na potoku u Mor. a hrnčířská dílna Josefa Lamra v Litovli se navrhuje k dodatečnému zápisu do Státního seznamu nemovitých kulturních památek.
7.4.1966	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Historické jádro města Olomouce se začalo rekonstruovat podle schváleného asanačního plánu blokem č. 5. Město zamýšlí vypsát soutěž na nový asanační plán. Zástupci památ. orgánů a KPÚ, pob. v Olomouci navrhli kompromisní řešení: tam, kde jsou převážně památ. objekty, postupovat podle nynějšího asanačního plánu; zbývající území centra rozdělit na 3 skupiny a na ně vypsát soutěž.
6.5.1966	Zápis z aktivu o péči a údržbu památek	Ing. Kšír, Hník, Koutný, Strelb, Hlavík, Ing. Fiala, Sýkora, Pohlídal, Skoupil, Kyselák, Demišová, Dr. Franc	Památkový aktiv nemůže doporučit zřízení obřadní síně ze sálu gotického. Střetávají se zde zájmy stavební, hygienické, vnitřního provozu, cizineckého ruchu, zájmy historické a památkové péče.
20.10.1966	Zápis aktivu pro ochranu a údržbu památek MěstNV v Olomouci	„přítomni dle prezenční listiny“	Merkurova kašna má být doplněna chybějícím kaduceem. Svaz umělců má zařídit zhotovení chybějící části z lehkého materiálu.
3.11.1966	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Bylo započato s opravou Caesarovy kašny. Příkazy – dokončeny zednické práce na žudru č. 50, Tršice – opraven dům zakladatele moravského chmelařství Floryka, Dolany – Kartouzka, provedeny zabezpečovací práce. Restaurátorské práce: Kopeček u Olomouce – nástropní malba v obřadní síni, Velký Týnec – altánek, 2 sochy, V. Bystřice – sousoší, Dub na Mor. – sousoší sv. Floriána, Senice na Hané – Ecce homo, Litovel – Morový sloup. Příprava plánu na rok 1967: Příkazy – žudr č. 26, Dolany – zámek, kartouzka, Vacanovice – fasáda, Krakořice – střecha, krov. restaurátorské práce: Litovel – morový sloup, Dub – socha sv. Josefa, Vacanovice – kaple, Šternberk – portál augustiniánského kláštera.

23.2.1967	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Plán údržby a rest. prací na rok 1967 – Ing. Fiala: rozpočtováno 400000 Kčs – Dolany – zámek a kartouzka, Krákořice – rychta, Příkazy – č. 50 a 26, Vacanovice – kaple, Bukovany – polní kaplička, Tršice – Florykův dům. Na kapli Božího Těla v Univerzitní ulici nemůže ONV Vlastivědnému ústavu, jako zařízení KNV, přispět. Může požádat KNV o posílení rozpočtu VÚ vzhledem k této opravě. Plnění plánu v roce 1966 – plán byl vcelku splněn. Klášter Hradisko – vojenská nemocnice: investor nerespektuje vyjádření Střediska státní památkové péče a tak došlo k porušení štukových plastik při elektroinstalačních pracích, k další škodě při zavádění ústředního topení. Na chodbách postaveny nevhodné příčky ze skleněných tvárníc – předložen projekt
18.4.1967	Zápis o schůzi Aktivu pro údržbu památek	„přítomni dle prezenční listiny“	Bylo oznámeno, že v Hejčíně byla opravena kaplička sv. Isidora. Portály ze školy Na hradě budou osazeny na jiných místech. Merkurova kašna – chybí kaduceus. Šířeji pojednáno o úpravách Kl. Hradiska, výklad podal Ing. Fiala.
11.5.1967	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Byla zahájena oprava kaple ve Vacanovicích. Evidence památkových objektů – je dokončena a doplňována. Využití památkových objektů – spolupráce dislokační komise s pam. orgány, dodržování zákona o kulturních památkách (bytový odbor by měl přidělovat byty s cennými štukovými nebo malovanými stropy s dobrým vztahem k památkám; soupis těchto bytů zajistí Ing. Kšíř)
22.9.1967	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a údržbu památek	„přítomni dle prezenční listiny“	

2.11.1967	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Splnění plánované údržby v roce 1967: ke dni 25. 10. čerpáno 220000 Kč. Dolany – kartouzka, Krákořice – rychta, Vacanovice – kaple, Bukovany – polní kaple, Tršice – Florykův dům, Příkazy č. 50 – žudr; restaurátorské práce – Litovel – morový sloup, Šternberk – portál augustiniánského kláštera. Soutěž na historické jádro Olomouce – Dr. Ing. arch. Zdeněk Gardavský, tajemník měst. výboru svazu architektů. Architekti nesouhlasili s jejím vypsáním, poukazovali na hotový generální plán. Soutěž byla omezena jen na tři bloky: blok č. 1 – dopravní tepny, zástavba, blok č. 23 – řešení nesourodé zástavby, č. 8 – chudinskou zástavbu nahradit obytným blokem. Soutěž vyhlášena jako užší, ne celostátní, práce svěřena šesti kolektivům.
9.1.1968	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	V návrhu plánu na rok 1968 jsou zahrnuty: Městské hradby, kaple Božího těla, Univerzitní ulice č. 10, Purkrabská ulice č. 5, Křížkovského č. 4 – štukové stropy, plastiky podél cesty na Kopeček, Trojiční sloup. Ing. L. Fiala apeloval na předsedu měst. aktivu Ing. J. Kšíra, aby se zasadil o opravení šindelové střechy na objektu vedle býv. Pospíšilova sanatoria.
21.3.1968	Zápis z odborného aktivu péče a údržby památek	„přítomni dle prezenční listiny“	
25.4.1968	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	
24.9.1968	Zápis ze schůze odborného aktivu pro péči a údržbu památek	Ing. Kšír, insp. Bílá, insp. Hník, Glowacký, Dr. Štebal, Kostka, Koutný, Hořínek, Ing. Fiala, Hlavík	Chybí slíbený soupis městských památek s přesným popisem stát. památek z krajského střediska, který měl být dodán v tomto roce.
12.12.1968	Zápis z odborného aktivu péče a údržby památek	„přítomni dle prezenční listiny“	V plánu na rok 1969: restaurace Sv. Trojice, Morového sloupu, Božetělské Kaple, Sv. Šebestián (Povel), Jan Nepomucký (Slavonín), Klanění tří králů (klášter Řepčín). Je třeba neprodleně stavět lešení k opravě Trojičního sloupu. Církev opravuje u Mořice sousoší Olivetskou horu. Klášter Hradisko – dokončuje se oprava knihovny. Studie na úpravu Přemyslovského paláce od prof. Sokola, – návrh je schválen – je třeba vypracovat projekt.

26.2.1969	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Památková údržba v roce 1968: nebyl zabezpečen obelisk v Mladči, nepokračovalo v restaurování maleb v kapli Božího Těla v Olomouci, nebyl restaurován Trojiční sloup v Olomouci z důvodu, že Městský stavební podnik odmítl postavit lešení, nebyl také proveden komplexní projekt na zabezpečení olomouckých hradeb. Plánované akce památkové údržby na rok 1969: do plánu jsou pojata akce z roku 1968, které nebyly dokončeny. Ve městě Šternberku opraveny hradby, v Náměšti na Hané má být opraven vnějšík empírové kaple. V Dolanech mají pokračovat zabezpečovací práce na Kartouzce.
15.10.1969	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	V návrhu plánu Střediska na rok 1970 jsou zahrnuty tyto akce: Olomouc – věž do Výpadu, Mladeč – obelisk, dům Lafayetteova ul. Olomouc, dům Univerzitní ulice č. 10 Olomouc, Veřovany – kaple, Olomouc – kaple Božího těla, Olomouc – Trojiční sloup, Olomouc – Morový sloup, Dub na Moravě – Sv. Josef, Velká Bystřice – Kříž, Kopeček – 6 soch, Pavlovičky – P. Marie na sloupu u kaple, Veřovany – Jan Nepomucký a Sv. Ivo, Veřovany – rámy obrazů, Šternberk – Morový sloup, Olomouc – kašna Tritonů, Dolany – Kartouzka. Dosud není vyjasněna záležitost zimních prací.
3.2.1970	zpráva ze schůze odborného aktivu pro péči údržbu památek	"Přítomni 14, omluveni: Ing. Kšíř, Insp. Bílá, Sýkora"	Hník informoval schůzi o připravené zprávě pro radu. V důvodové zprávě byl předložen dokument o obnově historického jádra města Olomouce, dále podána zpráva o plánu odborného restaurování.
15.4.1970	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Projednávání dokumentu o obnově historického jádra města Olomouce: Dokument byl zpracován Ing. arch. Vošahlíkem SÚPPOP a ve spolupráci expertů a zástupců ONV, ÚHA, KSPPOP. Tento byl projednán kulturní komisí ONV a krajskou komisí KNV, načež byl vypracován průvodní dopis k dokumentu, zaslány MěstNV v Olomouci s tím, aby se k jednotlivým bodům vyjádřily všechny odbory MěstNV. Projednání schváleného plánu oprav.

28.10.1970	Zápis ze schůze okresního aktivu památkové péče a ochrany přírody	„přítomni dle prezenční listiny“	Návrh plánu na rok 1971: Olomouc – kašna Tritonů – rekonstrukce, Uničov – kl. Kostel, Dolany – Kartouzka – pokračování zabezpečovacích prací. Restaurátorské práce: Kopeček – Samotišky – rest. 6 soch na sloupech, Šumvald – Morový sloup, Paseka – socha Jana Nepomuckého, Olomouc – kašna Tritonů – restaurování soch, Uničov – Morový sloup – restaurování soch. Ing. Kšíř dodává, že socha P. Marie na Mor. sloupu je značně narušena, že rest. by se mělo zahrnout do plánu pam. údržby na rok 1971. Ochranné pásmo Kopečka: hlavní záležitostí ochranného pásma Kopečka je jižní svah pod kostelem, který je vykupován od soukromníků a zastavován rekreačními domky, přesto, že odbor výstavby ONV vydal zákaz
13.5.1971	Zápis ze schůze aktivu památkářů	Růžička, Hynek, Ota Sýkora, Ing. Kšíř, Insp. Bílá, Ing. Fiala, Obermann, Koutný, Skoupil, Hník	Návrh na ustavení komise pro rekonstrukci a obnovu historického jádra s tím, aby v komisy bylo 10 členů.
21.2.1972	Zápis z aktivu památkářů	„přítomni dle prezenční listiny“	
29.11.1973	Zápis z aktivu památkářů	„přítomni dle prezenční listiny“	

Závěrem

Ing. Josef Kšír se do historie olomouckých vlastivědných spolků a památkové péče zapsal především jako pečlivý a velice zodpovědný pracovník, pro kterého se jeho práce stala životním posláním a láskou. To se bohatě projevilo také v celé řadě textů, zaměřených nejen na Olomouc samotnou, ale také na jednotlivé mnohdy zdánlivě okrajové oblasti, dříve opomíjené. Stavební vzdělání ho předurčilo k pečlivému studiu veškeré dochované plánové dokumentace a archivních materiálů a také k pečlivému schraňování materiálů týkajících se nejen stavební historie města Olomouce, ale také lidové architektury. Jeho detailní technické výkresy mapují výskyt jednotlivých stavebních typů obytných domů, stodol, sýpek i větrných mlýnů a zvoniček.

Jako konzervátor státní památkové péče se zasloužil o pořízení Soupisu výtvarných památek okresu Olomouckého (1954), o obnovu dochovaných hanáckých žudrů i jiných projevů hanáckého lidového stavitelství.

Významná byla také jeho pedagogická činnost, podílel se na vzniku řady naučných textů zaměřených na olomoucké pamětihodnosti a jejich historii. Jako pedagog působící na Univerzitě Palackého předával své dlouholeté zkušenosti, nabyté za působení na stavebním úřadě a později i ve funkci konzervátora státní památkové péče následující generaci historiků umění, pořádal pro ně za účelem lepšího proniknutí do praktické stránky uměleckohistorické činnosti i četné odborné exkurze. A lze také předpokládat jeho dílčí podíl na vzniku jedné z kapitol publikace jeho mentora profesora Václava Richtera *Raněstředověká Olomouc* (1959). Kšír totiž během svého působení v semináři dějin umění vypracoval několik seminárních prací, mezi kterými se nachází rozsáhlá práce věnovaná kostelu sv.

Michala v Olomouci. Tato práce mohla Václavu Richterovi posloužit jako obsáhlý podkladový materiál ke zpracování příslušné kapitoly.

V budoucnu se jistě stane velice přínosným soubor Kšírových fotografií, které dnes ještě čekají na své zpracování. Vzhledem k rozsahu tohoto fondu lze očekávat objevení dokumentace dnes již dávno zaniklých objektů nejen lidového stavitelství, ale i těch nejnepatrnějších projevů umělecké a stavební činnosti na Hané. Tento materiál by jistě také mohl úspěšně posloužit jako podklad budoucímu bádání, neboť jistě zachycuje nemalé množství objektů v proměnách času, tak jak se Kšíř k jednotlivým tématům svého zájmu opakovaně vracel.

Jako památkář byl Ing. Kšíř zastáncem syntetizujícího proudu památkové péče, tento jeho sklon vycházel především z jeho stavitelské praxe, kdy podstatou realizovaných projektů bylo především dosažení co možná nejjednoduššího a esteticky nejvíce vyhovujícího výsledku splňujícího všechny požadavky moderního stavitelství. A tak stejná kritéria, jaká uplatňoval ve své stavitelské praxi, uplatňoval také jako konzervátor státní památkové péče. Proto, když se měl vyjádřit ke komplexní rekonstrukci některých objektů, jako například k obnově „Černé věže“ v Drahanovicích, se snažil prosadit a ve svých zprávách navrhoval obnovení i jen fragmentárně dochovaných prvků dané architektury, v případě „Černé věže“ se jednalo o návrh obnovy sgrafitové výzdoby fasády téměř v původním rozsahu. Tyto jeho snahy nebyly korunovány úspěchem především pro časté dlouho trvající prodlevy mezi Kšířem vypracovanými návrhy a konečným provedením celé rekonstrukce, kdy bylo od Kšírových návrhů z různých, často jistě také z finančních důvodů, upuštěno. Kšíř, i když precizní praktik, měl za cíl dodat rekonstruovaným objektům dle jeho názoru odpovídající estetický účinek, který by podtrhl a zdůraznil jejich historickou hodnotu. Jak píše Václav Wágner: „(...) *Konservace před třiceti pěti léty znamenala udržení takzvaného „dochovaného stavu“, což vyplývalo z tehdejšího pojmu „památky“. Snad nedbání „památky“ jako*

uměleckého díla a výtvarného výrazu bylo dáno a vice versa ovlivňováno analytickým postupem proti žádoucí synthesi. Ani dnes ještě nám nová architektura nedovoluje nahradit, co do intensity uměleckého prožitku – nehledíc k materiálu dějin umění a uměnovědy - staré novým, i dnes ještě stále chceme nové vedle starého, a nikoli nové místo starého. (...) Ale přece jen tušíme zdaleka nástup čehosi nového i v té podrobnosti, která posunula hranici mezi konservací a restaurací do polohy, v níž zamítáme „douchovaný stav“ a vítáme odstraňování neuměleckého a častěji než dříve redukuje na původní stav, ari v jiné poloze a v jiném zaměření, než jak tomu rozuměla generace předchozí.“⁵⁰

Z Kšírovy pozůstalosti nevyplývá, zdali se Kšír a Wágner znali, vyloučit to však zcela nelze, neboť Kšír publikoval i ve věstníku klubu Za starou Prahu, jehož byl Wágner po dlouhá léta členem. A tak i když nemůžeme s jistotou tvrdit, že Kšír Wágnera znal osobně, můžeme jistě říci, že znal jeho přístup k památkové obnově a tento se snažil ve své praxi konzervátora památkové péče také prosazovat, jistě bez přímého přihlášení se k Wágnerově odkazu, ale s jeho znalostí.

Poznámky

- 1 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 1, inv. č. 10.
- 2 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 2, inv. č. 14. – Josef Bartoš, *Odboj proti nacistickým okupantům na Olomoucku v letech 1935–1945*, Olomouc 1997, s. 80–84. – Cingrošova aféra je souhrnné označení pro události následující po zatčení Adolfa Cingroše pracujícího pro tzv. Národní výbor, popřípadě Národní revoluční výbor v Olomouci. Tato organizace se orientovala zejména na příslušníky protektorátní policie a četnictva, vyšší státní úředníky, inteligenci i české živnostníky a jejím hlavním úkolem byla příprava na poválečné převzetí moci a obsazení jednotlivých úřadů a funkcí. Součástí činnosti Národního výboru bylo také pořádání finančních sbírek na podporu odboje a rodin vězněných odbojářů a aktivistů. Adolf Cingroš se jako úředník pojišťovny stal horlivým aktivistou a věnoval se především finančním sbírkám. Po zatčení Cingroše a dalších čelních představitelů olomouckého Národního výboru 14. února 1944 se rozběhla vlna dalších zatčení, která se protáhla až do června 1944. Kdy byl v souvislosti s touto aférou zatčen i Ing. Kšíř.
- 3 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 2, inv. č. 13.
- 4 Rozsáhlý soubor fotografií nacházející se v SOKA Olomouc stále čeká na své zpracování.
- 5 Josef Kšíř, *Hanácký žubr jeho druhy a rozšíření*, Olomouc 1950, s. 6.
- 6 Vlastivědný ústav Šumperk 1968, 48 s.
- 7 Československá akademie věd, Praha 1961, 8 s.
- 8 Vlastenecký spolek musejní 1950, 23, 14 s.
- 9 Český lid, r. II., 1893, s. 142–143.
- 10 Časopis moravského musea zemského, r. VII, Brno 1907, s. 145.
- 11 Lidové umění na Hané, 1941.

- 12 Sborník SLUKO, oddíl B II, 1954, s. 97–106.
- 13 Vlastivědný ústav Olomouc 1973, 55 s.
- 14 Ochrana památek 28, 29, Praha 1953, s. 18–21, 30.
- 15 Vlastivědný ústav Olomouc 1969, 15 s.
- 16 Časopis vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, Roč. 60 (1),
Olomouc 1970, s. 113–127.
- 17 Časopis vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci, Roč. 60 (1)
s. 124–125.
- 18 Petr Jochman, *Počátky socialistické památkové péče v letech 1948–
1958 a město Olomouc* (diplomová práce), Katedra výtvarné vý-
chovy FFUP, Olomouc 1975, str. 69.
- 19 L. Mlčák – E. Šimáčková, Památková péče v Olomouci v letech
1950–1983, in: *Sborník památkové péče v Severomoravském kraji*
6, Praha 1985.
- 20 SOKA Olomouc M 1-33, kart. 120, inv. č. 117. Městský NV odbor
pro výstavbu, kart. 121, inv. č. 117. Ochrana kulturních památek
všeob. 1957–1960.
- 21 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 14, Inv.č. 98, dopis adresovaný ar-
cidiecézní památkové radě v Olomouci, bez data, ale po 30. červnu
1947.
- 22 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 13, inv. č. 86.
- 23 Ibid.
- 24 Hana Myslivečková se ve stati *Architektura věží pozdí gotiky a
rané renesance na Olomoucku* domnívá, že ...Chráněná poloha a
velikost interiéru věže dovolují předpokládat její dílčí obytnou
funkci od samého počátku. Obyvatelná ovšem byla pouze dvě horní
podlaží...
- 25 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 13, inv. č. 86.

- 26 Ibid.
- 27 V. Křupka – Z. Trunda – M. Wilhelm, *Hrad Mírov od založení po současnost*, Věznice Mírov 2008, s. 146.
- 28 NPÚ Brno, S 49/47, Agenda týkající se obnovy požárem zničeného kostela Sv. Markéty v Mírově, okr. Zábřeh.
- 29 V. Křupka – Z. Trunda – M. Wilhelm, *Hrad Mírov od založení po současnost*, Věznice Mírov 2008, s. 147.
- 30 NPÚ Brno, S 49/47.
- 31 Ibid.
- 32 Ibid.
- 33 Ibid.
- 34 Ibid.
- 35 Ibid.
- 36 Ibid.
- 37 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 12, inv. č. 84. – Zdržení bylo zaviněno onemocněním arch. Zdeňka Hynka, který práci vynášel, bylo nutné ji svěřit někomu jinému.
- 38 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 42, inv. č. 417, Kostel sv. Markéty na Mírově; Umělecko-historický popis a rozbor 1952
- 39 Ibid. s. 12.
- 40 Ibid. s. 15.
- 41 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 13, inv. č. 91, Evidenční památkové listy.
- 42 Celková výměra parcely obnáší 2341 m².
- 43 SOKA Olomouc, Rkp D ab. Fasc. 107 a Rkp IX. 656, inv. č. 1260.
- 44 Zdeněk Gardavský, Salmův palác SHP, Olomouc 1996.

- 45 SOKA Olomouc M 8-55, kart. 11, inv. č. 79, korespondence rok
1962.
- 46 [http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/odbor-](http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/odbor-pamatkove-pece/pamatkova-pece-v-cr-18035/)
47 [pamatkove-pece/pamatkova-pece-v-cr-18035/](http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/odbor-pamatkove-pece/pamatkova-pece-v-cr-18035/)
- 48 Výkonné pravomoci byly svěřeny krajským národním výborům,
úkolem Státního památkového ústavu byla „jen“ odborná pomoc.
- 49 Fond M 1-33 kart. č. 120 Inv. č. 117. Městský NV odbor pro vý-
stavbu
- 49 Dle zákona o kulturních památkách č. 22/1958 Sb. je kulturní pa-
mátkou „*kulturní statek, který je dokladem historického vývoje spo-*
lečnosti, jejího umění, techniky, vědy a jiných oborů lidské práce a
života, nebo jest jí dochované historické prostředí sídlištních celků
a architektonických souborů, anebo věc, která má vztah
k význačným osobám a událostem dějin a kultury“. Tento zákon
považuje za kulturní památku i soubor kulturních statků a věcí, i
když některé z nich nejsou památkami.
- 50 V. Wágner, *Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana*, Národní pa-
mátkový ústav Praha 2005, s. 85.

Prameny

SOKA Olomouc Fond M 8–55 kartony 1–46

Karton č. 1

Inv. č. 1. Rodný/křestní list

Inv. č. 2. Vysvědčení

Inv. č. 4. Vysvědčení reální

Inv. č. 5. Česká vysoká škola technická Brno

Inv. č. 6. a 7. Rysy

Inv. č. 8. Vojenská služba

Inv. č. 9. Vysvědčení o působení u firmy Janiš

Inv. č. 10. Osobní doklady, stavební úřad města Olomouce 1918–1975

Karton č. 2

Inv. č. 11. Stavitelská koncese 1924–1949

Inv. č. 12. Studia na Upol. 1946–1956

Inv. č. 13. Působení na FF a LF Upol.

Inv. č. 14. Osvědčení o účasti na národním boji za osvobození

Inv. č. 15. Čestná uznání, diplomy 1939–73

Inv. č. 16. Průkazy

Inv. č. 17. Odznaky

Inv. č. 18. Zdravotní stav

Inv. č. 19. Kondolence

Karton č. 3

Inv. č. 20. Majetek nemovitý a movitý, majetková přiznání, dávky z majetku, přehled majetku, domácí účetnictví 1921–1965

Inv. č. 21. Dědictví po Antonii Mariánkové z Vídně 1970–1975

Inv. č. 22. Zápisníky 1909–15

Inv. č. 23. Rodinné doklady, Josef Kšír – otec 1870–1906

Inv. č. 24. Kondolence k úmrtí otce

Inv. č. 25. Rodinné doklady, Růžena Kšírová – matka 1863–1911

Inv. č. 26. Kondolence k úmrtí matky

Inv. č. 27. Kondolence k úmrtí Elišky Kšírové, sestry

Inv. č. 28. Osobní doklady manželky Františky Kšírové 1922 – 1969, † 3.
7. 1975

Inv. č. 29. Osobní doklady rodiny Dostálovy 1887–1973

Karton č. 4

Inv. č. 30. Osobní doklady rodiny Kšírovy

Inv. č. 31. Osobní doklady rodiny Zrzavých 1940–1977

Inv. č. 32. Kronika návštěvníků chaty a bytu Kšírových

Inv. č. 33. Blahopřání k 50. narozeninám 1942

Inv. č. 34. Blahopřání k 55. narozeninám 1947

Inv. č. 35. Blahopřání k 60. narozeninám 1952

Inv. č. 36. Blahopřání k 65. narozeninám 1957

Inv. č. 37. Blahopřání k 70. narozeninám 1962

Inv. č. 38. Blahopřání k 75. narozeninám 1967

Inv. č. 39. Blahopřání k 80. narozeninám 1972

Karton č. 5

Inv. č. 40. Blahopřání k 85. narozeninám 1977

Inv. č. 41. Rodinná korespondence 1941–1978

Inv. č. 42–50. Soukromá korespondence, podle odesílatelů A–J

Karton č. 6

Inv. č. 51–62. Soukromá korespondence, podle odesílatelů K–U

Karton č. 7

Inv. č. 63–66. Soukromá korespondence podle odesílatelů V–Z

Inv. č. 67. Novoročenky

Inv. č. 68. Úmrtní oznámení

Karton č. 8

Inv. č. 69. Stavební úřad města Olomouce, soutěže

- Inv. 4. 70. Stavební úřad města Olomouce, zastavovací a regulační plán města 1920–55
- Inv. č. 71. Průplav Odersko-Dunajský
- Karton č. 9
- Inv. č. 72. Účast na kongresech
- Inv. č. 73. Stavební úřad města – vlastní projekty 1914–1930
- Inv. č. 74. Konzervátor památkové péče 1955–58
- Inv. č. 75. Výkazy práce 1948–1960
- Inv. č. 76. Aktivity a školení konzervátorů státní památkové péče 1961–63
- Inv. č. 77. Aktiv pro péči a údržbu památek – zápisy ze schůzí 1960–1973
- Inv. č. 78. Korespondence Prof. Václav Nešpor 1942–1945
- Inv. č. 79. Korespondence konzervátor památkové péče 1947–1953
- Karton č. 10
- Inv. č. 79. Konzervátor památkové péče – korespondence 1954–1960
- Karton č. 11
- Inv. č. 79. Konzervátor památkové péče – korespondence 1961–1976
- Inv. č. 80. Soupis válkou poškozených církevních památek 1947
- Inv. č. 81. Evidenční soupis církevních památek 1951–52
- Karton č. 12
- Inv. č. 82. Konzervátor památkové péče – Olomoucké kláštery a kostely 1947–1961
- Inv. č. 83. Archeologický průzkum bývalého kláštera klarisek v Olomouci 1954–1964
- Inv. č. 84. Mírov, kostel sv. Markéty, zaměření 1952
- Inv. č. 85. Průzkum hradiska „Rmíz“ u Náměště na Hané a hradiska v Ústí u Hranic 1948
- Karton č. 13
- Inv. č. 86. Oprava památkové stavby „Černé Věže“ v Drahanovicích 1956
- Inv. č. 87. Opravy lidové architektury 1952–1953
- Inv. č. 88. Fotografování žudrů a lidové architektury 1941–1942

- Inv. č. 89. Dokumentace domu č. p. 83 v Příkazech 1967–1968
- Inv. č. 90. Větrné mlýny v Porubě, Skaličce a Partutovicích 1952–53
- Inv. č. 91. Evidenční památkové listy (kašny. Salmův palác, Edelmanův palác, divadlo, kapitulní děkanství) 1960
- Inv. č. 92. Konzervátor památkové péče – evidence památek v okrese Olomouc venkov 1941–1957
- Karton č. 14
- Inv. č. 93. Konzervátor památkové péče – kopie evidenčních lístků památek v okrese Olomouc Venkov
- Inv. č. 94. Prodej negativů Moravskému muzeu v Brně 1959–1960
- Inv. č. 95. Národopisná společnost Československá při ČSAV – korespondence 1920–1978
- Inv. č. 96. Klub filatelistů, legitimace, pozvánky na schůze 1923–1973
- Inv. č. 97. Společnost českých inženýrů SIA 1932–1951
- Inv. č. 98. Arcidiecézní památková rada v Olomouci 1934–1949
- Karton č. 15
- Inv. č. 99. Klub českých fotografů amatérů v Olomouci 1925–1947
- Karton č. 16
- Inv. č. 100. Hanácký národopisný hospodářský sbor, odbor Olomouc – korespondence 1935, 1937
- Inv. č. 101. Vlastenecký spolek muzejní v Olomouci 1935–1952
- Inv. č. 102. Okrašlovací spolek v Olomouci 1937
- Inv. č. 103. Strana národní jednoty 1. místní organizace Olomouc – město 1939
- Inv. č. 104. Rezervační komise – zápisy ze schůzí 1951–1958
- Inv. č. 105. Okresní názvoslovný sbor – zápisy z jednání 1953, 1956
- Inv. č. 106. Poradní sbor krajského muzea v Olomouci – korespondence 1955–1956
- Inv. č. 107. Vlastivědný kroužek při olomouckém muzeu (zprávy, korespondence) 1955–1971

- Inv. č. 108. Československá společnost pro dějiny věd a techniky 1966–71
- Inv. č. 109. Klub za starou Prahu 1964–1965
- Inv. č. 110. Aktiv pro obnovení památníku Tomáše Garrigue Masaryka v Olomouci 1937–1969
- Inv. č. 111. Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci 1968–1972
- Inv. č. 112. Různé spolky 1930–1953
- Inv. č. 113. Sjezdy abiturientů reálky 1921–1949
- Karton č. 17
- Inv. č. 113. Sjezdy abiturientů reálky 1950–1977
- Inv. č. 114. Vzpomínky profesorů a žáků olomoucké reálky 1948–1974
- Inv. č. 115. Úmrtní oznámení absolventů reálky a jejich rodinných příslušníků 1912–1975
- Inv. č. 116. Fotografie budovy reálky, profesorů, abiturientů při sjezdech 1904–1974
- Karton č. 18
- Inv. č. 117. Památník 1902–1906
- Inv. č. 118. Vzpomínky na prázdniny 1906, Gymnazijní taneční a doba až do prázdnin 1907, Měsíc dlouhého očekávání taneční hodiny 1907, Kolona 1907
- Inv. č. 119. Zpěvákem u sv. Mořice a sv. Michala 1971
- Inv. č. 120. Tři rok s MuDr. Josefem Podivínským 1966
- Inv. č. 121. Životopisy 1936–1975
- Inv. č. 122. Životopisy sepsané k životním jubileím 1972–1977
- Inv. č. 123. Poznámky a přílohy k životopisům 1941–1977
- Inv. č. 124. Články o Kšírovi 1972, 1977
- Inv. č. 125. Uvěznění v tzv. Cingrošově aféře 1944–1956
- Inv. č. 126. Vzpomínky JuDr. Františka Svobody na vězení
- Inv. č. 127. Vzpomínky manželky na jeho věznění
- Karton č. 19
- Inv. č. 128. Portréty Ing. Kšíra 1919–1966

- Inv. č. 129. Drobné vlastní hudební skladby 1916
- Inv. č. 130. Bibliografie prací 1950–1977
- Inv. č. 131. Triangulace velké Olomouce 1920
- Inv. č. 132. O uměleckých památkách města Olomouce 1924
- Inv. č. 133. Umělecké památky města Olomouce 1924
- Inv. č. 134. Vývoj půdorysu města Olomouce 1926
- Inv. č. 135. Výstavnost a malebnost Olomouce 1927
- Inv. č. 136. Regulační plán města Olomouce 1928
- Inv. č. 137. Prohlídka olomouckých stavebních památek uměleckých 1930
- Inv. č. 138. Svatý kopeček u Olomouce 1930
- Inv. č. 139. Hanácký žudr 1930
- Inv. č. 140. Umělecké památky města Olomouce 1930
- Inv. č. 141. Umělecké stavební památky Olomouce 1930
- Inv. č. 142. Stavby předpřevratové 1930
- Inv. č. 143. Je potřeba uvažovati o nové radnici
- Inv. č. 144. Stavební vývoj města Olomouce 1930
- Inv. č. 145. Stavební vývoj velké Olomouce – město po stránce stavební a umělecké 1930
- Inv. č. 146. Základy regulačního plánu města Olomouce 1930
- Inv. č. 147. Rozvoj novodobého stavebnictví 1930
- Inv. č. 148. Architektura v Olomouci 1931
- Inv. č. 149. Stavby popřevratové 1931
- Inv. č. 150. Technické učení/stavovská akademie v Olomouci 1932
- Inv. č. 151. Olomouc po stránce stavební
- Inv. č. 152. Olomouc dřívější a dnešní 1932
- Inv. č. 153. Olomoucké stavby 1932
- Inv. č. 154. Nepravidelné a pravidelné typy měst. 1932
- Inv. č. 155. Historie osídlení župy olomoucké 1932
- Inv. č. 156. Krajinné řešení v župě olomoucké 1932
- Inv. č. 157. 25 let klubu českých fotografů amatérů 1932

- Inv. č. 158. Novodobé stavby v Olomouci 1932
- Inv. č. 159. Die Verbauungsrichtnien der Stadt Olmütz 1933
- Inv. č. 160. Legrace frekvence aneb jízda v bludišti, Problém regulace dopravy v ulicích města Olomouce – odlehčení dopravy ve vnitřním městě 1933
- Inv. č. 161. Problémy dopravy v ulicích města Olomouce 1933
- Inv. č. 162. Die Stände-akademie...1933
- Inv. č. 163. Das Stadtbild des...1934
- Inv. č. 164. Verkehrszentrum Omütz 1934
- Inv. č. 165. Směrnice pro zastavování města Olomouce 1934
- Karton č. 20
- Inv. č. 166. Die Regulierung des Straßenverkehrs 1935
- Inv. č. 167. Přestavba staniční budovy na Horním náměstí v Olomouci
- Inv. č. 168. Die Verkehrssichrheit unserer Straßen
- Inv. č. 169. Stavební a umělecké památky v Olomouci 1936
- Inv. č. 170. Vodní toky ve městě Olomouci 1936
- Inv. č. 171. Osvětový dům a jeho stavební náklad 1936
- Inv. č. 172. Olomoucké stavební památky 1937
- Inv. č. 173. Olomoucké památky 1937
- Inv. č. 174. Novodobá Olomouc 1937
- Inv. č. 175. Novodobá architektura v Olomouci 1938
- Inv. č. 176. Budoucí nejkratší spojení předměstí Olomouce – Chvalkovice – Pavlovice – Bělidla a Hodolan s vnitřním městem 1940
- Inv. č. 177. 20 let SIA v Olomouci 1940
- Inv. č. 178. Olomouc a její kašny 1941
- Inv. č. 179. Lidové stavitelství na Hané 1942
- Inv. č. 180. Selský statek na Hané 1942
- Inv. č. 181. Selský statek na Hané 1942–56
- Inv. č. 182. Jak vypadala Olomouc po ukončení bojů 1945
- Inv. č. 183. Radniční budova po bojích v květnu 1945

- Inv. č. 184. Stavovská akademie v Olomouci 1945
Karton č. 21
- Inv. č. 185. Lidové stavitelství na Hané 1946–1961
- Inv. č. 186 Hradby a zámky olomoucké oblasti 1947
- Inv. č. 187. Dřevěné zvoničky na Hané 1947
- Inv. č. 188. Hradby a opevnění města Olomouce 1948
Karton č. 22
- Inv. č. 189. Hanácký žubr, jeho druhy a rozšíření 1940
- Inv. č. 190. Město Olomouc a řeka Morava 1949
- Inv. č. 191. Bývalý Salmův palác v Olomouci 1953
- Inv. č. 192. Merkurova kašna 1953, 1973
- Inv. č. 193. Olomoucké mincovny v 17. století 1954
- Inv. č. 194. Stavební historie budov moravské filharmonie v Olomouci 1955
- Inv. č. 195. Die Olmützer Kunstuhr, opis projevu 1955
- Inv. č. 196. Vítězslav Houdek 1956
- Inv. č. 197. Olomoucká radnice 1956
- Inv. č. 198. Olomoucké kašny 1956–1971
- Inv. č. 199. Evidenční soupis výtvarných památek v okrese olomouckém 1956
- Inv. č. 200. Pomníky a významné pamětní desky v Olomouci 1957
- Inv. č. 201. Počátky olomoucké pošty 1957
- Inv. č. 202. Starý hanácký statek 1957
- Inv. č. 203. Olomoucká radnice, olomoucké památky, letní divadlo 1957
- Inv. č. 204. Renesanční portál ve vchodu do letního divadla v Olomouci 1958
- Inv. č. 205. Hanácký žubr – dodatky 1958
- Inv. č. 206. Smírčí kříže na území města a okresu olomouckého 1958
- Inv. č. 207. Budovy krajského vlastivědného muzea a krajské lidové knihovny 1959

- Inv. č. 208. Letní divadlo v Olomouci 1959
- Inv. č. 209. Budova divadla Oldřicha Stibora 1959
- Inv. č. 210. Dům osvěty Olomouc 1959
- Inv. č. 211. Olomoucké sady a parky 1960–1970
- Inv. č. 212. Bývalý Hauenschildův palác v Olomouci 1961
- Karton č. 23
- Inv. č. 213. 700 let olomoucké radnice 1961
- Inv. č. 214. Barokní supraporta a národní dům v Olomouci 1963
- Inv. č. 215. Hostinec „U Modré hvězdy“ a rozšíření národního domu v Olomouci 1963
- Inv. č. 216. Hliněný dům na Hané 1963–1964
- Inv. č. 217. Doporučená prohlídka olomouckých pamětihodností pro účastníky výstavy květin 1964
- Inv. č. 218. První budova stavovské akademie a olomoucké biskupské domy 1964–1965
- Inv. č. 219. Staré olomoucké špitály a jejich situování 1964
- Inv. č. 220. Hrubý Jeseník 1964
- Inv. č. 221. Kapitoly ze stavební historie Olomouce 1964
- Inv. č. 222. Románská renesance v Olomouci 1965
- Inv. č. 223. Nová víceúčelová hala ve Smetanových sadech 1965
- Inv. č. 224. Důlní neštěstí v roce 1965 ve Zbýšově 1965
- Inv. č. 225. První biskupský dům v Olomouci 1965–1966
- Inv. č. 226. Z historie 20. let 1965
- Inv. č. 227. Olomoucká obnovená univerzita a její budovy 1966
- Inv. č. 228. Dům armády v Olomouci a jeho stavební historie 1966
- Inv. č. 229. Svaté schody – budovy bývalé školy „žerotína“...1966
- Inv. č. 230. Sgrafito na domě, Ostružnická 1, 1966
- Inv. č. 231. Dvě neznámé a dosud existující středověké brány v Olomouci 1966
- Inv. č. 232. Budovy slovanského gymnázia 1967

- Inv. č. 233. Městská svatomořická škola 1967–1973
- Inv. č. 234. Obec Holice jako součást olomouckého opevněného tábora
- Inv. č. 235. O vývoji olomouckého poštovníctví 1967
- Karton č. 24
- Inv. č. 236. Objev gotického podloubí v Olomouci 1967
- Inv. č. 237. Zrušení mlýnského toku v Leninově třídě v Olomouci 1968
- Inv. č. 238. Olomoucká barokní pevnost 1968–1971
- Inv. č. 239. Lidové stavitelství na horní Hané 1968–1969
- Inv. č. 240. Olomoucký profesor Jan Čermák, Vzpomínka k 90. výročí založení klubu českých filatelistů v Praze 1969
- Inv. č. 241. Národohospodářská výstava v Olomouci v letech 1921–1924 1969
- Inv. č. 242. Dřevěná zvonička v Bezručových sadech 1969
- Inv. č. 243. Olomoucké renesanční portály 1969
- Inv. č. 244. V Loučanech roku 1787 1969
- Inv. č. 245. Zásobování města Olomouce pitnou vodou do roku 1890 1969
- Inv. č. 246. Dům na Dolním náměstí č. 7 1969
- Karton č. 25.
- Inv. č. 247. Klášter všech svatých (Dům armády) 1970
- Inv. č. 248. Dřevěný vjezd a vchod do usedlosti 1970
- Inv. č. 249. Olomoucké poštovní známky vydané roku 1945 k osvobození města 1970
- Inv. č. 250. Olomoucká zlatá miska v Drážděnech 1970
- Inv. č. 251. Nejstarší zděná hradba kolem olomouckého hradu 1970
- Inv. č. 252. Čím je Olomouc přitažlivá? 1971
- Inv. č. 253. Olomouc na poštovních známkách 1971
- Inv. č. 254. Kulturní památky města Olomouce 1971
- Inv. č. 255. Olomoucké kašny 1971
- Inv. č. 256. Hlavní olomoucké náměstí 1971

- Inv. č. 257. Špannerův dům v Olomouci 1972
- Inv. č. 258. Krajinská lékárna v Olomouci 1972
- Inv. č. 259. Málo známé kroužené klenby v Olomouci 1972
- Inv. č. 260. Olomoucké sady a parky 1972
- Inv. č. 261. Dřevěný vjezd a vchod do usedlosti 1972
- Inv. č. 262. Síň Jana Kryštofa Handkeho v Olomouci 1972
- Inv. č. 263. Petrášův palác v Olomouci 1972
- Inv. č. 264. Epitaf Jiřího Thallera 1972
- Inv. č. 265. Stavební vývoj budov olomoucké univerzity 1972
- Karton č. 26
- Inv. č. 266. Zmizelá Olomouc 1973
- Inv. č. 267. Petrášova hrobka v kostele sv. Mořice 1973
- Inv. č. 268. Hanácký žudr v Holici 1973
- Inv. č. 269. Lékárna „U Salvátora“, „U Červené studny“, „U Zlatého orla“ 1974
- Inv. č. 270. K jubileu otevření železnice z Olomouce do Prahy 1975
- Inv. č. 271. Terezká brána 1976
- Inv. č. 272. Dům „U Zlatého jelena“ 1976
- Inv. č. 273. Stavba moderního slohu v Kroměříži (sanatorium) 1976
- Inv. č. 274. Hromadná autobusová doprava k olomouckému nádraží 1977
- Inv. č. 275. Vojenský žalář v hradbách olomoucké pevnosti 1977
- Inv. č. 276. Vojenská rekvizice zvonů ve Slezsku v roce 1917 1977
- Inv. č. 277. kostel sv. Michala v Olomouci (seminární práce) 1977
- Karton č. 27
- Inv. č. 278. Železniční nádraží v Olomouci 1977
- Inv. č. 279. Historie dřevěné lávky přes řeku Moravu k Hradisku v Olomouci 1977
- Inv. č. 280. Olomouc po stránce výtvarné, 700 let vnitřního města
- Inv. č. 281. Olomoucká radnice a její umělecké pamětihodnosti
- Inv. č. 282. Olomoucká radnice – významná kulturní a stavební památka

- Inv. č. 283. Dřevěný kříž z Hablova
- Inv. č. 284. Vývoj města Olomouce (přednáška 1926)
- Inv. č. 285. Výstavba francouzských měst (přednáška 1928)
- Inv. č. 286. regulace dopravy ve vnitřním městě Olomouci (přednáška 1929)
- Inv. č. 287. O zastavovacích problémech města Olomouce 1930
- Inv. č. 288. Přednášky o stavbě měst 1932
- Inv. č. 289. Obrazy starých malířů (přednáška 1932)
- Inv. č. 290. Památky Olomouce (přednáška 1933)
- Inv. č. 291. O bojích u Tovačova v roce 1866 (přednáška 1933)
- Inv. č. 292. Protiletcké kryty 1936
- Karton č 28
- Inv. č. 293. Technik v obecní samosprávě 1938
- Inv. č. 294. Ulice a náměstí ve stavbě měst (přednáška 1939)
- Inv. č. 295. Olomoucké kostely (přednáška 1941)
- Inv. č. 296. Stavební činnost měst Olomouce od minulosti do současnosti (přednáška 1946)
- Inv. č. 297. Projev při odhalování pamětní desky na počest umučených městských zaměstnanců 1946
- Inv. č. 298. Stavební památky města Olomouce (přednáška 1947)
- Inv. č. 299. Tereziánská pevnost Olomouc (přednáška 1951)
- Inv. č. 300. Památky všeobecně a speciálně v olomouckém kraji (přednáška 1954)
- Inv. č. 301. Památková péče po stránce stavební (přednáška 1954)
- Inv. č. 302. Světské stavitelské umění v Olomouci (přednáška 1955)
- Inv. č. 303. O lidové architektuře na Hané 1955
- Inv. č. 304. Olomoucké kašny (přednáška 1956)
- Inv. č. 305. O původu a počátcích města Olomouce (přednáška 1958)
- Inv. č. 306. Zmizelá Olomouc (přednáška 1958)

- Inv. č. 307. O problematice památkové ochrany lidových staveb na Hané (diskusní příspěvek 1962)
- Inv. č. 308. Atlas Československých dějin – recenze mapy „Olomouc – vývoj za feudalismu“ 1963–1965
- Inv. č. 309. Lidové stavitelství na Přerovsku (přednáška 1967)
- Inv. č. 310. Školení průvodců cizinců po Olomouci 1969
- Inv. č. 311. Olomouc v době románské, raně a vrcholně gotické – přehled nemovitých kulturních památek (přednáška 1971)
- Inv. č. 312. Vývoj města Olomouce 1976
- Inv. č. 313. Umělecké stavební památky Olomouce
- Inv. č. 314. Korespondence týkající se přednášek 1925–1961
- Inv. č. 315. Průzkumy stavebních památek v semináři Prof. Václava Richtera 1950–1952
- Inv. č. 316. Přednášky v rámci univerzity Palackého pro veřejnost 1951
- Karton č. 29
- Inv. č. 317. Základní kurz fotografie pro posluchače filozofické fakulty UPol. 1951
- Inv. č. 318. Fotografování a zaměřování památek (nástin přednášek pro posluchače FF UP 1953)
- Inv. č. 319. Tereziánská pevnost Olomouc 1935–1937
- Inv. č. 320. Olomouc za švédské okupace 1940
- Inv. č. 321. Rozpis komínové daně v Olomouci k roku 1757 (přepis rukopisu 1944)
- Inv. č. 322. Požáry a jejich hašení, požární řády města Olomouce v letech 1711–1905 1946
- Inv. č. 323. Románský chrám sv. Václava 1947
- Inv. č. 324. Hřbitov a krematorium 1949
- Inv. č. 325. Svatý kopeček 1934–1949
- Karton č. 30
- Inv. č. 326. Poznámky k soupisu památek 1949–1952

- Inv. č. 327. Cesty, silnice, hospody, mlýny, rybníky, vodní toky, milíře, boží muka, zvoničky, kapličky (podkladový materiál 1934–1935)
- Inv. č. 328. Vítězslav Houdek 1956
- Inv. č. 329. Hrady a zámky bývalého olomouckého kraje 1954–1956
- Karton č. 31
- Inv. č. 330. Hanácké stavitelství 1956–1957, VSM ročník 54. č. 201 a 202
- Inv. č. 331. Městské domy olomoucké (gotické, renesanční, barokní, 19. století) 1958
- Inv. č. 332. Významné objekty – návrhy textů na informační štítky 1959
- Inv. č. 333. Olomoucké parky a zahrady 1956–1959
- Inv. č. 334. Hanácký žudr a statek (podkladový materiál) 1944–1955
- Inv. č. 335. Stodoly (podkladový materiál) 1957–1959
- Karton č. 32
- Inv. č. 336. Seníky na Kroměřížsku 1959–1960
- Inv. č. 337. Kartouzská v Dolanech 1960
- Inv. č. 338. Lidové stavby (náčrty, výpisky, zaměření, fotografie, kopie map) 1940–1962
- Karton č. 33
- Inv. č. 339. Města, hrady a památky na Moravě a ve Slezsku 1957–1962
- Inv. č. 340. Josef Božek a olomoucký orloj 1962
- Inv. č. 341. Budova stavovské akademie 1962
- Inv. č. 342. Kostely ve městě a na předměstích 1926–1963
- Inv. č. 343. Olomoucké předměstí 1950–1963
- Inv. č. 344. Biskupské, kanovnícké a vikářské domy 1963
- Inv. č. 345. Sloupy, boží muka, obraz „Novosadský Ukřižovaný“, pomníky a pamětní desky 1936–1964
- Inv. č. 346. Dóm a jeho okolí 1943–1964
- Inv. č. 347. Lidové stavby–okresy Hranice, Kojetín, Kroměříž, Litovel, Olomouc, Holešov, Prostějov, Přerov, Šternberk, Šumperk, Zábřeh a Vyškov (podkladový materiál) 1952–1964

- Inv. č. 348. Sochy z kláštera Hradisko 1964
- Inv. č. 349. Hrad Tepenec (dopisy – Herout, Menclová...) 1964
- Inv. č. 350. Olomoucké tvarůžky 1937–1966
- Inv. č. 351. Joža Uprka, „Pověst o loupežníku Ondrášovi,“ 1966
- Inv. č. 352. Kostel sv. Mořice 1955–1967
- Karton č. 34
- Inv. č. 353. Olomoucká radnice 1956–1967
- Inv. č. 354. Dům kardinála Dietrichsteina (Horní náměstí 9.) 1967
- Inv. č. 355. Hradby, brány, pevnost 1944–1968
- Inv. č. 356. Osobnosti se vztahem k Olomouci 1946–1968
- Inv. č. 357. Zásobování Olomouce pitnou vodou 1968
- Inv. č. 358. Hanácké topeniště 1968
- Inv. č. 359. Olomoucký hrad, kostely a kláštery, zvony 1947–1969
- Inv. č. 360. Klášter Hradisko (podkladový materiál) 1948–1969
- Inv. č. 361. Olomoucká pevnost 1955–1970
- Karton č. 35
- Inv. č. 362. Stavební vývoj Olomouce (podkladový materiál) 1941–1970
- Inv. č. 363. K osvobození Olomouce v roce 1945 vydané známky (podkladový materiál) 1970
- Inv. č. 364. Klášter Hradisko (podkladový materiál) 1936–1970
- Inv. č. 365. Městské hradby a brány 1940–1970
- Inv. č. 366. Jméno Olomouc 1947–1970
- Inv. č. 367. Zámek v Náměšti na Hané 1954–1970
- Inv. č. 368. Domovní znamení 1942–1971
- Inv. č. 369. Olomoucké znaky a portály 1953–1971
- Inv. č. 370. Soupis památek ve městě a na předměstích (podkladový materiál) 1958–1971
- Inv. č. 371. Olomouc na známkách (podkladový materiál) 1971
- Inv. č. 372. Domy na Michalském vrchu 1953–1972
- Inv. č. 373. Domy na Horním náměstí 1953–1972

Karton č. 36

Inv. č. 374. Budovy na Olomouckém předhradí 1954–1972

Inv. č. 375. Budovy univerzity 1960–1972

Inv. č. 376. Olomoučtí biskupové a arcibiskupové 1916–1973

Inv. č. 377. Domy v ulicích okolo Horního a Dolního náměstí 1958–1974

Inv. č. 378. Přehled pamětních desek umučených za 2. světové války 1974

Inv. č. 379. Olomoucké lékárny 1963–1974

Inv. č. 380. Zvony a jejich rekvizice za 1. a 2. světové války (+ fotografie) 1974

Inv. č. 381. Pamětní kámen řezníka Ondřeje Johna z roku 1752, 1975

Inv. č. 382. Předměstí Bělidla 1975–1976

Inv. č. 383. Olomoucké nádraží 1975–1976

Inv. č. 384. Olomoucký hrad a dóm 1947–1976

Inv. č. 385. Popis a stavby Tereziánské pevnosti Olomoucké (b. d.)

Inv. č. 386. Orloj (b. d.)

Karton č. 37

Inv. č. 387. Kšírovy publikace a separáty jeho prací, tištěné Kšírovy fotografie 1922–1973

Inv. č. 388. Cizí rukopisy, A. Randák. *Z těžkých dob našeho města* (1926)

Inv. č. 389. Cizí rukopisy, K. Morav. *Z dějin olomouckých exaktních věd* (1965)

Karton č. 38

Inv. č. 390. Cizí rukopisy, J. Matzke. *Unveröffentlichte Arbeit über die Probstei Kirche zu St. Mauritz in Olmütz* (1944)

Inv. č. 391. Cizí rukopisy, M. Zedník. *Popis plánů hlavního města Olomouce* (1944)

Inv. č. 392. Cizí rukopisy, *Průzkum olomouckých ulic po stránce komunikační, památkové, estetické a výškové, návrhy úprav* (1950)

Inv. č. 393. Cizí rukopisy, V. Kotrba. *Historicko-hospodářsko-politická zpráva k historickému jádru Olomouce* (1954)

- Inv. č. 394. Cizí rukopisy, M. Togner. *Václav Render, příspěvek k baroknímu sochařství v Olomouci* (1971)
- Inv. č. 395. Cizí rukopisy, J. O. Eliáš. *Nejstarší plán Olomouce z let 1712 – 1727* (1973)
- Inv. č. 396. Cizí rukopisy. P. Zatloukal. *Urbanistický vývoj Olomouce v letech 1876–1945* (dipl. p.) 1973
- Inv. č. 397. Cizí tištěné a rozmnožené práce (V. Richter, K. Morav, M. Lejsková-Matyášová, O. Lasák, Z. Machytková, J. Kanyza, A. Vošáhlík) 1920–1974
- Inv. č. 398. Vlastní ex libris (b. d.)
- Inv. č. 399. Cizí ex libris (b. d.)
- Inv. č. 400. Navštívenky vlastní (b. d.)
- Inv. č. 401. Různé autogramy
- Inv. č. 402. Rodinné fotografie a se vztahem k rodině 1964–1978
- Karton č. 39
- Inv. č. 403. Seminář dějin umění – fotografie z exkurzí 1950–1955
- Inv. č. 404. Kresby Karla Dvořáka 1928–1956
- Inv. č. 405. Satirické písničky a verše o městském úřadu a úřednících 1927, 1931
- Inv. č. 406. Vývoj Olomouce a Předměstí od 9. do 18. století (kopie a kresby plánů), (b. d.)
- Inv. č. 407. Tištěné plány města Olomouce 1899–1947
- Inv. č. 408. Okolí Olomouce, okres Olomouc, Moravy, republika (kopie, tisky, fotografie) 1935–1946
- Karton č. 40
- Inv. č. 409. Kopie plánů města Olomouce a jeho částí z 18.–20. století, (b. d.)
- Inv. č. 410. Plán Olomouce 1:500, asi 1900
- Inv. č. 411. Úpravy uličních čar ve vnitřním městě... 1923
- Karton č. 41

Inv. č. 412. Návrh architekta Skřivánka, regulace města a předměstí 1923

Inv. č. 413. Pevnost a hradby města Olomouce z 19. a 20. století (b. d.)

Karton č. 42

Inv. č. 414. Kopie plánů městských domů 1903–1967

Inv. č. 415. Plány sakrálních a církevních objektů 1925–1942

Karton č. 43

Inv. č. 416. Plány výkopů v budově bývalého kláštera Klarisek 1959

Inv. č. 417. Kostel sv. Markéty na Mírově 1952

Inv. č. 418. Půdorysy moravských měst z 30. let 19. století (b. d.)

Karton č. 44

Inv. č. 419. Půdorysy vesnic z 30. let 19. století (b. d.)

Inv. č. 420. Statky se žudrem 1941, 1952

Karton č. 45

Inv. č. 421. Větrné mlýny v Obědkovicích 1955

Inv. č. 422. Lidové stavby 1942–1968

Karton č. 46

Inv. č. 423. Lidové stavby – Smržice 1952, Lidové stavby Štramberk 1947,
dva návrhy silničních mostů z přepjatého betonu

Fond M 1-33

Karton č. 120

Inv. č. 117. Městský NV odbor pro výstavbu

Karton č. 121

Inv. č. 117. Ochrana kulturních památek všeob. 1957–1960

Národní památkový ústav Olomouc

Inv. č. M 408h'

Salmův palác, stavebně historický průzkum, Olomouc 1995,

Národní památkový ústav Brno

S 49/47, Agenda týkající se obnovy požárem zničeného kostela Sv. Mar-
kéty v Mírově, okr. Zábřeh.

Literatura

Josef Bartoš, *Odboj proti nacistickým okupantům na Olomoucku v letech 1939–1945*, Olomouc 1997, 144 s.

Jan Bečák, Národopisná práce Ing. Josefa Kšíra, in: *Sborník vlastivědného spolku musejního*, Olomouc 1972, s. 223–225.

Jana Burešová (red.), *Dějiny Olomouce, díl 2*, Olomouc 2009, 533 s.

Ladislav Daněk – Pavel Zatloukal (eds.), *Skleník: kapitoly z dějin olomoucké výtvarné kultury 1969–1989*, Olomouc 2009, 422 s.

Zdeněk Gardavský, *Historické jádro města Olomouce a jeho problematika; I. příprava urbanisticko-architektonického řešení*, Olomouc 1969.

Ivo Hlobil – Pavel Michna – Milan Togner, *Olomouc*, Praha 1984, 367 s.

Zdeněk Hynek, Technik Josef Kšír, in: *Sborník vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, Olomouc 1972, s. 227–228.

Ivo Hlobil – Marek Perůtka (red.), *Od gotiky k renesanci: výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550. Sv. 3, Olomoucko*, Olomouc 1999, 687 s.

Petr Jochman, *Počátky socialistické památkové péče v letech 1948–1958 a město Olomouc* (diplomová práce), Katedra výtvarné výchovy FFUP, Olomouc 1975.

Ladislav Kameníček, Kšírův přínos k historii lidového stavitelství na území vlastní Hané, in: *Sborník vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, Olomouc 1972, s. 165–171.

Pavel Konečný – Pavel Michna (ed.), *Seznam nemovitých kulturních památek Olomouce*, Olomouc 1996,

Václav Křupka – Zdenek Truda – Marek Wilhelm, *Hrad Mírov od založení po současnost*, věznice Mírov 2008, 167 s.

Josef Maliva, Kširův přínos k dějinám umění Olomouce, in: *Sborník vlastivědného spolku musejního v Olomouci*, Olomouc 1972, s. 231–233.

Leoš Mlčák – Eva Šimáčková, Památková péče v Olomouci v letech 1950–1983, in: *Sborník památkové péče v Severomoravském kraji 6*, Praha 1985

Vladimír Spáčil, Písemná pozůstalost Ing. Josefa Kšíra, in: *Ročenka státního okresního archivu v Olomouci* 7(26), Olomouc 1998, s. 72–74.

Rostislav Vojkovský, *Drahanovice „Černá věž“ a zbytky tvrze západně od Olomouce*, Dobrá 2009, 11 s.

Václav Wágner, *Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana*, Národní památkový ústav, Praha 2005, 135 s.

Personální bibliografie Josefa Kšíra

1914

Josef Kšír, O hanáckých žudrech, *Lidové noviny* 4/49, 1914, č. 115/249, 17. 5., s. 3.

1918

Josef Kšír, Náměstí v Niepolovicích u Krakova se zámekem, *Český svět* 14, 1918, č. 27, nestránkováno.

1920

Josef Kšír, Budoucí nejkratší spojení předměstí Olomouce – Chvalkovic – Pavlovic – Bělidel a Hodolan s vnitřním městem, *Pozor* 27, 1920, č. 117, 1. 5., s. 3.

Josef Kšír, Triangulace Velké Olomouce, *Pozor* 27, 1920, č. 171, 26. 6., s. 3.

1922

Josef Kšír, Dějinný přehled stavebního vývoje hl. města Olomouce, Olomouc 1922, 31 s.

Josef Kšír, Dějinný přehled stavebního vývoje města Olomouce, *Pozor* 29, 1922, č. 314, 21. 11., s. 4, č. 316, 23. 11., s. 5.

1925

Josef Kšír, Umělecké památky města Olomouce, *Grafický obzor* 5, 1925, s. 54–59.

1930

Josef Kšír, Prohlídka olomouckých stavebních památek uměleckých. Plán Olomouce, Opava 1930, 26 s.

Josef Kšír, Je potřeba uvažovat i o nové radnici v Olomouci, *Pozor* 37, 1930, č. 82, 6. 4., s. 2.

Josef Kšír, Prohlídka olomouckých stavebních památek uměleckých, *Beskydy – Jeseníky*, 1930, č. 5, s. 7–26.

1931

Josef Kšír, Architektura v Olomouci, *Salon X*, 10, 1931, č. 3, s. 8–10.

1932

Josef Kšír – J. Unger, Dvacet pět let trvání Klubu českých fotografů amatérů v Olomouci. 1907–1932, Olomouc 1932, 19 s.

Josef Kšír, *Olomouc dřívější a dnešní. Vývoj města, památky, stavby, regulační plán*, Stavovská akademie, Olomouc 1932, 46 s.

Josef Kšír, *Plán Olomouce. Stavební umělecké památky a veřejné budovy. /Mapa/ Upravil ... Kreslil J. Pechanec. Měřítko 1:2880*, Olomouc 1932, 1 list.

Josef Kšír, Olomoucké stavby, *Lidové noviny XXXX*, 1932, č. 450, 6. 9., s. 11.

Josef Kšír, Vývojové plány města Olomouce z r. před 1227, v l. 1227–1248 a od druhé pol. 13. stol. v článku V. Nešpora: Kolonisace města Olomouce, *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 45, 1932, č. ½, s. 44–50.

1933

Josef Kšír, Die Verbauungsrichtlinien der Stadt Olmütz, *Morgenzeitung und Handelsblatt* 21, 1933, 30. 12., s. 6.

Josef Kšír, Problém dopravy v ulicích města Olomouce, *Pozor* 40, 1933, č. 186, 13. 8., s. 4.

Josef Kšír, Úleva dopravy ve vnitřním městě Olomouci, *Pozor* 40, 1933, č. 188, 16. 8., s. 3.

1934

Josef Kšír, Das Stadtbild des zukünftigen Gross-Olmütz, *Mährisches Tagblatt* 55, 1934, č. 293, 24. 12., s. 5.

Josef Kšír, Směrnice pro zastavování města Olomouce, *Pozor* 41, 1934, č. 345, 30. 12., s. 7.

Josef Kšír, Verkehrszentrum Olmütz, *Mährisches Tagblatt* 55, 1934, č. 76, 31. 3., s. 4.

1935

Josef Kšír, *Plán Olomouce (vnitřního města) Navrhl ... Měřítko 1:2880*, Olomouc 1935, 1 list.

Josef Kšír, Die Regulierung des Strassenverkehrs, *Mährisches Tagblatt* 56, 1935, č. 294, 24. 12., s. 3–4.

Josef Kšír, Přestavba staniční budovy na hl. nádraží, *Věstník hlavního města Olomouce* 1, 1935, č. 11, s. 83–84.

1936

Josef Kšír, *Plán města Olomouce se všemi předměstími. Dle nejnovějšího stavu. Obsahuje všechny názvy ulic a situace jednotlivých domů. Měřítko 1:10 000*, Olomouc 1936, nestránkováno.

Josef Kšír, Die Verkehrssicherheit unserer Strassen, *Mährisches Tagblatt* 57, 1936, č. 295, 24. 12., s. 5.

Josef Kšír, Olomoucké ulice ve svátečním ruchu, *Pozor 43*, 1936, č. 351, 25. 12. s. 7.

Josef Kšír, Stavební a umělecké památky v Olomouci, *Lidové noviny XXXXIV*, 1936, č. 293, 12. 6., s. 13.

1937

Josef Kšír, Novodobý Olomouc, *Krása našeho domova 29*, 1937, č. 5, s. 80–82.

Josef Kšír, Novodobý Olomouc, *Věstník hlavního města Olomouce 3*, 1937, č. 15, s. 185–189.

Josef Kšír, Olomoucké památky, *Věstník hlavního města Olomouce 3*, 1937, č. 2, s. 17–19.

Josef Kšír, *Tereziánská pevnost Olomoucká. Průvodce po bojištích a vojenských památkách Československé republiky*, 1937, seš. 25, 18 s.

Josef Kšír, Třicetileté výročí Klubu českých fotografů amatérů 8. 4. 1937, *Fotografické besedy*, 1937, č. 4, 13. 5., s. 26–28.

Josef Kšír, Vzhled města Olomouce, *Krása našeho domova 29*, 1937, č. 5, s. 70–71.

1938

Josef Kšír, Novodobá architektura našeho města, *Lidové noviny XXXXVI*, 1938, č. 365, 23. 7., s. 3.

1940

Josef Kšír, *20 let odbočky SIA (Spolku českých inženýrů) v Olomouci*, Praha 1940, 10 s.

1941

Josef Kšír, *Lidové stavitelství na Hané. Žudry – boží muky – zvonice – kapličky, 50 obrázků*, Olomouc 1941, 40 s.

Josef Kšír, Statek se žudrem v Cholině. Popis a plány. Měřítko 1:150 000, *zvl. otisk Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, Olomouc 1941, č. 54, 27 s.

Josef Kšír, Statek se žudrem v Cholině. Popis a plány, *Časopis Vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci* 56, 1941, sv. I, s. 3.

1946

Josef Kšír, Dřevěné zvoničky na Hané, *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 55, 1946, s. 321–333.

Josef Kšír, Dřevěné zvoničky na Hané, *zvl. otisk Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, Olomouc 1946, č. 55, 15 s.

1947

Josef Kšír, Hrady a zámky olomoucké oblasti, *Stráž Moravy* 1, 1947, 31. 1., s. 8.

1948

Josef Kšír – František Šigut, Poutě k Panně Marii Dubské, *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 57, 1948, sv. 1, s. 80.

Josef Kšír, *Lidové stavitelství na území Horní Hané*, Šumperk 1948, 48 s.

1949

Josef Kšír, Hanácký žudr, jeho druhy a rozšíření, *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* 58, oddíl duchovnědný, 1949, seš. 213–214, 217–218, s. 36–59, s. 38–52.

Josef Kšír, Hanácký žudr, jeho druhy a rozšíření, *zvl. otisk Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, Olomouc 1949, č. 58, 14 s.

1952

Josef Kšír, Členstvu Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, *zprávy SLUKO*, 1952, č. 8, s. 2–4.

1953

Josef Kšír, Bývalý Salmův palác v Olomouci, *Ochrana památek* 28, 1953, č. 3, č. 4, s. 18–21, s. 30.

Josef Kšír, Merkurova kašna v Olomouc, *Ochrana památek* 28, 1953, č. 7/8, s. 51–54.

1954

Josef Kšír, Evidenční soupis výtvarných památek v okrese olomouckém, *zvl. otisk Sborník SLUKO, odd. B II*, Olomouc 1954, s. 97–106.

Josef Kšír, Olomoucké mincovny v 17. století, *zvl. otisk Sborník SLUKO, odd. B II*, Olomouc 1954, s. 53–58.

Josef Kšír, Olomoucké mincovny v 17. století, *Sborník SLUKO, oddíl B II*, 1954, s. 53–58.

1956

Josef Kšír, Lidové stavitelství na Hané, *zvl. otisk Československá etnografie*, Praha 1956, č. 4, s. 325–366.

Josef Kšír, Vítězslav Houdek. 27. 7. 1856 – 1. 6. 1916, *zvl. otisk Čs. etnografie*, Praha 1956, č. 4, s. 307–309.

Josef Kšír, Lidové stavebnictví na Hané. Území vlastní Hané, obydlí a stavební materiál, *Československá etnografie* 4, 1956, č. 4, s. 325–366.

Josef Kšír, Vítězslav Houdek (27. 7. 1856 – 1. 6. 1916), *Vlastivědný věstník moravský* 11, 1956, s. 140–141.

Josef Kšír, Vítězslav Houdek, *Československá etnografie* 4, 1956, seš. 3, s. 307–309.

1957

Josef Kšír, *Počátky olomoucké pošty*, Olomouc 1957, nestránkováno.

Josef Kšír – Hynek Růžička – Lubor Machytka, *Kapitoly ze stavební historie Olomouce*, Olomouc 1957, 33 s.

Josef Kšír, Vlastivědný kroužek národopisný, *Zprávy Krajského vlastivědného musea* 7, 1957, č. 68, s. 7–8.

1958

Josef Kšír, *Olomoucká kašny*, Praha 1958, nestránkováno.

Josef Kšír, Lidové stavitelství na Hané, *Československá etnografie* 6, 1958, č. 3, s. 237–269.

Josef Kšír, Stavební historie budov Moravské filharmonie v Olomouci, *Zprávy Krajského musea v Olomouci*, 1958, č. 78, s. 88–92.

Josef Kšír, Lidové stavitelství na Hané. Drobné objekty ve dvoře a v zahradě. Ohrady a vjezdy, *Československá etnografie* 6, 1958, č. 4, s. 361–380.

1959

Josef Kšír, Budova Velkého divadla v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1959, březen, s. 4.

Josef Kšír, Budovy Krajského vlastivědného muzea (vlevo) a Krajské lidové knihovny (vpravo), *Kdy – kde – co*, 1959, duben, s. 4.

Josef Kšír, Dům osvěty v Olomouci (Edlmanův palác), *Kdy – kde – co*, 1959, únor, s. 3.

Josef Kšír, Letní divadlo v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1959, duben, s. 2.

Josef Kšír, Renesanční portál ve vchodu do divadla v Olomouci, *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 1959, č. 79, s. 18–19.

Josef Kšír, Smírčí kříže na území města a okresu olomouckého, *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 1959, prosinec, s. 35–39.

1960

Josef Kšír, Smetanovy sady v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1960, září, s. 3–4.

Josef Kšír, Kartouzka v Dolanech. (Výkopy na zříceninách kláštera), *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 1960, č. 84, s. 54–56.

1961

Josef Kšír, Bývaly Hauenschildův palác v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1961, č. 93, s. 1–7.

Josef Kšír, *Lidové stavitelství na Hané*, Praha 1961, přeruš, str.

Josef Kšír, Lidové stavitelství na Hané, *Československá etnografie* 9, 1961, č. 2, s. 135–176.

Josef Kšír, Lidové stavitelství na Hané, *Československá etnografie* 9, 1961, č. 3, s. 222–256.

Josef Kšír, Stavební vývoj olomoucké radnice, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1961, č. 97, s. 4–16.

1963

Josef Kšír, Barokní supraporta a Národní dům v Olomouci, in: *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1963, č. 113, s. 16–23.

Josef Kšír, Hostinec „U modré hvězdy“ a rozšíření Národního domu v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1963, č. 114, s. 11–13.

1964

Josef Kšír, První budova stavovské akademie v Olomouci, zvl. otisk *Časopis Matice moravské*, Olomouc 1964, č. 83, s. 294–303.

Josef Kšír, *Lidové stavitelství v jižní oblasti Šumperska*, Ostrava 1964, ne-stránkováno.

Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 1. Budova radnice a domy č. 9, 8, dům krajinské lékárny na náměstí Míru č. 10 a prodejna n. p. Kniha v Ostužnické ul. č. 1, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 1, s. 9–10.

- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 10. Domy v Riegrově ulici, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 10, s. 6–8.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 11. Stará lékárna na náměstí a vinné domy v sousedství, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 11, s. 3–5.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 12. Domy na náměstí proti kamenné kašně, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 12, s. 2–4.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 2. Trojiční sloup, palác Petráše (č. 25), císařská pošta (č. 26), bývalý hotel Goliath (č. 26) na náměstí Míru, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 2, s. 2–3.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 3. Budova hotelu Merkur (č. 23), Divadlo Oldřicha Stibora, býv. Modrý dům (č. 23), dům „Opera“ (č. 21) a dům č. 20 na náměstí Míru, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 3, s. 3–4.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 6. Merkurova, Caesarova, Neptunova, Jupiterova a Herkulova a další kašny a fontány, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 6, s. 5–6.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 7. Veřejné sady města Olomouce, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 7, s. 14–17.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 8. Smetanovy sady v Olomouci hlavní výstaviště 5. celostátní výstavy okrasného zahradnictví v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 8, s. 10–12.
- Josef Kšír, Kapitoly ze stavební historie Olomouce. Část 9. Bezručovy sady, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 9, s. 3–5.
- Josef Kšír, Malované stropy objeveny v Olomouci v domě č. 7 na náměstí Rudé armády, *Kdy – kde – co*, 1964, č. 4, s. 11.
- Josef Kšír, Staré olomoucké špitály a jejich situování, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1964, č. 118, s. 1–15.
- Josef Kšír, První budova stavovské akademie v Olomouci, *Sborník Matice moravské* 83, 1964, s. 294–303.

1965

Josef Kšír, Důlní neštěstí ve Zbýšově roku 1862, *Sborník Matice moravské* 84, 1965, s. 193–200.

Josef Kšír, Z historie 20 let, zvl. otisk *Kdy – kde – co v Olomouci*, Olomouc 1965, přeruš. str.

Josef Kšír, *Procházka po olomouckých kulturních památkách*, Olomouc 1965, s. 16–20.

Josef Kšír, *Stavební historie domů krajinské lékárny v Olomouci*, Olomouc 1965, 4 s.

Josef Kšír, *Hliněný dům na Hané. Text a snímky...*, Ostrava 1965, nestránkováno.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 4. Lidová hvězdárna v Olomouci (historie astronomie v Olomouci), *Kdy – kde – co*, 1965, č. 4, s. 3–4.

Josef Kšír, „Románská renesance“ v Olomouci (v domě č. 15 nám. Míru), *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1965, č. 124, s. 16–20.

Josef Kšír, Neznámé okolo olomouckých kašen, *Výstavní noviny Olomouc* 65, 1965, č. 3, 28. 8., s. 2.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 10. Sídliště 3. pětiletky, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 11, s. 3–5.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 11. Sídliště v přednádražním prostoru, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 12, s. 3–5.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 2. Muzea v Olomouci – muzeum Vlasteneckého spolku muzejního, přírodovědecké muzeum a muzeum města Olomouce; objekt bývalého kláštera klarisek – nynějšího muzea Vlastivědného ústavu, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 2, s. 3–4.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 3. Divadlo Oldřicha Stibora v Olomouci (z historie olomouckých divadelních budov) *Kdy – kde – co*, 1965, č. 3, s. 3–4.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 5. Osvobození Olomouce, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 5, s. 7–8.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 6. Mimoúrovňový chodník v sadech, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 7, s. 3–6.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 7. Olomoucké zahradnické výstavy, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 7, s. 3–6.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 8. Nové stavební úpravy v olomouckých sadech, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 8, s. 5–7.

Josef Kšír, Z historie 20 let. Příspěvek 9. Bytová výstavba v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1965, č. 10, s. 4–6.

1966

Josef Kšír, Budova bývalé hudební školy „Žerotína“, nové sídlo Parku kultury a oddechu v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1966, č. 12, s. 7–9.

Josef Kšír, Nová víceúčelová hala ve Smetanových sadech, *Kdy – kde – co*, 1966, č. 1, s. 3–6.

Josef Kšír, Olomoucká obnovená universita a její budovy, *Kdy – kde – co*, 1966, č. 3, s. 2–4.

První biskupský dům v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1966, č. 130, s. 4–13.

Josef Kšír, Sgrafito na domě v Olomouci (v Ostružnické ulici č. 1), *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1966, č. 127, s. 1–5.

1967

Josef Kšír, Dvě neznámé a dosud existující středověké brány v Olomouci, *Památková péče* 27, 1967, č. 2, s. 50–56.

Josef Kšír, Budovy Slovanského gymnasia v Olomouci, in: *Pocta Slovanskému gymnáziu v Olomouci 1867–1967*, památník, Olomouc 1967, s. 24–44.

Josef Kšír, *Budovy Slovanského gymnasia v Olomouci*, Olomouc 1967, s. 27–44.

Josef Kšír, Důlní neštěstí, *Směr* (Brno) 8, č. 35, 1. 9. 1967, s. 3; č. 36, 8. 9. 1967, s. 3; č. 37, 15. 9. 1967, s. 3. 1967.

Josef Kšír, O vývoji olomouckého poštovníctví, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1967, č. 135, s. 7–13.

Josef Kšír, Obec Holice jako součást olomouckého opevněného tábora, *Holický sborník vlastivědných prací 2*, 1967, s. 14–20.

1968

Josef Kšír, Objev gotického podloubí v Olomouci, *Památková péče* 28, 1968, č. 3, s. 65–72.

Josef Kšír, Odhalení pamětní desky dr. Františku Slámovi, *Slezský sborník* 68, 1968, č. 1, s. 126–127.

Josef Kšír, Zrušení mlýnského toku v Leninově třídě v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1968, č. 138, s. 4–14.

1969

Josef Kšír, *Olomoucké renesanční portály*, Olomouc 1969, 15 s.

Josef Kšír, Novinka v Bezručových sadech, *Kdy – kde – co*, 1969, č. 7, s. 11.

Josef Kšír, Zásobování města Olomouce pitnou vodou do r. 1890, *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 1969, č. 144, s. 18–28.

Josef Kšír, Ze zápisků památkáře. 2. Historie domu, *Kdy – kde – co*, 1969, č. 9, s. 15.

Josef Kšír, Ze zápisků památkáře: Objevy malovaných stropů, *Kdy – kde – co*, 1969, č. 10, s. 10.

Josef Kšír, Ze zápisků památkáře: Měšťanský dům na náměstí Rudé armády č. 7. 1. Stavební popis, *Kdy – kde – co*, 1969, č. 8, s. 8–9.

1970

Josef Kšír – Ladislav Kameníček, Lidové stavitelství na území Horní Hané, *Časopis vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, ř. společenskovo- vědná, Olomouc 1970, č. 2/3, s. 192–193.

Josef Kšír, Klášter Všetech svatých nyní Dům armády v Olomouci. Stavební historie budov, zvl. otisk *Časopis Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, Olomouc 1970, č. 60, s. 113–128.

Josef Kšír, Klášter Všetech svatých, nyní Dům armády v Olomouci, stavební historie budov, *Časopis Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci* 60, ř. společenskovo- vědná, 1970, č. 2/3, s. 113–129.

Josef Kšír, Olomoucká zlatá miska, *Kdy – kde – co*, 1970, č. 12, s. 6–7.

Josef Kšír, Olomoucká zlatá miska, *Zemědělské noviny Olomouc* 26, 1970, č. 169, 20. 7., s. 2.

Josef Kšír, Olomoucké poštovní známky vydané k osvobození města r. 1945, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1970, č. 148, s. 2–6.

Josef Kšír, V Loučanech r. 1787, *Časopis Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci* 60, ř. společenskovo- vědná, 1970, s. 153–155.

Josef Kšír, Nejstarší zděná hradba kolem Olomouckého hradu, *Památková péče* 30, 1970, č. 4, s. 193–203.

1971

Josef Kšír, *Kulturní památky města Olomouce*, 1971, 7 s.

Josef Kšír, *Olomouc na poštovních známkách*, Olomouc 1971, s. 7–14.

Josef Kšír, *Olomoucké kašny*, Olomouc 1971, 8 s.

Josef Kšír, *Olomoucká barokní pevnost*, Olomouc 1971, 27 s.

Josef Kšír, Kulturní památky města Olomouce, *Letní příloha Kdy – kde – co*, 1971, č. 8, s. 9–12.

Josef Kšír, Olomoucké kašny, *Letní příloha Kdy – kde – co*, 1971, č. 7, s. 11–14.

1972

Josef Kšír, Dřevěný vjez a vchod do usedlosti, *Sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci 61*, 1972, s. 160–164.

Josef Kšír – Alois Rečka, Ateliér v historickém domě (Španerův dům), *Domov, bytová kultura a technika v domácnosti*, 1972, č. 1, s. 20–24.

Josef Kšír – Bohumil Šula, Zpráva o činnosti Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci za rok 1969–1970, *Sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci 61*, 1972, s. 191–194.

Josef Kšír – Bohumil Šula, Zpráva o činnosti Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci za rok 1971, *Sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 1972, s. 195–197.

Josef Kšír, Krajinská lékárna v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1972, č. 156, s. 10–12.

Josef Kšír, Málo známé kroužené klenby v Olomouci, *Památková péče 32*, 1972, č. 1, s. 39–50.

Josef Kšír, Petrášův palác v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1972, č. 158, s. 1–9.

Josef Kšír, Siň Kryštofa Handkeho v Olomouci, *Kdy – kde – co*, 1972, č. 10, s. 11–12.

Josef Kšír, Z olomouckých pamětihodností – epitaf Jiřího Thalera, *Kdy – kde – co*, 1972, č. 7, s. 10.

1973

Josef Kšír, Hanácký žudr v Holici, *Sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci 62*, 1973, č. 3, s. 233.

Josef Kšír, *Merkurova kašna v Olomouci*, Olomouc 1973, s. 51–53.

Josef Kšír, *Olomoucké sady a parky*, Olomouc 1973, 55 s.

Josef Kšír, Bývalý Salmův palác v Olomouci, zvl. otisk *Ochrana památek*, Olomouc 1973, č. 28, s. 18–21, 30.

Josef Kšíř, Universitní budovy – 400 let trvání, in: *Kapitoly z dějin olomoucké university 1573–1973*, Ostrava 1973, s. 247–268.

Josef Kšíř, K cyklu Emila Patíka „Zmizelá Olomouc“ (Kolejová smyčka u nádraží), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 4, s. 8–9.

Josef Kšíř, K cyklu Emila Patíka „Zmizelá Olomouc“ (Katastrofální záplavy v Olomouci), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 3, s. 9.

Josef Kšíř, K cyklu Emila Patíka „Zmizelá Olomouc“ (Nástěnná kašna Dítěte s delfínem), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 2, s. 9.

Josef Kšíř, Merkurova kašna, *Kdy – kde – co*, 1973, č. 7, s. 15–17.

Josef Kšíř, Petrášova hrobka u sv. Mořice v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1973, č. 160, s. 23–26.

Josef Kšíř, Z cyklu „Zmizelá Olomouc“ („Velká vodárna“ v Olomouci), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 9, s. 11–13.

Josef Kšíř, Z cyklu „Zmizelá Olomouc“ (Bitva tří císařů u Olomouce nebo u Slavkova?), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 12, s. 11–12.

Josef Kšíř, Z cyklu „Zmizelá Olomouc“ (Koželužská ulice v Olomouci), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 10, s. 10–11.

Josef Kšíř, Z cyklu „Zmizelá Olomouc“ (Zastavení na severním obvodě Olomouce), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 11, s. 11–12.

Josef Kšíř, Z cyklu Emila Patíka „Zmizelá Olomouc“ (Mlýnský tok u býv. hejčínského cukrovaru), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 7, s. 13–15.

Josef Kšíř, Z cyklu Emila Patíka „Zmizelá Olomouc“ (Mlýnský tok v Leninově třídě), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 7, s. 13–15.

Josef Kšíř, Z cyklu „Zmizelá Olomouc“ (Škola mořická), *Kdy – kde – co*, 1973, č. 8, s. 8–9.

1974

Josef Kšíř, *Olomouc. Plán památek. Orientační přehled hist. a památkových objektů*, Olomouc 1974, nestránkováno.

Josef Kšíř, Lékárna „U Salvátora“ v Olomouci. (Lékárna „U červené studny“ a „Zlatého orla“), *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1974, č. 168, s. 10–15.

1975

Josef Kšíř, Další náš jubilant dr. Bohumil Zaoral se dožil 80 let, *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní*, 1975, č. 7, s. 5.

1976

Josef Kšíř, Terežská brána v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1976, č. 178, s. 11–22.

1977

Josef Kšíř, Hromadná omnibusová doprava k olomouckému nádraží, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1977, č. 186, s. 1–7.

Josef Kšíř, Vojenská rekvizice zvonů ve Slezsku v roce 1917, *Památky a příroda 2*, 1977, č. 9, s. 7–8.

Josef Kšíř, Železniční nádraží v Olomouci, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1977, č. 188, s. 3–21.

1978

Josef Kšíř, Historie dřevěné lávky přes Moravu k Hradisku u Olomouce, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 1978, č. 192, s. 17–28.

Josef Kšíř, Málo známá stavba „moderního slohu“ v Kroměříži. /Secesní kaple léčebného ústavu duševně chorých/, *Umění 27*, 1979, č. 2, s. 173–175.

Summary

Ing. Josef Kšír is written in to the history of the local history society and conservation in town of Olomouc, mainly as a careful and very liable person, to whom his work became to be life mission and love. This is also amply demonstrated in a wide range of texts that are concentrated not only to the town of Olomouc, but also to particular, often seemingly peripheral areas, that used to be neglected. Construction education predestined him to thorough study of all of the preserved planning documentation and archival materials, and also to thorough cherishing of materials regarding not only construction documents of the history of the town of Olomouc, but also folk architecture. His detailed technical drawings map the appearance of particular construction types of apartment buildings, barns, storehouses and also windmills and clinkers.

As a state care monument conservationist, he had merit in acquisition of *Soupis výtvarných památek okresu Olomouckého (List of graphic monuments in the district of Olomouc)*, and in the recovery of preserved Hana porches and other manifestations of Hana folk architecture.

His teaching activities were also significant. He participated in creation of series of educational texts aimed to the sights of Olomouc and their history. As a teacher being at the Palacký University, he passed on his long experiences acquired during his work in the building authority, and later also in the function of state care monument conservator, to the following generation of art historians. He organised many educational excursions for them, in order to better understanding of practical sight of art historical activities. We can also assume his partial share in creation of one of the chapters in his mentor's Václav Richter publication *Raněstředověká Olomouc (Early middle aged Olomouc)* (1959). This is because Kšír

worked out several essays during his being at art history seminar, one of which is extensive work devoted to St. Michael's church in the town of Olomouc. This work could serve to Václav Richter, as an extensive background material to process of that chapter.

It is for sure, that in future, the package of Kšír's photographs that are still waiting for processing will become very beneficial. Given the range of that collection, it can be expected, that there will be discovered the documentation of now long defunct objects not only of folk architecture, but also the slightest utterances of art and construction activities at Hana. This material could also successfully serve as a background to future research, because it surely takes down not little amount of objects thorough ages as Kšír repeatedly returned to particular topics of his interest.

As conservationist was Ing. Kšír supporter of synthetic stream of conservation, that tendency was primarily from his architectural practice, when the nature of the projects has been realized mainly the reach as far as uniformly and aesthetically, and complying with the outcome of the meeting all the requirements of modern engineering. And so the same criteria as applicable in its architectural practice also apply as a state conservation conservationist. Therefore, when you should express the complex reconstruction of some objects, such as, for example, to restore the "Black tower" in Drahanovice, tried to enforce and in its reports that suggested restore the only surviving elements of the architecture fragments, in the case of "Black tower" on a proposal from the restoration of the façade decorations almost in its entirety. These efforts have not been studded with his success, especially for frequent or prolonged delays between Kšír's drawn up by the proposals and the final implementation of the entire reconstruction of the proposals different from Kšír's often certainly also

from financial reasons, abandoned. Kšír as although honest practices should aim to deliver reconstructed objects according to the aesthetic effect which should be underlined and stressed their historical value. How to Václav Wágner write: „(...) *Thirty-five years before conservation meant keeping so-called "surviving", which showed the concept of "the monuments of the time". Perhaps neglecting of "monuments" as a work of art and artistic expression was made and is influenced by the analytical procedure against desirable synthesis. Even today we have new architecture makes it impossible to replace, in the intensity of the artistic experience - in spite of to material in the history of art the old stuff by new, even today we are a new addition to the old, and not the new location of the old. (...) But far from the advent of the new anticipate which I then in the details, which has gone to the boundary between conservation and restoration to a position in which the "status of surviving reject" and we welcome the removal of artless and more often than before reduced to original state, the Centre is in a different position and in a different focus than the previous generation could understand it. "*

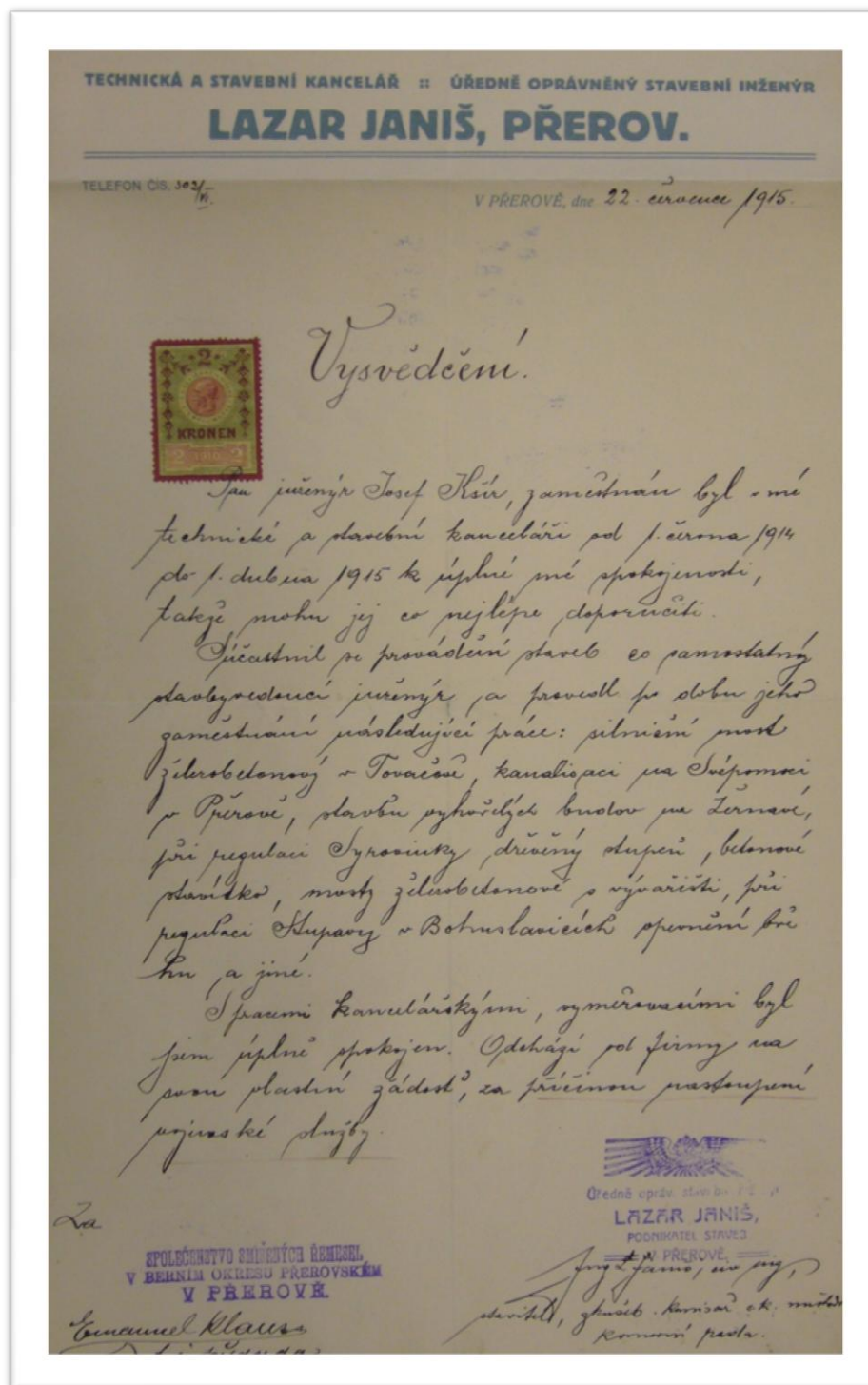
From Kšír's inheritance is not clear if he knows Wagner personally. But we can't eliminated it because Kšír was published in club bulletin *Za starou Prahu* (For the old Prague) whose was Wagner long time active member. And so if we couldn't say with a sureness that Kšír knows Wagner personally we can clearly say that he knows Wagner's access to monument reconstruction and he was trying to urge this way in his profession as a conservationist, certainly without uncompromising admit to Wagner's heritage but with its knowledge.

Seznam vyobrazení

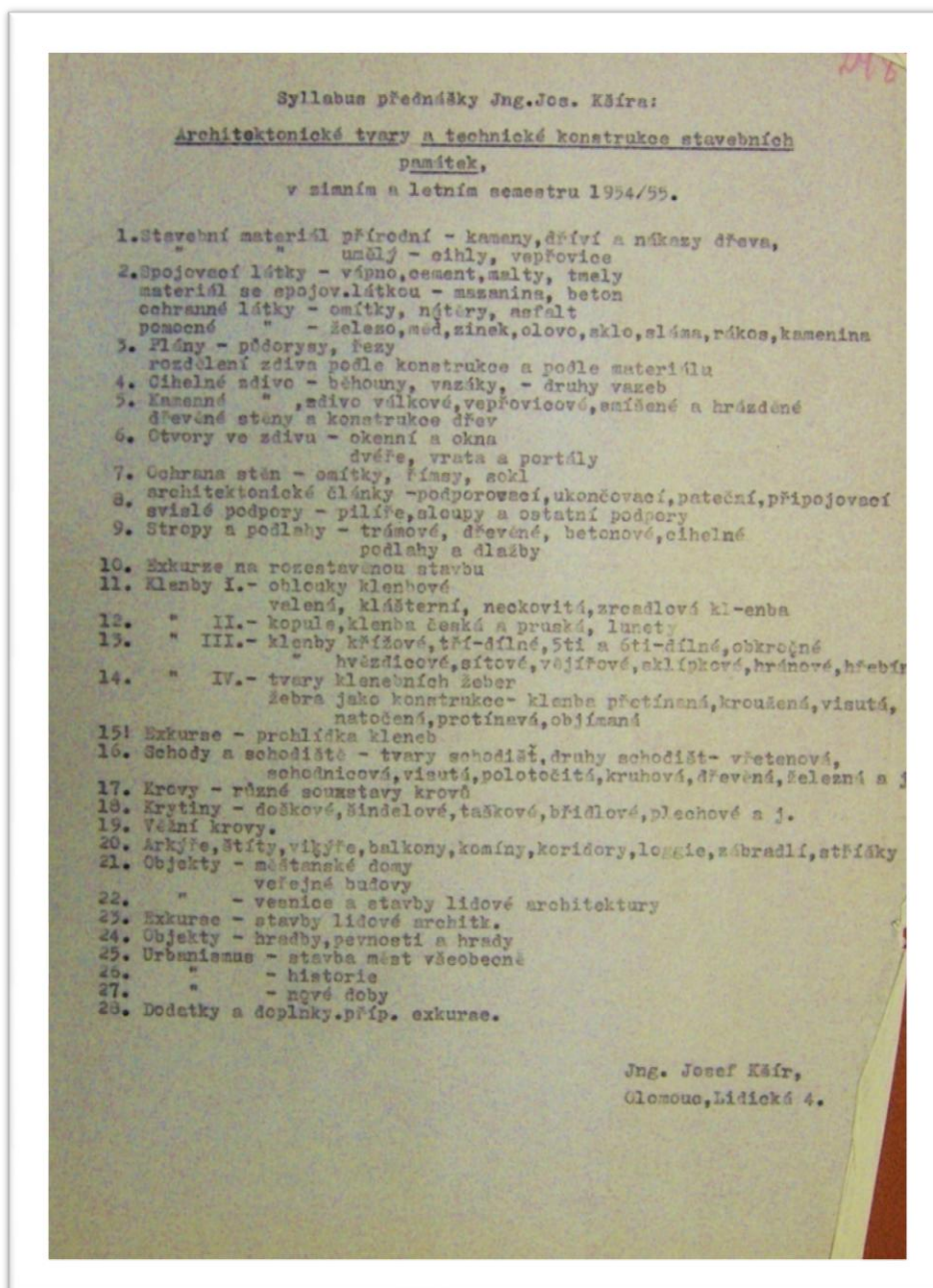
1. Vysvědčení o praxi v technické a stavební kanceláři Lazar Janiš.
2. Sylabus přednášky Ing. Josefa Kšíra Architektonické tvary a technické konstrukce stavebních památek.
3. Tušová kresba Seskupení budov na starém a novém Hanáckém statku.
4. Technický výkres srubové stodoly v Soběsukách č. 13.
5. Půdorysné typy Hanáckých stodol.
6. Arkádová nábí Hanáckých statků.
- 7–11. Výkresy k projektu obnovy „Černé věže“ v Drahanovicích.
- 12–15. Zaměření kostela sv. Markéty na Mírově.

Obrazová příloha

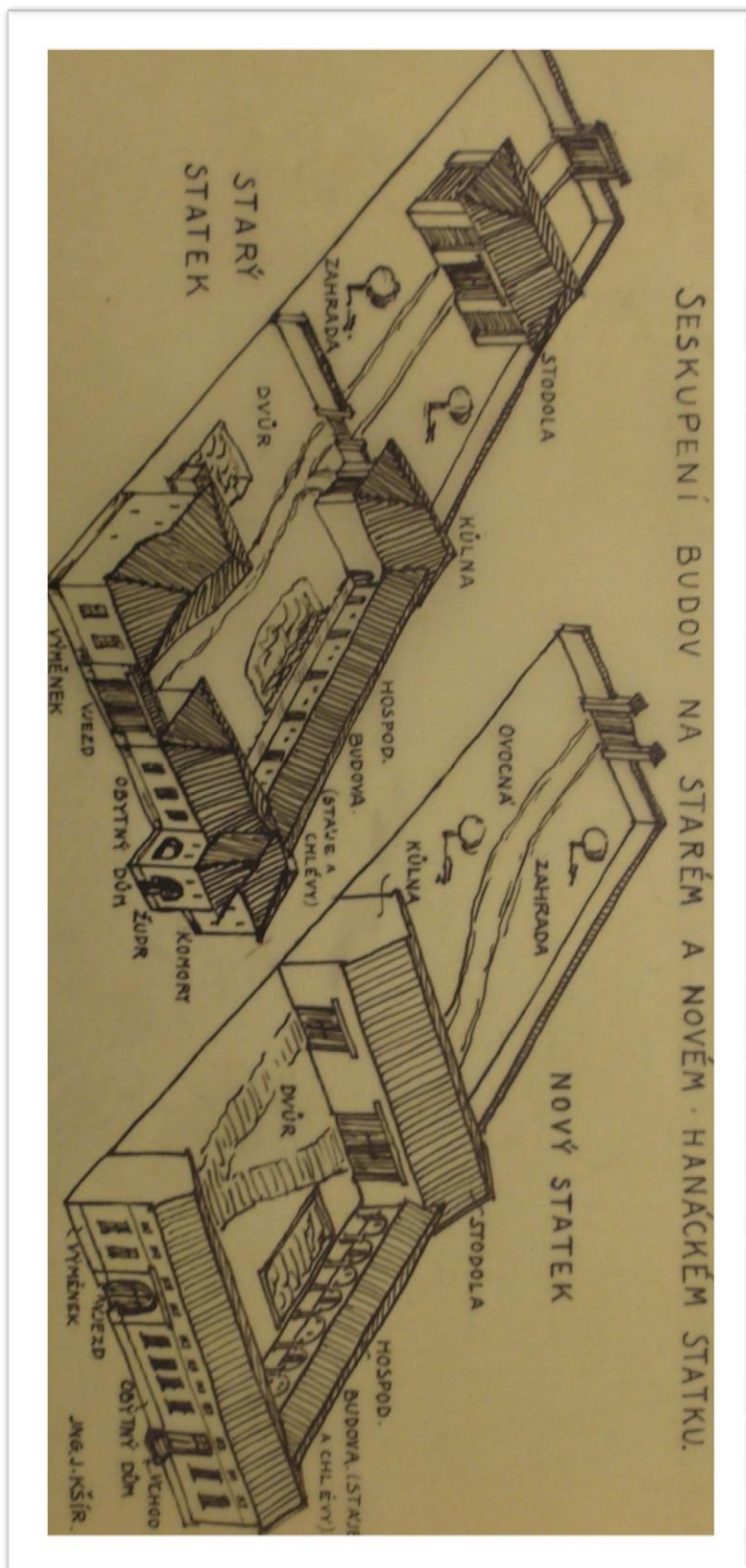
1. Vysvědčení o praxi v technické a stavební kanceláři Lazar Janiš.

2. Syllabus přednášky Ing. Josefa Kšira Architektonické tvary a technické konstrukce stavebních památek.

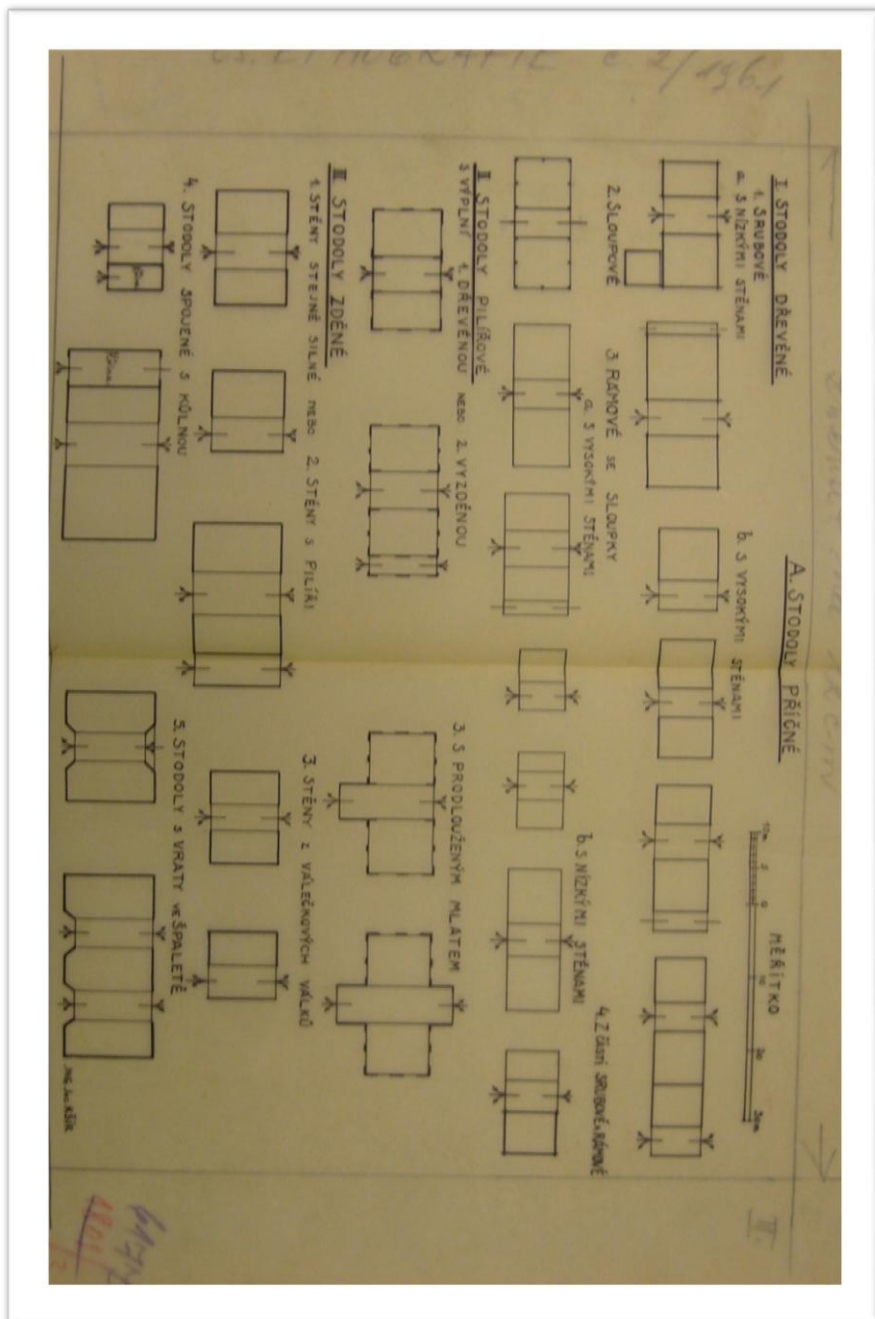
3. Tušová kresba Seskupení budov na starém a novém Hanáckém statku.

5. Půdorysné typy Hanáckých stodol.

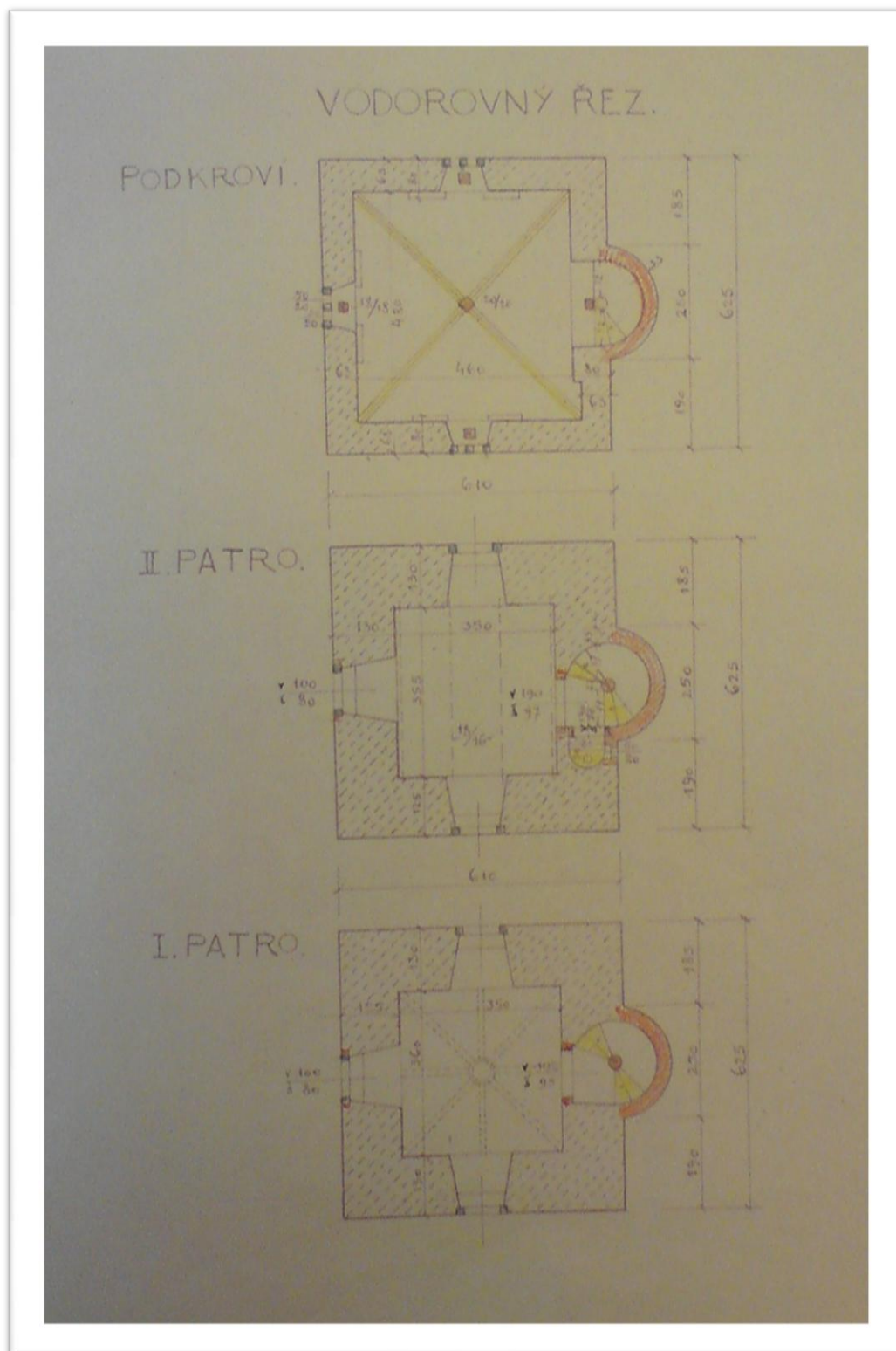

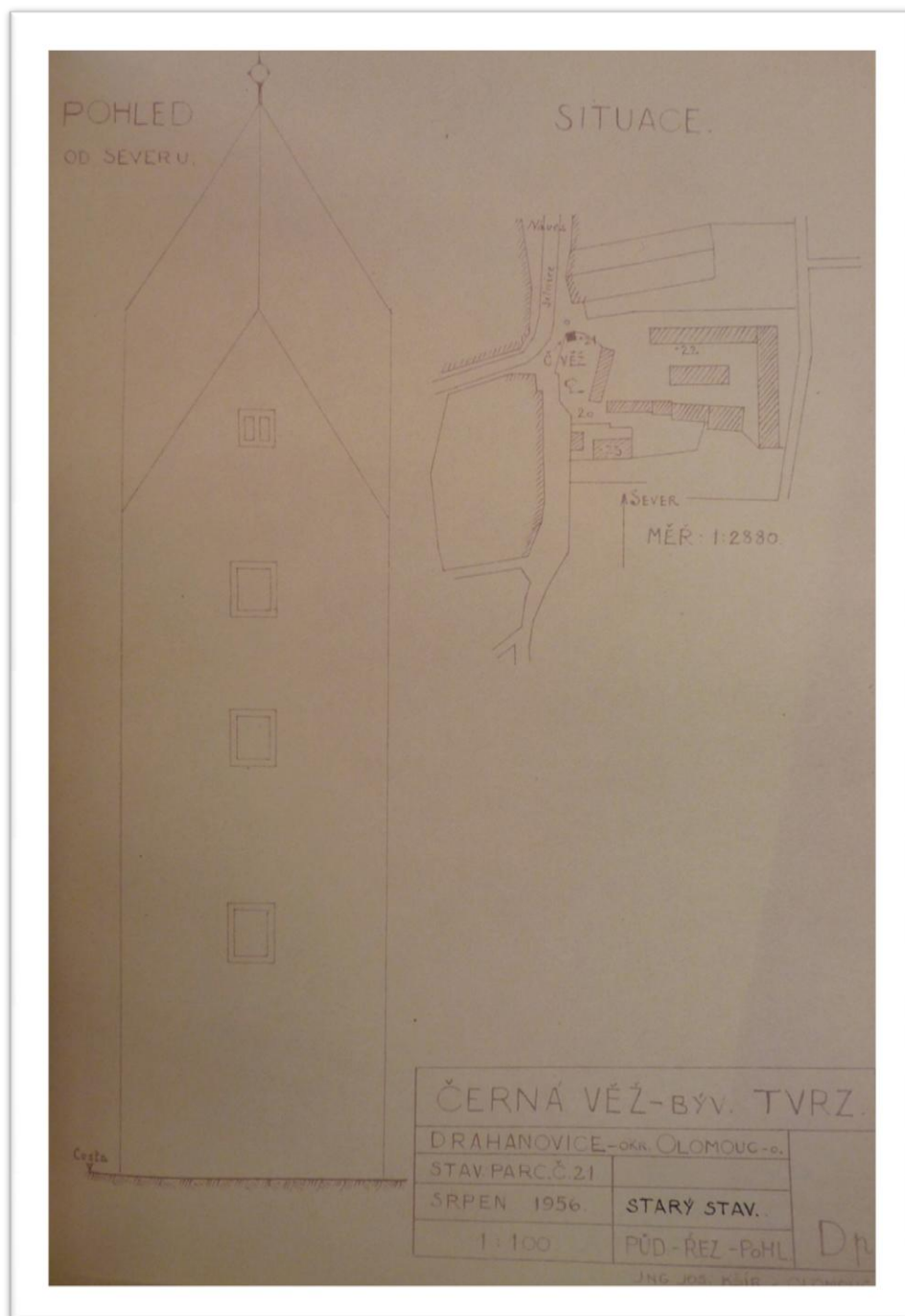

8 Vodorovný řez.

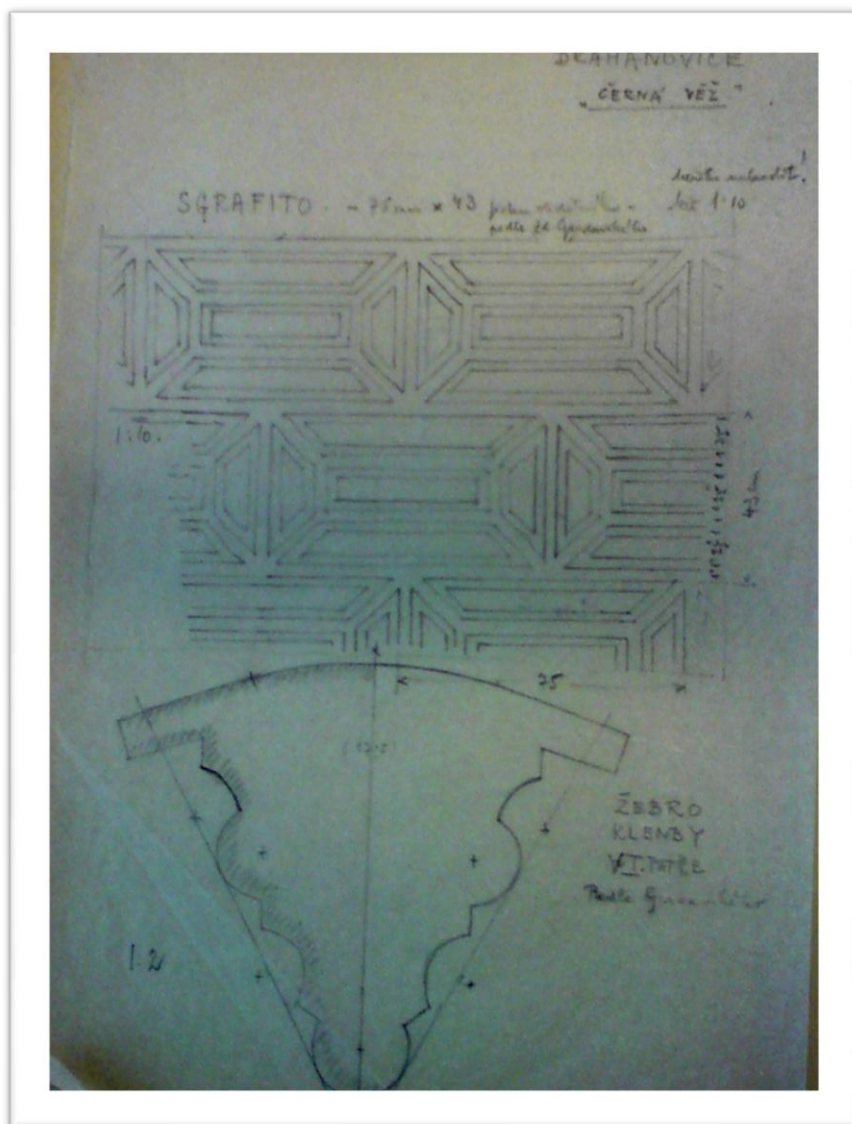

10 Pohled od severovýchodu.

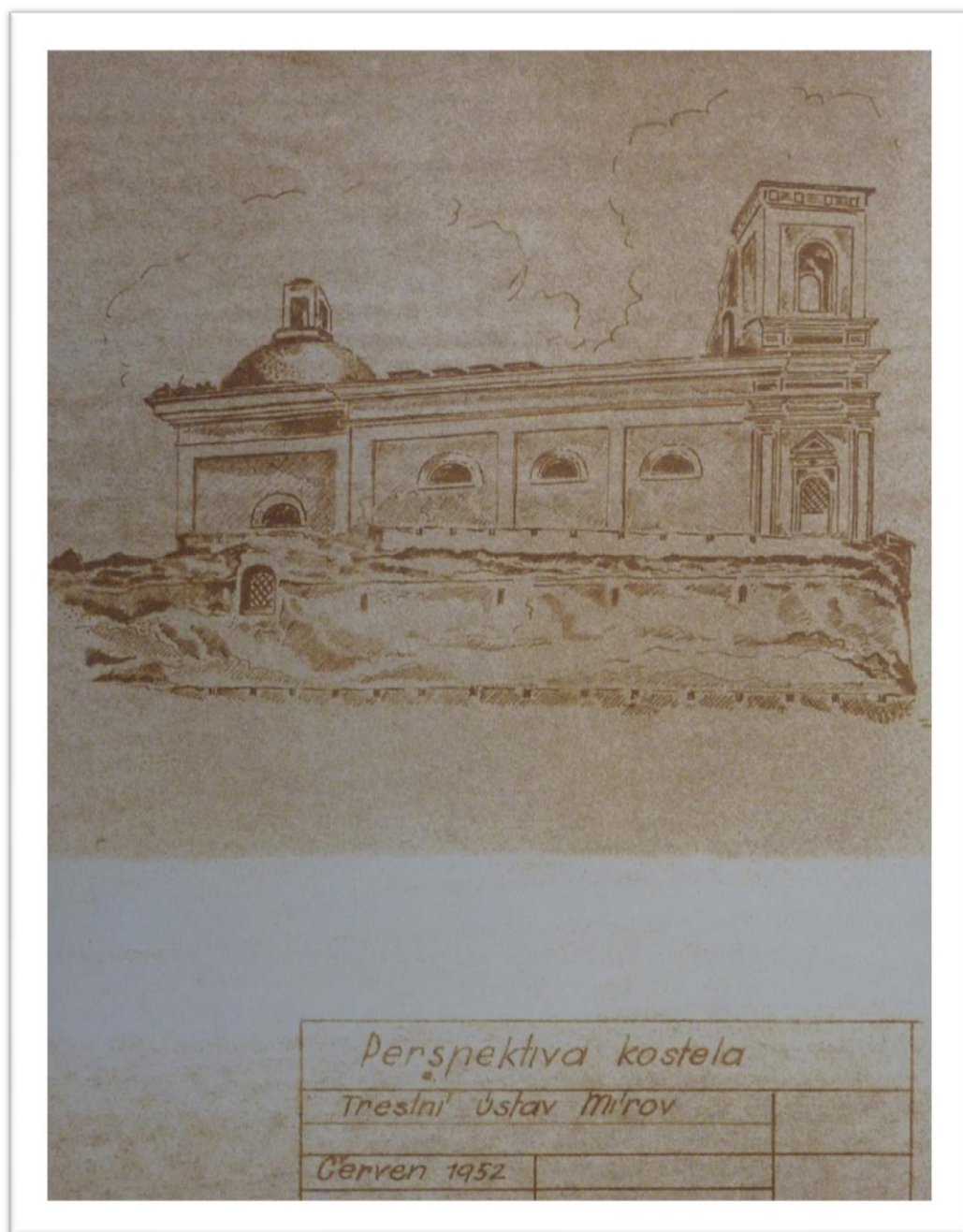

11. Návrh sgrafitové výzdoby pro „Černou věž v Drahanovicích

12-15. Zaměření kostela sv. Markéty na Mírově.

13 Čelní pohled.

